Päewaleht

Tänast lehte 8 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT" JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS"

Toimetus ja talitus: Pikk tän 2 Kontor avatud 9—5 Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11 Aadress: „Päevaleht" Tallinn. postkast 433

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr 428-84 lehe kontor uksehoidja ja Pika t. raamatukauplus: nr 428-85 lehe ekspeditsioon: nr 428-86 trükikoja kontor: nr 428-87 peatoimetaja Tammer: nr 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel nr 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number kalen

Jimub 7 korda
TELLIMISHIN

1 kuu postiga 1 kroon 80 senti.
2 kuud „ 3 „ 60 „
3 kuud „ 5 „ — „
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s
Välismaale 4 kr kuus

Kuulutuste hinnad: kuulutuste kü ja teksti sees 17 senti mm veeru laius kuni Kr 3.— poole
Kuulutuste koha valikut
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse laupäeval kl. 1
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita vastav postmark on

Nr. 3 — Teisipäeval, 4. jaanuaril 1938 — XXX

KINO MODERN

Esietenduseks:

Zarah Leander

filmis

SKANDAL

Eriti valitud lisaeeskava

Esieten

Ärip. 579 pühap.

Tänase lehega on kõigil Tallinna ja Nõmme lugejail kaasas

seinakalender

Tellijaile saadetakse kalender tasuta. Üksikmüügil maksab tänane leht ühes kalendriga 10 senti.

REEDEL, 7. jaanuril, on kalender kaasas kõigil väljaspool Tallinna lugejail

TEADAANNE

Alates 1. jaanuarist 1938.

MAJAOMANIKE KREDIIT

uutes ruumides Tallinnas, Pärnu

Panga telefonid
kodukeskjaam
jul

Noorte organiseerimine on riiklik ülesanne

Vähemusrahvuste noored tulgu kaasa. Mida on annud senine töö

Täna hommikuks oli Kunstihoone wäikesse saali kokku kutsutud üleriiklike noorte organisatsioonide esindajate nõupidamine. Nõupidamise awas noorte juht kol. J. Wellerind.

Pärast awasõna wõttis sõna haridusminister kol. A. Jaakson, kes tähendas, et noorte organiseerimises oleme alles katsetamisajajärgus. Pärast noorte organiseerimisseaduse kehtimahakkamist on aga siiski ära teha tükk tööd.

Seadusega on ette nähtud noorte organiseerimine wabatahtlikul alusel. Noorte organiseerimine toimub koolide kaudu ja wäljaspool kooli.

Nüüd oleme töötanud juba poolteist aastat. Sundusliku organiseerimise puhul oleks olnud pilt muidugi teine. Selline meetod oleks nõudnud aga suuri rahakulusid, teiseks on meil walitsemas teissugused mõttewiisid kui maades, kus on teostatud noorte sundorganiseerimine.

Edasi juhib kõneleja tähelepanu mõningaile puudusile, mis on raskendanud noorte organiseerimistööd. Tekib nimelt liig palju ühel ja samal alusel töötawaid organisatsioone. Neid tuleb liita wõi wähimalt lähendada.

Teiseks tikutakse erilise õhinaga organiseerima selliseid noori, keda kergem on koguda, näiteks koolinoori. Need on aga juba teatawal määral organiseeritud ja organisatsioonid peaksid rohkem töötama otse wäljaspool kooli seiswate noorte keskel.

Minister ütleb, et 60 protsent noori on weel organiseerimata. Organiseerimistöö pole arenenud sellise hooga ja wainustusega kui seda loodeti. On weel palju küsimusi, mis nõuawad lahendamist.

Minister terwitas koosolijaid riigihoidja ja enda nimel ning awaldas lootust, et tänane nõupidamine aitab kaasa noorte organiseerimistööle.

Edasi kõneles noorte juht kol. J. Wellerind, kes ütles, et noorte organiseerimistöö on annud siiski tulemusi. Kartus, et organisatsioonide arw registreerimisel tunduwalt wäheneb, osutus põhjendamatuks, organisatsioonid on olnud innukalt töös. Eelolewal aastal loodame juure tõmmata 20.000 uut noort ja järgnewal aastal 30.000.

Mõningaid lünki ja koostöölastamatust on ette tulnud koostöös. Neid tuleb meil katsuda kaotada.

Noorte organiseerimine on riiklik ülesanne. Seda tuleb organisatsioonidel arwestada. Töö organisatsioonides on mitmekülgne.

Seadusega on noortetöö wiidud jõusesse koolitööga. Kooli kaswatustöö peab jatkuma organisatsioonides.

Wähemusrahwuse noored tulgu kaasa üldorganisatsioonidega, kus nad wõiwad tegutseda erigruppidena. Meil pole tahtmist neid hakata ümber rahwustama, waid tarwiline on, et ka wähemusrahwuse noored tutwuwad meie üldsihtidega.

Rääkides noorte organisatsioonide tööst ja organiseerimiswiisidest, juhtis kõneleja tähelepanu sellele, et kohapealsele organisatsioonidele ja juhtidele peawad keskorganisatsioonid wõimaldama rohkem isetegemise wabadust kui seni. Ka wõiks küsimusse tulla nõunike ametisse panemine juuremate keskuste juures.

Haridusminister kol. A. Jaakson kõnelemas noortejuhtide kongressil.

Õpetatud Eesti Seltsi 100 a. juubelipidustuste kava

Õpetatud Eesti Seltsi 100. aastapäewa pühitsemise kawa on niüüd lõplikult selgunud ja kutsed juubelisi osawõtuks juba ka wälja saadetud. Juubelipidustused toimuwad 29.—31. jaanuarini. Laupäewal, 29. jaanuaril, kell 11 on pärgade panemine seltsi algusaja tegelaste haudadele Jaani surnuaial. Laupäewa õhtupoolikul kell 5 on ettekandekoosolek ülikooli aulas, kus kõnelewad prof. A. M. Tallgren Helsingist Ingerimaa muinasajutusest ja prof. G. Suits Eesti esiärkamise algrirgijit.

Pühapäewal, 30. jaanuaril, kell 12 on seltsi ajalooline näituse awamine kunstikool „Pallase" ruumes ja kell 6 õhtul pidulik koosolek ülikooli aulas.

Juubelipidustused lõpewad esmaspäewal, 31 jaanuaril, kell 5 p. l., kus kõnelewad Oslo professor R. Lid ja prof. H. Kruus, kelle teemaks on: „Eesti rahwuskultuuri ärkamise pöördekohtadel".

Seltsi juubelipidustustele on loota peale lodumaa teadlaste weel rohkesti tuntud teadusemehi wälismailt.

Soome vastusnoot Venele

Helsingi, 4. 1. (ETA) „Uusi Suomi" teatel on möödunud laupäewal saadetud Moskwasse Soome wastusnoot Nõukogude Wene noodile sõjajõeste piiririkkumiste asjus. Noodi sisu awaldatakse pärast selle esitamist Nõukogude Liidu walitsusele ühes Nõukogude Wene eelmise wastusega, mis teatawasti ei rahuldanud Soome walitsust.

Kange pakane Rumeenias ja Bulgaarias

Külm on nõudnud inimohwreid. — Paiguti seisab rongide liikumine

Bukarest, 3. 1. (ETA) (DNB) Kange külm, mis walitseb Rumeenias wiimastel päewadel, on nõudnud Galatsis 4 surmaohwrit. Dobrudshas hundid kipuwad juba küladesse. Sügaw lumi takistab suuresti raudteel liikumist.

Sofia, 3. 1. (ETA) (DNB) Kogu Bulgaarias walitseb juba 2 päewa haruldaselt kange külm. Põhjapoolses Balkani rajoonis on temperatuur langenud 32 kraadini allapoole nulli Celsiuse järele. Nii madalat temperatuuri ei ole seal mitu aastat enam olnud. Wiimase kahe päewa jooksul külm on nõudnud ohwriks 6 inimest. Mõnedel raudteedel on rongide liikumine seismas.

Rumeenia peaministri sõprusavaldus Hitlerile

Berliin, 3. 1. (ETA) (Reuter) Rumeenia uus peaminister Goga saatis Hitlerile telegrammi, milles ta awaldab Saksamaa juhile oma sõprust. Hitler laskis Saksa saadiku Bukarestis awaldada Gogale kõige soojemat tänu.

Bukarest, 3. 1. (ETA) (DNB) Siin konfiskeeriti täna 14 Prantsuse ajalehte, mis sisaldasid waenulikke kommentaare Goga walitsuse kohta.

„Pravda" sai uue toimetaja

Moskwa, 3. 1. (ETA) (Havas) Kommunistliterakonna pressiosakonna ülemats ja „Pravda" toimetuse juhiks nimetati erakonna pressiosakonna ülema senine asetäitja Nikitin. Partei pressiosakonna senine ülem Mechlis nimetati teatawasti riigikaitse rahwakomissari abiks ja punaarmee poliitise kaswatuse juhiks.

KINOTEATER „SKALA" Wabriku tän. 8
HANS ALBERS lenduri ja punaki
Sõdur jääb sõdurik
„Timukad, sõdurid
II. Huvitav lisaeeska
III. Näitelaval koomilised muusikalised ettek

KINO „MARS" Hospidali tän. 2-a.
Maria Andergast, Hans Holt, Ida Wüst
Leo Slezak, Ralph A. Roberts j, t. ründavad
teie naerumuskleid tuju- ja muusikakülli lõõkfilmis „
2) Ulihuvitav lisae

ESTONIA
Valge saal
Uues jaanuarikuu eeskavas esinevad:
Humoristlik grotesk-tantsijatepaar 2 RODINS
Tantsijateduo FLORANCE & NIELS
Parkettakrobaadid 2 ALDARAS

Gerd
tantsu- ja lii
Pikk tän. 30,
Lavatants
Võimlemisrü
Lasterühmad
Õpilaste vastuvõtt, välj
hap., 11—12 ja 5—½7.

AUTO-TRA
RICHARD F
Narva mnt. 9,
2-tonn, 5-tonn.
val igal igal
vedu

Rumeenia-P slaavia

Warssawi, 3. 1. (E
tud Poola ringkonnad liitka
kirjanduses ilmunud kuulduse
dik Warssawis esitanud P
Rumeenia peaministri Goga
loomisets Poola, Rumeenia
meenia saadik Samfirescu o
ta ei olewat esitanud mingit

Warssawi, 3. 1. (E
irjandus ilmutab suurt h
ündmustele. Awaldatakse p
üldiselt on Poola lehtede
walitsusele.

Tõna konfiskeeriti tolm
taaride pärast, mis nad olid
kohta.

Briti impeerium relwastub

Laevastiku ümberorganiseerimine

„Päevalehele" kirjutanud Rt. Hon. lord Lloyd of Dolobran, *eranõukogu liige, mereväe liidu esimees, endine Egiptuse ja Sudaani ülemkomissar*

Kus ka praegu awalikult wõi erawiisiliselt küsimusi ei aruteldaks, ikka on Suur-Briti taasrelwastumine kõneaineks, sest ainult see on peamiseks lootuseks rahu säilitamisel ses lõhestatud maailmas, kus me elame. Ning neis waidlustes ja aruteludes ei kaudu peamine huwi mitte õhurelwastuse'le, nagu wõiks arwata, waid laewastikule. Ainult need, kes usuwad lühikest jõda, nii-öitelda knock-out-jõda, koondawad kogu oma tähelepanu õhurelwastuse'le. Kuid on wähe neid, kes usuksid, et jõda Suur-Britiga saaks olla lühike. Nii tähtis kui wõiksid olla õhurelwastuse kiire areng, tunnustatakse siiski üldiselt, et tänapäeval on ikkagi merejõud see, mis hoiab Suur-Britit ta praegustes positsioonides, kust ta mitte üksi suudab kaitsta end ja oma dominioone, waid ka awaldada suurimat mõju teiste riikide plaanidele ja poliitikale.

Suur-Briti ajalugu, eriti ta merewäe desarmeerimise ja taasrelwastumise ajalugu, on suurepäraseks õpetuseks, mida aga alati näikse unustatawat. Nüüd on meie merejõudude tähtsust õpitud tundma suure hädaohu ähwardusel ja suurte kulude sa'te'. Nüüd, et õnn on alati olnud meiega, näib, et saatus walwab meie kaudu kogu laiemat maailma. Briti rahwas on tõenäoline tanud palju laewastikke pärast seda, kui need on teda aug teeninud, ja on end ikka ja jälle leidnud olewat sunnitud ne'd uusti üles ehitama, saatma neid maailma meredele enne kui järgmine kriis hakkab ähwardama ta wabadusi. Kuningas Harold ei annud Inglismaad William Wallutajale üle mitte ainult seeväärast, et ta sai liiia Hastingi lahingwäljal, waid ka, et tal oli ainult üks kõige laewastik ja et normannide sissetungil Yorkshire'i tal polnud laewu, mis oleksid kaitsnud kanalit. Kui James I, kurb näide heatahtlikust patsifistist, oli Inglismaa waenlase'le mänginud wäljale selle, mis suured elisabethlased olid merel wõitnud, pidi riik ja Robert Blake Inglismaa prestiishi seadma jalule tema merejõu suurejoonelise tõstmisega. Ning hilisemail aastail on see ujuw jõud määranud jõda ja rahu, kaotusi ja wõite.

Pärast maailmasõda sa'bus Suur-Briti raskeim eksperiment merejõu desarmeerimises. Kohe maailmasõja järele me lammutasime wabatahtlikult 1½ miljonit tonni sõjalaewu, seda juba enne Washingtoni konwerentsi, pärast mida me ohwerdasime weel 600.000 tonni moodsaid sõjalaewu.

Jalawäe ja õhujõude me wähendasime samuti ja senisest suurimat ning mõjuwõimsaimat relwastust maailmas kärbiti mõne wähese aasta jooksul isegi alt ennesõjaaegse taseme.

Kõike seda tehti maailmarahu kasuks. Suur-Briti sammus selles eesrinnas, lootes, et teised järgnewad talle, et rahu säilitatakse sõjarelwi wabatahtlikult ohwerdades.

Seda suurt ideaali jälgides Suur-Briti mitte ainult ei unustanud ajaloo õppetunde, waid uskus ka teiste rahuarmastust, mida tegelikult polnud. Briti rahwas uskus wõi lootis usuda'st, et Genfi õhkkond suudab tulla wõitjaks rahwaste ambitsioonide üle, kaotab wiha ja waenu, mis on moodustanud osa inimese iseloomust sest saadik, kui Kain tappis Abeli.

Selle artikli kirjutaja pole iial jaganud seda head usku. Kõigi Briti desarmeerimisele järgnenud aastate jooksul teised rahwad suurendasid oma sõjajõude ja merel hakkas ülekaal Suur-Briti laewastiku käest kaduma teistele. Briti mitte ainult ei lasknud käest oma senise kaheriigi relwastuse seisukohta, waid hakkas isegi jääma allapoole üheriigi merejõule. Suur-Briti jatkas oma desarmeerimist, aga Itaalia, Prantsusmaa, Saksa, Wene ja Jaapan ehitasid moodsaid sõjalaewu. See oli lühinägelisus, mida ei saa andestada. Briti laewastik polnud enam suuteline täitma oma ajalooliste ülesandeid, saates kogu impeeriumi hädaohtu, eriti kus teine tähtsaim kaitsewahend — õhurelwastus — oli jäänud puduliikuks.

1935. a. oli Briti tollekordne patsifistlik peaminister sunnitud tunnustama, et Briti soow maailmarahu säilitada relwastust wähendades polnud annud tagajärgi.

Briti rahwas oli rahu heaks kannud riski ja see oli luhtunud. Briti rahwas polnud mitte ainult wiidud seisukorda, kus ta ei oleks end suutnud kaitsta ründaja wastu, waid ta mereteedki olid hädaohus. Polnud ime, et seda nähes tekkisid maailmas agressioniplaanid.

Kui Briti rahwas isegi ses hädaohtlikus seisukorras ei suutnud näha tõde, siis polnud selles süüdi rahwas, waid tema poliitilised juhid. Mr. Baldwini enda südametunnistusel ta sub, et tundes hädaohtu, mis ähwardas maad juba 1933. aastast alates, ta jättis walgustustöö rahwa seas tegemata, hinnates ainult häälte hulka eelseiswail üldisil walimisil. Suur alalhoidlik partei on rohkem kui kord mr. Baldwini poliitika läbiwiimiseks suigenud silmad riigi hädaohu ees.

1936. a. oli juba sündmuste endi käik awanud rahwa silmad. Rahwas awaldas oma arwamist asjade tegeliku seisukorra suhtes selgemalt kui seda oleks soowinud isegi kõige aram walitsus. Hädaohu suurus ühendas rahwa riigikaitse suurendamise küsimustes. Ametühingud, sotsialistliku partei selgroog, hakkasid toetama relwastusprogrammi, mida praegu täidetakse. Wendu useg, mida jagawad kõ'te'sõdki pa t id rahwuslikus walitsuses. Ainus, mis rahwas soowib, on, et Briti taasrelwastumist ei kasutataks rünnaku eesmärgiga ja teiste rahwaste sisemisesse asjadesse segamiseks, kui seal pole mängus Briti elulisi huwisid.

Täna kuulub meile suur jõud ja homme on meil juba eriti merel ja õhus jõud, mida me poleks suutnud kujutella alles 1935. aastal. Ühendriigid on end kuulutanud solidaarseks Briti poliitikaga, nõnda me ehitame sõjalaewu ja lennukeid, õpetame sõjawägi ja ehitame kindlusi õiguse ning seaduslikkuse kaitseks kogu maailmas.

Meie pingete suurust näitawad arwud, mida Genfis awaldas wälisminister Eden, Praegu on Briti dokkides ehitusel üksi 450.000 tonni esmajärgulisi sõjalaewu ja edasise 55.000 tonni ehitamine algab ligema' ajal. Kõik see läheb maksma 130.000.000 naelsterlingit, kuid see on alles algus.

1935. a. Briti merewägi suutis saata välja laewastiku, mis koosnes 15 pealaewast, millest kõik peale kolme olid wananenud, ja 51 ristlejast, millest paljud olid samuti lähenemas iganemispiirile. Uue programmi teostamisele asumisest pole weel möödunud kaht aastatki ja wana lahinglaewu moderniseeritakse juba, mõned ehitatakse hoopis ümber, mis osalt juba on teostatud, ning lisaks on weel töö käimas wiie uue lahinglaewa kallal, millest igaüks läheb maksma 8 miljonit naelsterlingit.

Mis puutub ristlejaisse, siis on möödunud aasta kewadest alates tellitud 14 moodsaimat tüüpi ristlejat ja kõik on praegu ehitusel, kuna mitu wanemat laewa 1935. aastast on juba asendatud. Me saame nõnda 70 wõimsat ristlejat.

Seisukord on samasugune häwitajate, allweelaewade ja teiste wäiksemate laewade suhtes, mis kuuluwad sõjalaewastiku koosseisu. Näiteks telliti 1936. a. kolm uut häwitajate laewastikku ja tänawu weel kaks, mis tähendab 45 uut wõimsaimat ja moodsaimat tüüpi häwitajat.

Rõõbiti selle peamist tüüpi sõjalaewade suurendamisega käib õhulaewastiku suurendamine, mis on nüüd läinud merewäe kontrolli alla. Briti õhulaewastikku täiendatakse praegu moodsaimat tüüpi lennukitega.

Muidugi nõuab nii suur laewade arwu lisamine ka meeskonna suurendamist laewastikus. Selle küsimuse lahendamisele on asutud kogu energiaga. On loodud uued õppeasutused, sajad ja tuhanded noored mehed jõuawad koolides edasi ja alamate koosseisude täitmisega wabatahtlikul a'usel pole nimetamiswäärseid raskusi. Noormehed astuwad praegu suuremas ulatuses sõjawäkke kui Inglismaa seda rahu ajal kunagi on läbi elanud.

Mis käib meeskonna kohta, seda tuleb ütelda ka dokkide, tagawarabaaside, laskemoonatööstuse, ladude täitmise ja muu kohta, milleks kõigeks leidub wajalisel arwul töötawaid käsi. Kõigel sellel pole asjatundja silmis wäike wäärtus, sest ainult selle masinwärgi laitmatu töötamine tagab Briti laewastiku lõõgiwalmisuse.

Neid hiigelsuuri pingutusi on wõimaldanud ainult Briti tööstuse organiseerimine ulatuses, nagu seda polnud ial ennem saawutatud. Briti sõjajõudude wähendamine oli wiimud ka õppimud tööliste arwu wähendamisele ettewõtteis. Kui see puudus niüüd täie auru all töötades on kaotatud, siis peame selles tänama teowõimsaid mehi — nii direktoreid kui töölisi. Hoolimata wiisteist aastat kestnud loidusest Briti sõjajõudude wastu, wõis admiraliteedi esimene lord juba kuus kuud pärast programmi wäljakuulutamist teatada, et Suur-Briti suudab oma sõjatööstust tõsta üle kawatsetud normi. Kõigi ehituselolewate sõjalaewade walmimisprotsessi on wõidud kiirustada, millest toome näiteks allweelaewade emalaéwa „Maidstone'i", mis alul pidi walmima 1938. a. lõpuks, kuid saab walmis juba 1938. a. maikuuks.

Inglismaa on siis oma 40 miljoni elanikuga suutnud relwastuse tõstmiseks juba kulutada 1.500.000.000 naela, kuid pole sellel weel wähendanud sotsiaalalade'e määratud summasid. Kaubandust on wõidud endiselt arendada, kuigi alles aasta wõi kahe eest saadi üle maailma painanud raskeimast majanduslikust surutisest.

See pole ainult walitsuse, waid kogu rahwa töö, kes on otsustanud kaitsta oma wabadusi ja mängida oma osa seadusliikuse ja korra kindlustamisel maailmas. Mitte üksi Suur-Briti ei tee suuri pingutusi oma kaitseõõ tõstmiseks, waid ka kõik dominioonid. Kulutades suuri summasid omaenda ranniku kaitseks, õhujõudude ja muu suurendamiseks, töötawad Austraalia, Uus-Meremaa ja Kanada emamaaga koos impeeriumi wägewuse säilitamiseks, wahetades wanemaid laewaklasse uusimatega.

Selline oleks lühidalt jutustus Briti taasrelwastumisest 1937. a. See pole kelleegi hädaohtlik. Tema eesmärgiks pole kedagi rünnata, ega teiste riikide kulul rikastuda. Kõik rahuarmastawad rahwad terwitawad inglise keelt rääkiwa maailma endakaitse pingutusi.

(Copyright by „Päevaleht" and Cooperation.)

LOOGAD
- KERGE PAJU-
suurel ja väikesel arvul
Raudnakk Tallinn
Estonia p. 15.

Kõmu Ahwenamaa saarte kindlustamise ümber

Soome kindralstaap eitab saarte kindlustamist

Helsingi, 4. 1. (ETA) Möödunud nädala wiimaseil päewil Stokholmi leht „Aftonbladet" awaldas tähelepanuwäärseid artikleid Ahwenamaa saarte kindlustamise kohta. Leht wäitis, et Saksa sõjawäelised ringkonnad toetawad Ahwenamaa kindlustamise lawatsusi, milledel oleks suur tähtsus Saksa-Wene wõimalikus sõjas. Samuti leht juhtis tähelepanu sakslase Grüsneri poolt „Geopolitik'as" awaldatud artiklile Ahwenamaa kohta. Lehe kirjasaatja teatel Mariahamnast olewat möödunud septembrikuus Saksa ohwitserid koos Soome ohwitseridega käinud tutwumas Ahwenamaal wenelaste poolt omal ajal ehitatud kindlustustega. Niisugused kuuldused liigitati kategooriliselt ümber Soome sõjawäeliste ringkondade poolt. Waatamata ümberlükkamisele awaldas „Aftonbladet" weel möödunud laupäewal artikli mainitud küsimuste üle. Ka teised Stokholmi lehed osutasid küsimustele suurt tähtsust, juhtides tähelepanu eriti Saksa sõjawäelaste wiibimisele Soomes.

Niisuguste salapäraste kuulduste kohta Soome kindralstaabi ülem kindral Oesch seletas „Suomen Sosialidemokraatti" järelepärimisele, et „Aftonbladeti" teated ja andmed on täiesti tuulest wõetud. Ahwenamaa konwentsiooni järele on see piirkond neutraliseeritud ja Soome ei ole mingisuguseid tawatusi selle kindlustamiseks. Ühtlasi kindral awaldas arwamist, et „Aftonbladeti" teated wõiwad olla mõne sõjawäelase mõttewaldused olukorra wõimaliku arenemise üle neutraliseeritiskonwentsiooni tühistamise korral.

K. Eenpalu Rae valla aukodanikuks

Wiimasel Rae wallawolikogu koosolekul waliti praegune peaministri asetäitja siseminister Kaarel Eenpalu wallawalitsuse ettepanekul üksmeelselt Rae walla aukodanikuks.

Aukodanikuks walimise motiiwides tunnistie ette, et K. Eenpalu, elades juba pikemat aega Rae wallas, on eeskujuliku põllumehena tõstnud oma talu terwe tähelepanna paremate majapidamiste seas esirinda, on oma praeguse kõrge ameti juures siiski leidnud wõimalikuks oma wõita loduwalla rõõmudest ja muredest ning on ka oma wõtnud kohalike seltskondlike organisatsioonide juhtimise tööst.

Matieseni
ÕUNA MAHL
LUSCHER & MATIESEN

Roosevelt tinnitas usku demokraatiasse

Demokraatlik valitsusviis seatakse jalule ka neis maades, kus seda praegu ei ole

Washington, 3. 1 (ETA) (DNB) President Roosevelt awas täna ühendriikide kongressi järjekorralise istungjärgu oma lõkituse ettelugemisega.

Oma lõkituse wälispoliitilises osas president Roosevelt toonitas ühendriikide rahutahet. Ameerika olewat rahu pidanud hoolimata tõsisest prowokatsioonidest, mis oleksid wõinud põda tekitada.

Maailmas on olemas kaldumus eemaldada rahwuswaheliste lepingute waimust ja kirjatähest. See kaldumus — ütles Roosevelt — näib olewat ühenduses teatawa pinnapealse kaldumusega eemaldada demokraatlikust walitsuswormist. President Roosevelt awaldas oma usku demokraatiasse. Ta ütles, et demokraatlik walitsusviis testab edasi ja seatakse jalule ka neis maades, kus seda praegu ei ole. ühtlasi Roosevelt awaldas arwamist, et maailma rahu on kõige kindlamini hoitud demokraatlike walitsuste käes, ja et see rahu on ähwardatud riikides, kus demokraatia on ära heidetud.

Sisepoliitiliste küsimuste kohta Roosevelt seletas, et praeguse Ameerika probleeme ei saa lahendada 1707. aasta wõi 1887. aasta meetodidega. Ta toonitas maaküsimuse lahendamise tarwidust, samuti palkade ja tööaja korraldamise tarwidust tööstuses. 1936. aasta walimistega rahwas olewat nende küsimuste lahendamise teinud kongressile ülesandeks.

Roosevelt laitis neid, kes alati kisendawad tasakaalustatud eelarwe järele, kuid ise ei suuda esitada mingisuguseid praktilisi kawasid. Täiesti tasakaalustatud eelarwe ei olewat praegusel ajal wõimalik. Edasi ta protesteeris selle wastu, et teda peetakse kapitalistliku süsteemi waenlaseks.

Toonitades kapitali ja töö koostöötamise tarwidust, Roosevelt ütles: Kapitali-wõimu kurjastitarwitamisele ja keelumisele kapitali ülikasulikult tarwitamast tuleb teha lõpp, sest muidu kapitalistlik süsteem häwitab end ise oma kuritarwituste läbi.

London, 3. 1. (ETA) (Reuter) Autoriteetseis Briti ringkonnis terwitatakse president Roosveldi lõkitust kongressile. Iseäranis tiidetakse presidendi wäljendusi demokraatia kohta. Leitakse, et need wäljendused on täiesti ajakohased. Samuti leiawad heakskiitmist Roosveldi seletused lepingukohustuste kohta.

Sallimus — demokraatia põhireegel

Wastuseks „Uus Eestile"

„Uus Eesti" 31. detf. m. a. numbris kannab üks sõnawõtt üllatawat pealkirja: „Päewaleht" wõitleb eesti keele wastu!". Kirjutis ise tahab aga olla wastuseks „Päewalehe" 30. detf. numbris awaldatud artiklile, kus juhtuti iseenisest kaswatuse lingiwõitluks osatähtsuse reaalseisse wäljawateisse wähemusrahwuste kooles. Kuna selles kirjutuses toodi ette negatiiwsete teguritena nii üksi kui wäisopoliitilisi külge, märkides ühtlasi ära psühhoajaloolisi olundi kujunemist, siis oleks loomulik, et „Uus Eesti" arwustaw sõnawõtt oleks ajunud kõigi nende ooliste põhjenduste sõelumisele, et sellest siis tuletada oma järeldused. Aga ei midagi sarnasit. Noopinud wälja artiklist kaks teineteisest eraldatud lõiget, ajub „Uus Eesti" wähemusrahwuste koolide praegust seisundit wõrdlema eesti koolioludega Wene ajal. Kuid milleks see lahtiste uste murdmine, kui artiklis ei leidu säärasid wõrdlusi, waid ainult näitena ja wiite korras on juhitud tähelepanu kitsendatud olukorrile, kus niiüdseed „kitsendused ise pole kaugeltki tolleaegse ulatuse ja tagamõttega".

Teise, ja ühtlasi wiimse motiiwina toob „Uus Eesti" ette järgmist: „Niisugust keeltewabadust ei anna kuski mujal wähemusrahwustele. Mujal on riigiteelne õpetus igal pool palju suuremas ulatuses läbi wiidud, kui seda meil teha kawatsetakse". Praeguse sõnawõtu üleeandeks pole mitte toodud wäite korrigeerimine, kuid ometi wõiks „U. E." tähelepanu juhtida Soome rootslaste keelewabadusele; seda mainides mitte täielikust poolduamisest, waid „U. E." wäitelt absoluutsuse kõrwaldamiseks. Autonoomia- ja seega ka keelekiiismust ruuleb rakendada eesküt iga riigi poliitilis-ajaloolisele kujunemisele ja olewatele psühhilistele ja demograafilistele eeldustele. Teiste riikide eeskujude täpne koopeerimine wõib nii ofutuda mehaaniliseks printsiibiks, kuna wastawad eeldused wõiwad riig suurelt erineda. Nii on Baltikumis toimunud 20. sajandil üks Euroopa suuremaid ühiseluliisi murrangud, mille läbielajateks polnud mitte ainult põlisbaltlased-päriselanikud, waid ka Balti sakslus. Kõigi nende mitmelaadilisete tegurite tuleb ju arwestada, et poliitiliselt tähtsalt korraldada riiklike sisewahekordi. Küsimuse arendamine ofutub siin aga ülelisiseks, kuna üldjoonteks oli see antud „Päewalehe" 30. detf. numbris.

Kuid „U. E." arwustuse lõpplause on weel ülimalt hämmastaw: „On seewärast enam kui wõõrastaw, et eesti leht tuleb selle wastu protesteerima, kui wähemusrahwuste koolides kawatsetakse eesti keeles õpetama hakata". Eeldust tuletub selle järeldus: eestluse huwid piirdugu ainult oma rahwuse ja keele wõitlusega ja küsimustega; wähemusrahwuste enda nõure on oma seisukohtade kaitsmine; kui teb seda aga eestlane, on see „enam kui wõõrastaw". See äärmiselt pinnapealne ja kitsarinnaline waade wõib küll näida patriotlikuna, kuid on nii kaugel rõõklikust mõtlemisest. Esmajoones on ju tähtis riikit heaolu, kogu riigi elanikkonna tihe side, mis luuakse koostöö ja kompromissidega, mitte aga sallimatusega. Kogu seda sotsiaalselt erinewat ühiselõhitust hoiab kõikmõistew poliitikaküpsus ja kultuurne isamaalsus palju kindlamalt ja wäärikamalt kui järjult sewweeritaw rahwuslus. Selline rahwuslus on küll onnane preisi junkruwaimule, kuid miks jälgendada seda, mis muidu üldiselt sobimatu ka Eesti mentaliteedile? Kuid küsimus wiib iseendast meid juba tõelise demokraatia seesmiste põhireeglite juure.

Need põhireeglid tohustawad üksteist mõista; ovositsiooni ning waenulise rahwakihigi põhjuslikesse asjaoludesse süwenemist. ühe sõnaga — kriitilise meele eeldustega suhtuda mitte pealiskaudselt oma wastastesse, ükskõik kes nad ka olekski. Arenemud demokraatiais, näit. Inglismaal, Rootsis, toimub poliitiliste wastaste wahel küll wõitlus, kuid mitte wõitlus brutaalsel ja mahaliskuwal kujul tühipalja hurjutamisega, waid suhtudes läbimõeldud kaalukusega mi enda kui ka wastaste tegewusse. Analoogilist korrektsust nõnab ka rahwakihtide omawaheline suhtlemine. Niisugune wahekord ei walitse aga mitte ainult juhi-süstemis, kus sõna — „opositsiooni" ei tunta, waid selle asemel esineb kas „äraandja" wõi „waenlane", waid ka formaaldemokraatiais. Wiimastes esineb küll demokraatlik riigiworm, aga puudub sisu, mis täidaks kirjatähe wastawa elawa waimuga. Mäletame kõik aega lähemast minewikust, kus Eesti poliitilisi esu kaudsid erakonnad, milliste juures tradisiooniide wäljakujunemains ei soodustanud ka weel korrektseid wõitluswahendeid. ühes paljude põhjustega saabus kriis. Kuid sulgesti wõib kriisi tekkimise üheks määrawamaks teguriks lugeda Eesti erakondliku ajakirjanduse madalat sihilikkust, kus demagoogilised hurjutati oma wastaseid, kaudes rahwa keskele üleesmutud liialdusi. Niisugune wõitlus ja sallimatus isistaski rahwa werre olude rewideerimist nõuduwad tendensid.

Ilma kuulumata „Päewalehe" perre, wõib objektiiwselt wäita, et „Päewaleht" sellel kirglikul wõitluse ajajärgul hoidis peagu ainsana alal kainet, kriitilist korrektsust. Kuigi lehel olid ja on oma kindlad seisukohad, siiweneii siiski mõistwalt ja tallwalt ka nende tegewusse, mis olid lehe weenetele wastuwõtmatud. Nii rakendati tegelikult demokraatlikke põhireegleid, mida teised lehed ja nende eelkäijad hülgasid. Oleksid ka need omanud „Päewalehele" omast süwenemist ja kriitilist tasakaalu, wõib-olla poleks meile kriisi üldse saabunud.

Ka olewikuks ja tulewikuks on meil waja süwenemist asjade sisusse, et jõuda kord ometi sisulise demokraatia wiljakale põllule. See tähendab aga loobumist põhikiisimuste käsitlemisel nii demagoogiast kui ka ühekülgsusest.

J. Ülawere

E. Phillips Oppenheim

AADLIK VARGAKS

20

„Tore tüdruk!" hüüdis Tottie Green. „Kas kuulsite, poisid? Kas laseme Belle'il proowida?"

„Kui mina wõtan selle enda peale," jatkas tüdruk, „ei riski teie millegagi."

Lem keeras end küljele. Esimest korda tänase õhtu jooksul pööras ta terwe oma näo koosolijate poole.

„Mida sa teha tahad, on —"

Tüdruk astus talle sammu lähemale. Ta hoidis käed puufis, aga ta silmist paistis tapmise himu.

Sõnad surid mehe huulile tühikese hingetõmbega. Teised waatasid palawikuliselt.

„Keegi, kes nimetab mind sellise nimega, mis sinul praegu meeles mõlkus, ei pääse sellega nii lihtsalt, Lem!" hoiatas ta teda. „Mul ei tule meelegi üteida sinutaolisele nolgile, mis ma teha kawatsen."

Tottie Green kallutas end oma toolil ja hõõrus põlwi. Kogu aeg lagistas ta naerda.

„Siin on teile tüdruk!" lõõtsutas ta. „Kas saite nüüd, poisid! Oleks ta mu enda tütar, ta saaks wiimse kui penni minu rahast."

„Kas wõtan selle enda peale wõi mitte?" küsis Belle, pöördudes temale.

„Anna mulle weel juua!" palus Green. — „Uks õige kange, Belle. Joon sinu terwiseks, tüdruk! Sul on siisu. Käi oma teed oma wiisil ja tõrka temasse nuga, kui ta ei ole sinule meeldiw."

Tüdruk täitis klaasi wiskiga ja lisas sinna weidi wett. Siis ulatas ta selle teise wärisewasse kätte.

„Kas lähen wõi mitte?" kordas ta.

„Sa lähed, tüdruk," wastas Green. „Nood pirisejad wõiwad põrgusse sõita. Sa lähed ja ma joon sinu õnne peale. Reuben, täida klaasid ümberringi. Telli juure, kui on rohkem waja. Belle läheb David Newberry peale jahti pidama. Sinu õnne peale! Jooge, igaüks. Kas kuulete?" jatkas ta hääle äkki tugewamaks muutudes. „Lõõn teie pealuud sisse, kui te ei joo..."

Nad kuulasid sõna, sest nad olid alati kuulnud Tottie Greeni sõna, aga kahel mehel pesitses südames tapmise himu, kui nad tõstsid klaase huulile...

19. peatükk

John-streetil number 17-a helises äkki ukse-kell käskiwalt. Dowson, keda see äratas ta lõunauinakust, tõusis üles ja läbis suure halli tõsise wääriku sega, saadetud kahe tugewa teenri poolt. Ta puudutas nuppu, mis awas ukses wäikese luugi, ja waatas sellest wälja. Siis wiipas ta mehed ära.

„Ei ole teid waja," teatas ta. „See on jällegi too wäike leedi. Uhel heal päewal läheb tal weel halwasti, kui ta ema sellest saab teada."

Mõlemad mehed kadusid jälle oma regiioonidesse. Dowson, waadates weelkord ringi, et keegi ei tule tüdrukule järele, ja nähes, et õhk on puhas, awas ukse ning lasi Sophy sisse. Wiimane terwitas teda familiaarselt.

„See on teil siin ju päris kindlus, Dowson," tähendas ta. „Keegi sees?"

„Lord Newberry on raamatukogutoas, mis," wastas mees. „Palun seda teed?"

David pööras ümber oma toolis, kui Sophy sisse astus. Tüdruk heitis käed talle kaela ümber ja paitas ta põske.

„Mida oled sa teinud terwe päewa jooksul?"

„Olen olnud suurema osa ajast all gümnaasiumis. Lasin panna akende ette raudwõred ja andsin kogu asutuse politsei kaitse alla. Nüüd, jutusta sina mulle, laps, kas käisid Frankleys?"

Tüdruk noogutas.

„Tulen just sealt," pihtis ta.

„Oli sul õnne?" küsis teine innukalt

Tüdruk raputas pead.

„Mitte wähimatki."

Davidi nägu wenis pikaks.

„Kas said minna teisele korrale?"

„Olin seal terwelt poo' tundi," jutustas talle tüdruk. „See tuba on midagi raamatukogu taolist, sa tead, ja ettekäändeks ütlesin, et tahtsin näha mõningaid raamatuid. Otsisin igalt poolt, kust wähegi sain, — otsisin, ja otsisin, ja otsisin. Aga ei midagi."

Teine muutus mõtlikuks.

„Ütle mulle," palus ta, „mis on leedi Frankley tualettlaua ja selle ukse wahe', kust mind kätte saadi?"

Tüdruk wõttis ptiiatsi ja tegi rutuga wisandi.

„Siin on leedi Frankley tualettlaud," seletas ta. „Sellega samal joonel on uks, mis sel ööl oli lahti. See wiib koridori, millest läbi minnes peab astuma kolm astet alla ja jälle kolm astet üles. Siis on seal teine uks, mis oli samuti lahti. See wiib suure tuppa, mis on muudetud nende poolt mingisuguseks raamatukogu taoliseks ruumiks — ümberringi raamaturiiulid, paar pehmet tooli, muidu mööblit wähe. Sellest mööda minnes jõuame ukseni, mille su sõbrad sul nina ali kinni löid."

„Nii," pomises mees. „Lühike koridor, suur tuba — kuidas on lugu akendega?"

„Neid on kolm raamatukogutoas, täiesti paralleelsed leedi Frankley tualettlauale. Siis on seal weel üks koridoris. Nad on kõik reas ja neist möödudes pidid nad jääma sulle wasakut kätt. Arwan, mulle meenub, nagu oleks kõige tagumine neist olnud lahti."

Teine peitis näo mõneks hetkeks kätesse.

„Annaks Jumal, et mulle meenuks," pomises ta. „See näib nii weider. Arwan, et waatasid läbi kõik wõimalikud peidukohad?"

„Seal ei paistnud neid olewatki palju," wastas tüdruk. „Waatasin mõnesse waasi ja muusse kohta ja igale poole mujale, mis wähegi näis kahtlane."

„Mis on akende all?" küsis mees.

„Ainult lillepeenrad. Mitte kohtagi, mis oleks wõi lootustki annud."

David istus mõni minut waikselt, murides tõsiselt wisandit.

„Imelik asi," ütles ta mõtlikult. „Siin selle laua juures nägid sa mind teemandiga käes. Jooksin alla neist kolmest astmest, üles teisest kolmest, sellest toast mööda ukseni ja mitte sammugi edasi. Paar jardi sellest eemal saadi mind kätte ja sealt wiidi mind haiglasse. Et teemant on kadunud, on päris kindel, wõi leedi Frankley ei oleks üialgi julgenud wõtta kindlustussammat kindlustusseltsist wälja. Olen täiesti kindel, et salgal seda ei ole, ega ole kahtlustki, et kui mind haiglas läbi otsiti, seda ka minult ei leitud."

Ta jatkas lootusetult wisandi murimist.

„Kas minul ei ole wõimalust," küsis ta, „kuidagi sinna pääseda, waatama neid tube?..."

„Kas see midagi aitaks?" arutas tüdruk. „Kui sa ei saa seda meele tuletada, siis sa ei saa, ja lõpp sellega."

„Mitte täiesti," waidles teine wastu. „Wõib-olla ei kõlba mu mõte kuhugi, kuid seal ta on. Need toad ja kõik, mis seal sees on, on kõik nagu tühi leht mu peas. Ma ei suuda neid meenutada. Kui ma aga näeksin neid, tuleksid nad mulle muidugi meele ja ma wõib-olla mäletaksin, mida teemandiga tegin."

„Milline tore idee!" hüüdis tüdruk. „Sa mõtled, et sulle meenuks kõik siis äkki nagu wälk."

„Seda ma mõtlesin," wastas teine. „Muidugi on see ainult arwamine kuid wõib-olla wäärt et katsuda. Küsimus on kuidas sinna saada? Ma ei tahaks enam teist korda minna wargana."

Tüdruk kargas äkki püsti.

„Weel üks hea idee!" hüüdis ta. „David, mul on üks õige hea idee! Olen kutsutud sinna teisipäewal tantsuõhtule ja pean ühe poisi kaasa wõtma. Sina oled see. Meie läheme koos ja otsime koos."

Ta ümises paar takti ühest populaarsest walsist ja hõljus siis tantsusammul toolini ning heitis enese sinna.

„David," sosistas ta, „kell on kuus ja ma tean, kus on Londonis parimad kokteilid. Kas tohin?"

David noogutas ja tüdruk wajutas wäikese, rahulolu reetwa ohkega kellanupule.

David andis Dowsonile wajalised juhised.

„David," pihtis Sophy, „jumaldan sind!"

20. peatükk

Kokteiliklaas käes, seisis David kamina ees waibal.

„Sophy," algas ta, „näen, et pean rääkima sinuga tõsiselt nagu wanem sugulane kunagi."

„Ole wait," naeris tüdruk, waadates talle muigega silmis. „Sa ei ole sugulane ja sa ei ole wana."

„Seda laidetawamad on sinu salajased külastused minu juures," ütles mees.

„Need ei ole enam salajased," waidles tüdruk wastu. „Ütlesin neile kõigile tunaeile Ritzis, et olin käinud sind külastamas — emale, leedi Agathale ja sir Matthew'le. See oli midagi lõhkepommi taolist, nagu wõid arwata. Onneks oli seal armas markii, kes oli minu poolt ja kes mind lõpuks kutsus Guy ja endaga einetama."

„Kas oli su rahwas pahane?"

„Ma ei usu," wastas Sophy mõtlikult. „Muidugi igaüks neist teeb nagu arwaks sinust ei tea mis halba, eriti selle wiimase järele, kuid ometi tahaksid nad kõik sinuga hästi läbi saada. Nende lootus on, et häbened end nii, et lähed siit ära asunnaile ja et nemad elawad siis rahus ja sõpruses Newberrys."

aatiasse

ades, kus seda

st, samuti palkade ja töö-
etuses. 1936. aasta wali-
e küsimuste lahendamise

alati tiksendawad tasakaa-
ise ei suuda esitada min-
Täiesti tasakaalustatud
ajal wõimalik. Edasi ta
teda peetakse kapitalistliku

ö koostöötamise tarwidust,
õimu kurjastitarwitamisele
ulutult tarwitamast tuleb
ülist süsteem häwitab end

(Reuter) Autoriteetseis
president Rooseveldi läki-
detakse presidendi wäljen-
se, et need wälisuudised on
inawad heakskiitmist Roose-
ete kohta.

hireegel

wäiteli absoluutsuse kõr-
seega ta leelekiisimust ru-
i poliitilis-ajaloolisele ku-
hiilistele ja demograafilis-
e eeskujude täpne kopeeri-
nilisteks printsiibiks, tuna
ig juurelt erineda. Nii on
andi üks Euroopa suure-
, mille läbielajateks pol-
sed-väriselanikud, waid ka
mimelaadiliste tegurite tõttu
iitlieli tõhusalt korraldada
use arendamine osutub siin
rs oli see antud „Päeva-

lõpplause on weel ülimalt
enam kui wõõrastaw, ei
ähn protesteerima, kui wä-
aiseiaise eesti keeles öve-
ub selle järeldus: eestluse
a rahwuse ja keele wõitlu-
usrahwuse enda mure on
kui teb seda aga eestlane,
". See äärmiselt pinna-
e wõib küll näida patriioot-
rkiikiikust mõtlemisest.
kit heaolu, kogu riigi ela-
se koostöö ja kompromissi-
ga. Kogu seda sotsiaalselt
oikimõistew poliitikaküpsus
ju kindlamalt ja wäärika-
rahwuslus. Selline rah-
junkrumaimule, kuid miks
üldiselt sobimatu ka Eesti
s wiib iseendast meid juba
põhireegliie juure.
wad üksteist mõista; ovo-
vatihigi põhjuslikesse asja-
aga — kriitikise meele eel-
kaudselt oma waatestesse,
Arenemud demokraatiais,
inub poliitiliste waataste
wõitlus brutaalsel ja ma-
hurjutamisega, waid suh-
a nii enda kui ka waataje
ektiust nõnab ka rahwakih-
Niisugune wahekord ei
hi-süsteemis, kus sõna —
d selle asemel esineb tas
waid ka formaaldemokraa-
ll demokraatlik riigiworm,
s kirjatähe wastawa elavа
nega läbemast minewikust,
id erakonnad, milliste juu-
emaus ei sooduatanud ka
ndeid. Ühes paljude põh-
ulgesti wõib kriisi tekkimise
lugeda Eesti erakondliku
kuii, kus demagoogilised
ades rahwa keskele üksesvu-
wõitlus ja sallimatus istu-
ewideerimist nõudwad ten-

alche" perre, wõib objek-
ht" sellel kirglikul wõitluse
na alal kainei, kriitilisi kor-
on oma kindlad seisukohad.
sallivalt ta nende tegewus-
aśtuwõtmatud. Nii raken-
põhireegleid, mida teised
nid. Oleksid ka need oma-
wenemiit ja kriitilisi tasa-
kriisi üldse saabunud.
ks on meil waja süwenemist
omeii sisulise demokraatia
dab aga loobumist põhikiiri-
ogiast kui ka ühekülgsust.
J. Ülawere

püsti.
!" hüüdis ta. „David,
e! Olen kutsutud sinna
a pean ühe poisi kaasa
Meie läheme koos ja

ühest populaarsest wal-
susammul toolini ning

„kell on kuus ja ma
parimad kokteilid. Kas

idruk wajutas wäikese,
kellamupule.
ile wajalised juhised.
hn, „jumaldan sind!"

tükk

isis David kamina ees

näen, et pean rääkima
em sugulane kunagi."
iidruk, waadates talle
ole sugulane ja sa ei

on sinu salajased kü-
ätles mees.
alajased," waidles tüd-
e kõigile tunaeile Rit-
külastamas — emale,
atthew'le. See oli mi-
nagu wõid arwata.
markii, kes oli minu
kutsus Guy ja endaga

pahane?"
as Sophy mõtlikult.
eb nagu arwaks sinust
ie wiimase järele, kuid
inuga hästi läbi saada.
ened end nii, et lähed
emad elawad siis ra-
ys."

Jaapan tahab lõpetada walgete hegemooniat Aasias

Põhja-Hiinas luuakse kommunismivastane „õnne kindlustamise valitsus". Valgete surve kollasele rassile peab lõppema

Briti vastu kas või sõjaga

Tokio, 3. 1. (ETA) (Havas) Poliitiline ajakiri „Kaizo" awaldab Jaapani siseministri admiral Suetsugu interwjuu, milles ta käsitleb Jaapani kawatsusi Kauges Idas. Admiral Suetsugu on Jaapani walitsuses praegu üheks mõjukamaks isikuks. Ta seletas muuseas, et Põhja-Hiinal peaks olema eri walitsus. Ent see walitsus saaks erinew Mandshukuo walitsusest. Põhja-Hiina walitsus, mis oleks loomulikult kommunismiwastane, piiliab arweestada kõiki hiinlaste kombeid ja kindlustada nende õnne. Säärane reshiim seatakse Põhja-Hiinas sisse lähemail päewil. Hiljem Pekingi ja Nankingi walitsused ühinewad, et moodustada Hiina keskwalitsust. Edasi admiral seletas, et Inglise peaminister Chamberlain on seletanud, et jaapanlased tahawad Hiinas sisse seada neile meelepärast reshiimi. Meie eesmärgiks, ütles admiral Suetsugu, on ainult jalule seada kestwat rahu Kauges Idas. Edasi ta toonitas, et Hiina, Mandshukuo ja Jaapan peaksid moodustama poliitilise, majandusliku ja ideoloogilise bloki.

Käsitledes walgete Aasiast wõimaliku wäljatõrjumise tagajärgi, admiral Suetsugu seletas muuseas: Meie elame praegu siindmuste keerises, mis omawad suurt wastukõla maailma ajaloos. Ma olen weendunud, et kollane rass naudib seda õnne, mis talle on määratud, ja et walgete hegemoonia lõpp tähendab tõelist õigluse ja inimlikkuse ajajärku, millest õnnelewad pidewalt eurooplased ja ameeriklased. Walgete surwe kollasele rassile peab kaduma. Kuid selle kiire teostamine tooks loomulikult kaasa üldiste rahutuste ajajärgu, ütles admiral Suetsugu.

Hiinale antawa abi kohta Suur-Britannia ja Nõukogude Liidu poolt ja Jaapani kawatsuse kohta suunata oma ekspansiooni lõunapoole, adm. Suetsugu seletas muuseas, et Hiina wastupanu murdmiseks on wajaline lõpetada täieline Hiina abistamine Suur-Britannia poolt, mida tuleks teha wõibolla isegi sõja hinna eest. Mispärast Suur-Britannia ei taha aru saada Hiinale antawa toetuse lootusetusest. Ma ei taha uskuda, et ameeriklased ühinekseid Suur-Britanniaga wõitluseks meie wastu, kui meie peaksime relwadega wälja astuma Suur-Britannia wastu, ütles admiral Suetsugu. Edasi ta ütles, et Jaapani majanduslik jõud on palju suurem, kui seda wõiwad arwata hiinlased ja walged. Jaapan ei lange iialgi seisukorda, milles wiibis Saksamaa pärast maailmasõda.

Hangtschou tagasivõtmine aja küsimus

Schanghai, 3. 1. (ETA) (Reuter) Hiina kindral Tshangfahkwei, kes juhib hiinlaste wastulööki Hangtschou frondil, seletas, et Hangtschou tagasiwõitmine on ainult aja küsimus. Tema seletuse järele olewat Jaapani wäed juba linnast taganenud. Äge wõitlus olewat praegu käimas järwest läänepool, mille kaldal asetseb Hangtschou linn. Jaapanlaste kaotused olewat suured.

valmistatud oma tööstuses

soliidses tugevas kartoneeritud, poolmoleskin või
Suur valik raamatuist eriotstarveteks raamatupi

K/M. JÜRI KOD

TALLINN, VIRU 3. TELEFON 478-60.

Valmistame tellija soovi kohaselt igasuguseid eriliniatu

„Päevaleht" ilmub ka kolmekuningapäeval, 6. jaanuaril. varahommikul

KUULUTUSI sellesse numbrisse võetakse vastu homme, kesknädalal, 5. jaan., kuni kella 5 p. l.

Apelsiniturg ummikus

Kaup seisab importööride ladudes. — Ostjaid veetakse alt külmavõetud kaubaga

Nagu selgub, ei ole pihad toonud loodetud elewust apelsinikaubandusse. Wana aasta kahe wiimase nädala kestes sisse toodud paarist sajast tonnist apelsinidest on tubli osa weel importööride ladudes, könelemata kauplustest, kus apelsinikastid samuti ootawad asjatult tarwitajat. Müük on äärmiselt waikne. Importöörid on mures tagawarade pärast. Kaup kipub wägisi jääma kätte. Lähemal ajal saabuwad aga kohale uued saadetused, millele mahutamiseks esialgu ei näi olewat mingisuguseid wäljawaateid.

Mis puutub waikuse põhjustesse apelsiniturul, siis arwatakse, et neid on kaks. Kõigepealt laialdaste tarwitajasringkondade nõrk ostujõud ja teiseks tarwitajate tüssamine külmanud apelsinidega.

Kaupmehed wäidawad, et neid kodanikke, kes jõuawad maksa 20—25 senti apelsinist, on meil wõrdlemisi wähe. Meie elustandard on selline, et apelsin ei saa olla praeguse hinna juures witamiinirikkaks rahwatoiduks, nagu ta seda on paljudes teistes maades. Jõukamad ringkonnad, kes mõne päewaga ostsid ära banaanide ja wiinamarjade saadetused, ei jõua üksi tarwitada suuri apelsinitagawarasid.

Pealeselle ei wasta sissetoodud apelsinid alati kwaliteedinõuetele. Osa apelsine olid wäga mõrudad. Hiljem sigines turule külmastwõetud apelsine, mida ostjatele määritakse kaela kwaliteetkauba pähe. Mujal wõetakse kõlbmatu kauba lewitajad wastutusele. Meil ei tehta sellest wäljagi. See asjaolu on pahandanud ära tarwitaja põhjalikult.

Tarwitajate tagasihoidlikkus on importööre sundinud alandama apelsinide hinda. Praegu müüakse apelsine juba 26 kr. kast. Külmastwõetud kaupa pakutakse isegi 22 kr. Importöörid kurdawad, et müüd neil tuleb kanda kahjusid, sest omahind ühes 5%-lise teenistusega kastilt olewat 28 kr. Aiul mõned importöörid wõtsid aga kastist 36 kr. Sellest selgub, et apelsinikaubanduses harrastatakse siiski spekulatsiooni.

Teisest küljest tõkestab apelsiniäri õunte rohkus. Kunagi warem ei ole wastu talwe õuntehind olnud nii odaw kui praegu. Sügisel olid õunad märksa kallimad kui praegu. Seetõttu jäi ka osa õunu wälisturule saatmata. Õuntest nõuti liig kõrget hinda. Nüüd pakutakse õunu odawamalt, kuid neid ei ole kuhugi enam saata, sest igalpool on juba turul Ameerika ja California kaup. Importöörid müüwad praegu eksport-sibulaõunu 30 senti kg ja isegi odawamalt. Need õunad on ostetud sisse 28 sendiga kg. Arwestades hoiukulusid ei saa siin enam teenistusest olla juttugi.

Õunte rohkus on ühtlasi ka põhjuseks, miks ei wõida kaotada ära sisseweotolli apelsinidelt.

Valmis Pikasilla sild

Läinud nädalal lõpetati meie suurima silla — Pikasilla — ehitustöö, mis kestis 2 aastat. Sild on raudbetoonist ning läks Daani firmal ehitus maksma 200.000 krooni.

Sild awatakse tulewal kewadel, sest silla ehitusega ühenduses olewa tee õgwendamisega et jõua maawalitsus enne walmis. Seni täidab liiklemisel silla aset wana sakslaste ajal ehitatud puusild.

Pühadeaegsel täbikäimisel sai sadadel juhustel selgeks, et

SIERA Radio

raadioaparaadid

on oma välimuselt, kwaliteedilt ja kõlalt kõigile meeldivad. Paljud, kes olid ostnud aparaadi ilma, et oleksid proovinud enne Siera't, kahetsesid tõsiselt.

Et hiljem mitte kahetseda, soovitame neile, kellel aparaadi ostmine käsil, ilmtingimata proovida ja kuulata Siera't, 5-lamb. superit, hind Kr. 235.—.

Saadaval

O-ü. Esto-Muusika

Tallinnas,
Tartus,
Viljandis,
Pärnus
ja esindustes üle riigi.

„Eestirand" uute rentnike

Kaks nädalat New-Foundlandi ürgmetsikul

Uuest aastast läks Eesti suurim laew, o.-ü. „Kalanduse" aurik „Eestirand" ajalepingule rootslaste käest luksemburglastele. Rentijaks on Luksemburgi suuräri „Saar-Mines", s. o. Saari kaewandused. Laew aga nähtawasti jääb endiselt sõitma Ameerika ja Euroopa wahet, kuna ta täna sõitis wälja Hollandist Vlissingenist Uhendriikidesse orderi peale, esialgu tühjalt. Ajaleping on esialgu tehtud 6 kuule.

*

„Eestirand" oma wiimasel Ameerika-matkal wiibis ka kaks nädalat New-Foundlandis ehk Uus-Leitudmaal — hiigelsaar ja Inglise dominioon Kanadast ida poole Atlandis, kuhu seni on sattunud õige wäheseid eestlasi. Uks „Eestiranna" meeskonnaliikmeid kirjutab meile tollest kahest nädalast järgmist:

Detsembri esimestel nädalatel lastime siin New-Foundlandi läänerannа sadamas Corner-Brookis,

kõrgete lumiste mägede wahele peidetud fjordis,

puhast ajalehepaberit inglaste „Times'i" ja „Daily Mail'i" jaoks. Laadungi wiime Liverpooli ja Londoni. Esiteks tuli meil reidil oodata kuus päewa laadungi järele. Corner-Brook ise, olgugi tähtis sadam, on wäike uus asundus porise, mägede wahele kiilutud kitsa oru põhjas, wähekese nagu linna moodi ka. Aga siin asetseb kolossaalselt suur paberiwabrik, mis annab tööd ja leiba tuhandetele. Muidu elab New-Foundlandi Ameerikapoolsel wäinal sadade kilomeetrite pikkuselt ainult kalamehi, kes hangiwad endale ülaosa siinseist kaladest kubisewaist fjordidest.

Praegu on siin heering
heeringaid saadakse jaag
dub nende realisee
Põlluharimisest wõi ka
Foundlandi siinpoolses osas
siin kõrged,
metsikud kaljumäed ning
met
head pelgupaika rohkearwul
nagi aga mitte küllaldast
siinseks pikaks talweks. N
mõeldawate rahwuste seguner
nenud olukorraga ja lepib
on siin kõik kuni 50 protse
wõi Inglismaal.
Ilmadega on meil wii
hästi. Nii tulles Euroopast
tee tasased taganttunled
aastaaja kohta Põhja-Atla
läheda küll raputas weidi,
seks ergutuseks pikast reisist
mestele.
11. detsembril algame
tagasi Euroopasse.
Warustasime end rikkali
Seda nimelt juhtumiks, ku
jõuluks Inglismaale („Eestir
Liverpooli. „Pwl." toim.). K
ikka 13 päewaga jõudma üle
Uuest aastast peale lähet
kätte. Teab, millistel traktid
aga wist mitte Eesti-lähedal
pidamatult Eestist ära olnu

End. riigikoguliikmel tuleb istuma minna

Riigihoidja otsusega 1. jaanuarist laiali saadetud riigikogu liikmel Maks Undil tuleb lähematel päewadel wanglasse ajuda karistust kandma. Seni kaitses M. Unti rahwasaadiku puutumatus.

M. Undil on kanda kuuekuine türmikaristus, mille talle kohus määras Pärnu sadamtööliste streigile õhutamise eest kaitseseisukorra ajal.

Pärnus levitati lendlehti

Wana aasta wiimase päewa ööl lewitati Pärnus sundiwastaseid lendlehti. Lendlehed olid koostatud üsna algelisel ning kummiätehtedega trükitud kanstikulehtedele. Politsei korjas lendlehed warahommikul ära.

Tartu lihaturu lõpp pannide põrinal

Esmaspäewa hommikul kell 7 awati Tartu uus turuhoone üldiseks kasutamiseks ja Jaubitsemiseks. Äritegewus algas eriline tseremooniata. Linnawalitsus terwes koosseisus oli siiski kohal. Ostjaid liikus turuhoones juba esimestel tundidel õige rohkesti, paljud olid tulnud lihtsalt tutwuma Tartu uue ärikeskusega ja suurima kaubamajaga. Müüjad olid esimesel päewal ametis oma müügikohtade sisseseadmisega. Osa müügiplatse, arwult umbes 20, tuleb lähemail päewil wäljaandmisele. Omapärasteks kujunes äritegewuse lõpetamine Tartu lihaturul, kus äritsemine oli toimunud mitukümmend aastat lahtise taewa all. Äritegewust lõpetati pannide põristamisega.

15—16-aastased murdvargad Viljandis

Päewal walmistasid walewõtmeid, ööji tühjendasid ärisid

Möödunud aasta jügisel, oktoobrikuust alates, muutusid Wiljandis õige sagedaks sissemurdmised, mis jatkusid kuni detsembrikuu keskpaigani. Wargad külastasid mitmeid südalinnas asetsewaid suuremaid kauplusi, kuid ka erakortereid, kaubakioske jne. Kõik need murdwarguseid pandi toime walewõtmete abil, mispärast politsei oli põhjust arwata, et tegutseb üks ja sama wargajõuk. Nüüd on Wiljandi kriminaalpolitsei õnnestunud selgitada peagu kõik need warguseid, kusjuures üllatawalt selgus, et juhtunud warastaks osutusid 2 poisikeseohtu noormeest. üks neist, Ewald Lemming, 15 a. wana, on kuulsa Wiljandi „nõia" ja „seitsme-moosese-raamatu" petise Juuli Lemmingu poeg. Tema ema istub juba mõnda aega Wiljandi wanglas petmiste pärast. L. kaaslaseks oli 16-a. Aleksander Hlistunow, kes on pärit Harjumaalt ja töötas Wiljandis sadulsepp Pahkma õpilasena.

Noored wargad on tegutsenud päris wilunud retsidiwistide wiisil. Nad on hankinud kaupluste ja korterite wõtmeid, kasutades parajat momenti ja wõttes need ukse eest wõi jälle hankinud wõtmejäljendeid, mille järele siis wiiliti wälja tarwiline wõti.

Õpilase vingusurm

Tartu, 4. 1. Eile õhtul leiti Tartus Tähe t. 87 korterist wingumürgituse surnud õhtugümnaasiumi 5.-b klassi õpilane Endel Pikat, kes on 19-aastane. Noormees oli alles eelmisel päewal tulnud linna koolisõõks.

Kaks Vasknarva noormeest tabati piiril

Waskнarwa lähedal Eesti ja Nõukogude Wene piiril tabati kaks poisikeseohtu noormeest, kelleks osutusid Waskнarwa küla elanikud 19-a. Peeter Trelin ja 24-a. Nikolai Petuhow. Mõlemad noormehed olid wiibinud eelmisel õhtul kohalikus rahwamajas pool ja sealt lahkunud warahommikul. Nad olid läinud koju, kus panid selga wanad riided ja läksid jälle wälja, könelemata wanematele mineku sihi üle.

Mis põhjusel mõlemad noormehed tahtsid minna üle traataia, see pole esialgu teada, kuid arwatawasti on nendelgi samad põhjused nagu teistelgi, kes waremalt on salapäraselt läinud kaduma.

Naisorganisatsioonid austasid Tartus langenud kangelasi

Kangelaste ühishaual korraldati leinaaktus

Kauni traditsiooni kohaselt korraldati ka tänawu Tartu naisorganisatsioonide poolt ühiselt waherahu allakirjutamise päewa puhul esmaspäewa õhtul leinaaktus Pauluse kalmistul langenud kangelaste ühiskalmul. Kalmistule mindi ühises rongkäigus maleva orkestri saatel. Jumalateenistus kalmistul algas kell 8 õhtul ja selle pidas Tartu maleva waimulik, Tartu Peetri koguduse 1. pihtkonna õpetaja dr. J. Taul. Jumalateenistust kaunistasid 2. diwiisi orkestri eitekanded. Kõigi naisorganisatsioonide nimel asetas pärja langenud kangelaste mälestussamba jalale pr. E. Saral. Samuti asetati pärg diwiisi ülemalt.

Waatamata sellele, et ilm oli wõrdlemisi külm, oli leinaaktusele kogunemud üsna rohkesti rahwast.

Leinaparaad langenute mälestamiseks jäi tänawu Tartus ära, kuna hommikul oli külma üle 12 kraadi C järgi. Leinaseisak läks aga üldiselt korda, olgugi, et mõned hakkasid liikuma juba teise kahurpaugu järgi.

Kaevurite-rong jääb käiku

Wana aasta wiimastel päewadel kerkis esile Türjamäe õlikonsortsiumi juhatuse algatusel Wiiwikonna kaewurite-rongi saatuse küsimus. Nimelt leidis kaewanduse juhatus, et tööstusel on wõimalu maksa iga kuu suuri summasid Narwas elutsewate kaewandustööliste kohalewedamiseks juure. Selles asjas kestsid raudteewalitsusega läbirääkimised, sest kaewanduse juhatus ajas seisukohale, et kui piletihinnas ei tule sooduatusi, siis jäägu parem rong käigust ära. Nüüd on läbirääkimiste tulemusena jõutud sobiwale kokkuleppele ja kaewuritе-rong jatkab ühenduse pidamist Narwa ja Waiwara jaamade wahel.

Tööline jäi mullakihi alla

Sai raskeid seesmisi wigastusi

Esmaspäewal juhtus Küttejõu põlewkiwikaewanduses raske tööõnnetus kaewuri Harald Mitriga, 22 a. w. Mehele langes peale mitme meetri paksune mullakiht. Õnnetust nägid pealt laastöölised ja kaewajid mulla alla jäänud mehe wälja. Tööline oli saanud tõsisel kujul wigastada ja pärast esmaabi andmist kohapeal ja toimetati weel samal päewal lõunase kiirrongiga Narwa linnahaiglasse. Nagu selgus, on tööline saanud muljuda rinnakorw ja puusad. Kuigi pole lootusetu, peetakse wigastusi siiski raskeks, sest on arwata, et tööline on sisemisi wigastusi.

Flohr-Keres mängisid wiiki

Mikenas kaotas Flohrile

London, 3. 1. (ETA) Hastingsi maleturniiri 6. woorus Alexander ja Reshewsky mängisid wiiki pärast 35. käiku. Partii A. Thomase ja Fairhursti wahel lõppes wiigiga pärast 33. käiku. Flohr ja Keres mängisid wiiki pärast 30. käiku. Fine wõitis Mikenase pärast 50. käiku. Partii G. Thomase ja Tylori wahel jäi pooleli. Wiiendast woorust poolelijäänud partii Tylori ja Flohri wahel lõppes Flohri wõiduga pärast 75. käiku.

Seega praegu on wõrdsete punktide seisuga — 4½ p. — esikohal Keres, Reshewsky ja Flohr.

Vladivostokist tuli eestlane

Wladiwostokist saabus Narwa kaudu kodumaale 20-a. Pawel Kuul, kelle wanemad juba waremalt opteerusid Eestisse. Narwast läksid optant edasi Türile, kus elutsewad tema wanemad. Kangest Idast lahkumise põhjuseks olewat olnud asjaolu, et K. on Eesti alam. Wälismaalastel puudumat aga praegu wõimalused Wladiwostokis elamiseks, mispärast nad lahkuwad nii kiiresti, kui suudetakse seada korda wäljasõidu paberid. Kuna Wladiwostokis elutsewat ingewasti Eesti riigi alamaid, siis on arwata, et need ka lähemal ajal tulewad kodumaale.

Venemaalt saabus Eestisse 1400 inimest

Möödunud aastal on Narwa piiril reisijate liikleminе olnud wõrdlemisi elaw. Aasta jooksul on läbinud Narwa piiripunkti kaudu Eestisse 1432 reisijat, kuna samal ajal on läinud üle piiri Nõukogude Wenemaale 1206 reisijat. Reisijate-liikleminе aktiiwsus on tingitud kahest asjaolust. Nimelt on Narwa kaudu saabunud Nõukogude Wenest Eestisse mitu suuremat ekskursiooni, mis on sõitnud siuna Soome ja Läti kaudu. Samuti on aasta wiimasel poolel opteerunud kodumaale rohkesti eestlasi. Wõrreldes eelmiste aastatega on optantide kodumaale-tulek olnud möödunud aastal eriti intensiiwne.

60 osavõtjat rahvariiete valmistamise kursustest

Tartus algasid esmaspäewal enne lõunat rahwariiete walmistamise täienduskursused, millest wõtab osa üle riigi ligi 60 inimest. Täienduskursusest wõtab osa kodumajanduse konsulente, instruktoreid, naiskutsekoolide ja kodumajanduskoolide käsitöö-õpetajaid j. t. Kursused kestawad 14. jaanuarini ja neid juhatab Tartu Naisühingu käsitööstooli juhataja prl. A. Kõckel. Kursuste kestes sooritatakse ka õppekäike Eesti Rahwa Muuseumi Raadile.

Must kass varguse avastajaks

Öö wastu 2. jaan. pandi Kiwiõlis asetsewas Reinase kaubakioskis toime murdwarguse katse. Kuna kioski asetseb suure aiaga piiratult käidawas kohas, siis oli waras wälisuste lahtimurdmise teel pääsund kauplusse. Nähtawasti oli waras lootnud kassast leida sularaha, tuna kõik sahtlid olid hoolega läbi otsitud. Kui palju poes olewast kaubast kaduma on läinud, pole weel täpselt selgunud.

Mainitud ööl, kui wargus toime pandi, wiibis kioskipidaja R. wäljaspool Kiwiõli. Ta oli palunud lähedal asetsewa uue jaamahoone öösahti walwata kioski. Tehes oma tawalist ringkäiku jaamahoone juures, oli mees märganud musta kassi, kes öösimeduses öösahti eest ülе tee oli joosnud. Kartes ebaustlikuna sellest halba, oli öösahti rutanud kioski kontrollima, kus enda üllatuseks awastasti sissemurdmise. Nähtawasti oli waras märganud öösahti tulekut ja aegsasti kohalt põgenenud, enne kui suuremat saaki kaasa suutis wõtta. Seega ointus musta kassi ettekuulutus suurema kahju ärahoidjaks. Murdwargust asusid selgitama ametiwõimud.

Põgenes sunnitööline

Rahvusvaheline kelm ja varas Leo Snamensky pääsis vabadusse. — Põgenemisel viskas ta valvurile midagi silma, mis selle hetkeks pimestas

Eile kella 12 paigu päeval põgenes Tallinna ringkonnakohtu-hoonest rahvusvaheline vargapoiss ja kelm 30-a. Leo Snamensky, kes mikroskoopide varguse pärast Helsingis, oli mõistetud 6. a. sunnitööle. Sama päeva õhtul korraldatud haarangud tagajärgi ei annud, mispärast mees esialgselt on tabamata.

Juurdlusega selgus, et Snamensky oli koos vangivalvuriga ringkonnakohtu hoonesse läinud lugema oma süüdistusakti, et kaevata edasi tehtud otsusele. Aktide lugemisruumis oli viibinud ka teisi vange, kes koos vangivalvuritega aga sealt enne Snamenskyt lahkunud.

Kella 12 paigu päeval teatanud ka Snamensky oma valvurile, et on akti lugemise lõpetanud ja tahab lahkuda. Toast väljumisel visanud ta aga oma saatjale kas tolmu või tubakapuru näkku, mis tagajärjel see hetkeks kaotanud nägemisvõime. Seda momenti kasutades joosnud vargapoiss trepist alla ja põgenenud kohtuhoone hoovi kaudu tänavale, kust vangivalvur teda mõni minut hiljem enam ei leidnud. Nähtavasti suutis põgeneja kaduda rahva hulka, või sündmuskohalt eemaldumiseks kasutada koguni sõidukit. Ja kuna ta oli erariietes, siis ei äratanud see mingit tähelepanu.

Leo Snamensky on politseile hästi tuntud isik. Juba 1925. a. alates on ta tegelenud varguste ja kelmustega nii Eestis kui ka välismaal, kusjuures ta ka korduvalt on istunud kinni. Viimane karistus, 6 a. sunnitööd, määrati talle enne jõulut mikroskoopide varguse pärast Helsingis, kuna ta Soomes, selle süüteo eest vastust anda ei tahtnud ja leppis Eesti kohtu otsusega. Neid varastatud mikroskoope õnnestus Snamensyl müüa muuseas ka Tartu ülikoolile, kuna ta veidi hiljem Tallinnas sattus politsei kätte.

Elukutselt on Snamensky maaler. Tema eriliseks tunnuseks on vigased käed. Vasema käe esimesel sõrmel ja põidlal puudub esimene liigend ja kolmel järgmisel esimene ja teine liigend, kuna paremal käel 2 viimast sõrme on kõverad. Pikk on ta 176 sm, tumekollaste juuste ja siniste silmadega. Pärit on ta Pärnust ja rahvuselt venelane. Üsna hästi räägib ta eesti, vene, saksa ja inglise keelt.

Merevee tempe

Helsingi tulel

Eilsetel mõõtmise andm
ratuur Siiumadalal 1,2 kr
lal 0,2 kraadi. Mõõdum
temperatuur wastawalt 1,
seda, et merewesi on juba
wõib lähematel päewadel
Tõna olid aga jiisti kõik
weel jääwabad. Toomesi
tulelaew on jää tõttu oma

Raamatuid välja piire asuvaile

„Haridusministeeriumi T
rus, mille järele linna keskra
matuid lugemiseks ka wäljas
waile kodanikele. Raamatui
awaliku raamatukogu juhat
wõi kodaniku omal kirjaliku
tusel ilma kohaliku awaliku
tuseta, kui keskraamatukogu
andmeid sellest, et tarwitaja
randuslikult wastutuswõimet
kogu kaudu tellitud raamatut
liku raamatukogu juhataja j
ülalpidaja, mille juures ad
nõudmiste puhul need esmal
takse ja alles selle järele raam
tu, kui nõudmine juhataja w
Raamatuid keskraamatuk
ajutised ja ühingud. Tellimis
ja warustada ajutuse wõi
Neile laenatakse korraga mitt
Wäljaspoole Tallinnat e
matuid. Tarbekorral on ke
õigus erandit teha oma äranä
lugeja jaoks wõib keskkogu
kuni kolm köidet.

Kallaletung riisu Valgan

Pühapäeva, 2. jaan., õht
kallale Valgast Tartu maan
Paju poole, Valgast koju
Peeter Peterson-Põld
jaid oli kaks, kes nõudsid t
150 krooni. Kuna P-l ra
selle ennem kätte on saanu
seks. Tema hobune jõudis
dused leidsid mehe pooleldi
kus ta oli kallaletungijate
leldi riidest lahti kistud. Ü
natud. Linnast toodi koha
P. tõi pühapäeval linna om
nik Tuvikesele 150 kr., kus
venna juurest koduteele. M
30 kr. oli mehel vildi sääres

Vaguniküitja

Eile kella poole ühe p
jaamas Läti üksikveduri ett
tusi vaguniküitja Eduard S
andmist lasti mees koduselе
põhjustas, pole esialgselt te

Tabati taga

Nõmme politsei tabas eile
oli tagaotsitaw kohtuwõimude

Lugesin . . .

II.

„Teater". Pühadenumbris sõelutakse lavakirjanduse probleeme mitmest küljest. Sõna võtavad ka lavakirjanikud ise. Leidub väga huvitavaid mõtteavaldusi. Raudsepp-Mikumärdi räägib „Paunvere teedest" meie rahvateatris. Ta nendib, et algupärane ja aktuaalne rahvanäidend aitas teatri üle madalseisust ja tõi rahva kohale. See tõstis ka respekti näitekirjaniku vastu, eriti rahvalikkuse joonel. „Primitiivse rahvalikkuse tee on praegu kõige otsem joon kahe punkti — teatri ja publiku — vahel." See tee on kõige vähema vastupanuga ja seda teed kõnnitakse. Tühised asjakesed võimaldavad praegu lavalist lõikust! Rahvanäidend pole praegu enam ka eriti aktuaalne mitte — kodurahu tõttu ei ole ühiskondlikul kriitikal küllaldast arengut. Kuigi seda teha, siis sündsustunne ei luba minna kuigi kaugele. Kuid publik on teatrisse piisima jäänud, on veel uusigi sõpru kaasa toonud. „Kuna rahvatüki arengus on tõkestatud mehelikud voorused, siis publik naudib meeleliigutust ning puht-ajaviitelist nalja," arvab Raudsepp. Mida lapsikum lugu, seda suurem hurm. Mõningad aastad kodurahu on meid ette valmistanud — Lutsu noorsoo- ja seiklusjuttude dramatiseerimisele.

Nõnda olemegi „Paunvere teedel".

Eile märkisime, kuidas Adson „Varamus" nõuab teatrilt rohkem idee- ja kunstilähedust. Aga Raudsepp ütleb „Teatris": „Me ei otsigi teatrilt erutust, pingutust. me tuleme sinna vaid närve lõdvendama, me otsime teatrilt unustust." Ja Lutsu kui vana apteekri rahustuspulbrid on meile parajad. Meie praegused rahvatükid teevad rahvale teatrisse tuleku kergeks. Ja kui vaadata, mis tänapäeval rahvale südamesse läheb, siis näeme, et see polegi Paunverest kaugemale jõudnud. Kuidas seda mugavat olekut häirida? See poleks sünnis.

„Tihe" näidend, kus on probleeme, tekitab juba ette pessimismi.

Ka arvustajad tundvat endid Paunvere jandis mugavalt. Ka arvustus on massistunud. Raudsepal on arvustajate suhtes varemgi „kihvatanud" ja kihvatab tal nüüdki. Aga ta alistub tekkinud olukorrale: „Meie teatripublik on juba nõnda suureks paisunud, et see hästi ei soodusta kvaliteetide tekkimist. Ja see hingeelu on ka kirjanikku, teatrit ja arvustajat vallutamas... Vaimsema kallakuga näidendeid piirab kõikjalt tihe umbusu müür."

Mida teha, kuidas umbusu müüride vahelt välja saada, selles jätab Raudsepp kõik otsad lahtiseks.

Aga siinsamas „Teatris", mõni veerg edasi, on arvustaja Soonberg maadlemas kultuurišovinistidega, kes ei taha, et teatrid võtavad repertuaari parimaid tõlketeoseid. Ja siin langeb juba üsna kõva „põõn" näitekirjanikele (kelle hulka ju kuulub ka Raudsepp):

„...kipub tahtmatult jääma mulje, et mõned kirjanikud on rea näidendeid valmis kirjutanud ning tahavad nüüd tollipoliitika abil neile lavale teed tasandada. Kui aga teatrid neid asju võtta ei taha, siis tehakse avalikku arvamist, et omakultuur on hädaohus, andke neile kaitsetolle!"

Ja Soonberg leiab, et teatrid pole endid häirida lasknud, nad pole lõplikult eksinud Paunvere teedele, vaid „peavad enamikus siiski kunstistki lugu".

Sealsamas „Teatris" „Valge lagendiku" Tammlaan on kirjutanud justkui vastusecks Raudsepale arvustajate suhtes:

„Soda on ennegi juhtunud, et autor ei ole rahul arvustusega. Ja kui ta on õige kibedasti saanud pihta, siis põrutab ta arvustajale õige mürgiselt vastu. Umbes nii, et — seleta pealegi, mina ei tee välja. Või jälle: — kirjutad küll, aga pole sul asjast arusaamist. Artur Adson arvustas ise ennast salaja. Aga ka kõige salajasemad asjad tulevad viimaks päevavalgele."

Tammlaan arvustab siis ka ise ennast, kuid mitte salaja. Aga temalgi on lõpuks öelda sõnake ka arvustajaile: „Arvustage autori ideoloogia järele. mitte aga ideoloogiat. Sest viimase järele on igas ühiskonnas valvamas erilised instantsid."

*

Tartu „Tänapäev" on mures Tallinna fassaadiga ja üldse Tallinnaga. Tartut poleks tema jaoks nagu olemaski, või nagu oleks selle fassaad karjamaade asutamisega juba igapidi korda seatud. Ed. Laaman teeb seal reportaaži Tallinna ehitamisest, millepärast Tallinna mõned majandusringkonnad juba mureski olevat. Siin ehitatavat liiga palju, võiks jätta muist ehitamist kriisiaegadeks, kus võib jälle tulla tööpuudus.

„Sa oled näidanud, et väärid mu armastust!"

Dollarmiljardär Jumala armust

Rockefeller wirgima kristlasena ja ärimehena

7

„Ärge lõbutsege!"

„Ärgu saagu teist lõbutsejaid," jutustas ta. „Minu armastan oma wendi ja ligemisi, wõtan ofa nende saatusest, kuid ma ei taha iial olla nii lõbus, et peaksin toetuma wastu internaposti ja kuktuma rentslisse. Olge üsna mõõdukad! Ärge andugе pidutsemisele faba ja farwedega! Kui te seda teete, olete kadunud ja mitte teie üksi, waid kogu teie perekond ja järglased tulewastes sugupõlwedes.

Minu küll joomarits ei kõlba, sest ma pole tänase päewani weel tilkagi alkoholi suhu wõtnud. Minu weendumuseks on, et igasugune kokkuwarisemine inimese elus on kas otseselt wõi kaudselt joomisega seotud. Meie peame päewast päewa kandma maksukoormat inimeste pärast, kes täidawad meie haiglaid, warjupaiku ja waeslemaju, isegi meie rentsleid. Waadake neid ja ärge jooge!"

Rockefelleri ema elas weel ikka nende esimeses Clevelandi korteris. Ta muutus seda armulisemaks ja leebemaks, mida enam elu wõimaldas talle muretust. Ta abikaasa, wana imeärst, oli küll weel alati ei tea kus, kuid kogu perekond oli nüüd sellega harjunud ja olnuks see teisiti, polnuks asi korras. Koju ilmudes ei jätnud Bill Rockefeller oma wanu jutte kaaskodanike „naha üle kõrwade tõmbamisest". Nii oli ta eemalwiibimine perekonnale isegi kergenduseks.

John D. Rockefeller wajas aina suuremat tegewuskapitali. Petroleumiäri õitses ja Rockefelleri ettewõte paisus teisest kiirimini.

Hiljem jutustas Rockefeller, et oli noil ajul sageli heitnud magama murega, millega maksa kõik oma pangawõlad, kuid juba järgmisel hommikul ärkas ta küsimusega huultel, kust wõtta uusi laene tegewuse laiendamiseks.

Alandatud weotariifid

Esimeseks sammuks uute planaide teostamisel oli tal läbirääkimine „ranniku ja Michigani lõunaraudtee" abi. direktori Stone'iga. Raudtee wõttis petroleumiwedult 42 tsenti waadilt, kaugemateesse piirkondadesse muidugi wastawalt rohkem. Rockefeller mõistis, et aina suurenewa wõistlusega ta ei suuda pidada sammu New Yorgi ja Philadelphia petroleumitöötustega, mille weokulud olid palju wäiksemad. Ta näitas Stone'ile, kuidas teised raudteed foodustasid oma piirkondade õlitöötust ohuwamate weotariifidega. Stone nõustuski Rockefellerile andma weohinna alandust. Kui palju, seda pole iial saadud teada, kuid see oli küll wähemalt 15 tsenti waadilt.

Selles polnud midagi ebatawalist. Hinnaalandust andsid raudteed teistel aladel mõnelegi töötushaarule. Wähemalt wäitis Rockefeller hiljem, et raudteed Ameerikas, mis töötawad äripõhimõtete alusel, pole iial pidanud kinni ametlikest tariifidest.

Alandatud weohindade hankimine polnud nii ebatawaline, kui wastaseid näitasid, kuid ka mitte nii tawaline kui Rockefeller leidis. See oli ebaametlik wastutulek neile, kes olid küllalt tugewad raudtee nõudmisi täitma, s. t. andsid raudteele suurima kwantumi weomaterjali. Wõistlejad nägid selles Rockefelleri suurt kawalust ja „alttäemaksu ametnikele".

„Mis oleks, kui mõnele alandataks postitariife?" küsisid nad.

Siiübistajate seas oli ka Rockefelleri enda wend Aleksander, kes töötas teises petroleumiäris. Aleksander läks otsemat teed raudteewalitsuse ja nõudis oma ärile samasugust weohinna alandust. Sellest tekkis elunaegne waen kahe wenna wahele.

Oliallikate alwastaja saatus

Sellal külastas kolonel Martin, hotellipidaja õlipiirkonnas, New Yorki. Ta pilk langes pikale, kõhetule, tudisewale mehele, kes hoidis 12-aastast poisikest käekõrwal, wedades Broadwayl waewaselt jalgu järel. Martin ehmus, sest see inimjäänus ofutus kuulsaks kolonel Edwin L. Drake'iks, petroleumi awastajaks ühendriikides. Kolonel Drake oli kaotanud kogu oma wäikese waranduse Wallstrecti pangakrahhides ja läinud siis halwa terwise pärast maale elama. Naine toitis teda õmblustöödega. Nüüd ta oli tulnud New Yorki pojale otsima mingit tööd. Martin kinkis talle 20 dollarit, kogu raha, mis tal oli taskus. Titusville'i tagasi jõudes korraldas ta Drake'i heaks korjanduse, mis andis 4833 dollarit. Alles mitu aastat hiljem määras Pennsylvania osariik mehele, kes oli pannud aluse miljonilistele rikkustele ja wõimaldanud luua suuri töötusi, elunaegse pensioni, 1500 dollarit aastas.

Wana Billy Smithi käsi, kes esimesena awas naftaallika, käis samuti. Temalegi ei annud petroleum dollaritki. Kui omapärane, et ei Drake ega Smith ega nende pojad saanud petroleumitöötusest mingit kasu. Ei kujunenud tõenäolikumalt ka Shaw' elu, kes awastas petroleumi Kanadas. Kindral Sutter, kelle maamandusest leiti esimene kuld Kalifornias, lõpetas oma elupäewad tsendita taskus, pooltotra raugana Washingtoni Kapitoliumi trepil...

Europa õlitöötus lülitatakse wälja

Rockefeller nägi samal aastal, et äri laiendamine tegi talle ülesandeks wõistlejate kõrwaldamise. Ta otsustas Clevelandis luua petroleumi-monopoli. Karjumine monopoli wastu on niisama wana kui angelsaksi kultuur, kuid iial polnud tema wastu föditud sellise kirega kui nüüd. Weel ikka walitses arwamus, et riigi hüwang olenes wabast wõistlusest. Rockefelleri teeneks jääb, et ta ei astunud majanduskiisimuste ette pisaraid walades, waid pani käed külge kus sõuti. Ta leidis, et sundab seda Clevelandis, ja ajus tööle kogu energiaga. Ta järgmiseks sammuks oli transportlaewastiku „ärastmine", s. t. ta hankis endale ka kaubalaewastikult alandatud weohinnad, täites wastawalt juhatuse nõudmise, et annab laewadele 60 wagunit õli päewas laadimiseks. Kui teised õlitöötused tulid endile nõudma samasugused soodustusi, esitas firma direktor neile küsimuse: „Kas täidate ka wastawalt meie nõudmise?" Seda ei suutnud keegi peale Rockefelleri.

Rockefelleri kolmandaks sammuks oli suurte weohingute juures läbi wiia, et need keelduksid tooröli Europaasse transporteerimast. Sellega kõrwaldati wana maailma wõistlus Ameerikaga õli raffineerimise töötusest.

Kes kõik ei siiüdistanud Rockefellerit südametunnistuseta äriwõtetes? — Kui Rockefeller ehitas esimese õlijuhtme, siis sõitsid weowoorimehed ta torud purunks. Omanik pidi juhtmeid kaitsma relwastatud meestega.

(Järgneb.)

Aga R. Kangro-Pooli mured paleede pärast on tõsisemad Jaani kiriku pärast. Ta nukrutseb:

„Imelik on elu. Kui umbes kümne aasta eest päevakorras oli Toompea katedraali lammutamise küsimus, siis oli see rahvuslikuks auasjaks, et kas sobib, et võõrstiilne vene võimu sümbol end Toompeal nii võõrastavalt-üleolevalt üle kõige muu maksma paneb? Leiti, et ei sobi, aga üteldi, et ei ole raha selle lammutamiseks ning olevat ehk õigeusklike haavamine, kui me selle katedraali oma rahvustunde ja linnailu nimel kõrvaldaksime.

Ma kirjutasin siis „Päevalehes", et lammutame ilunõuete nimel enne Jaani kiriku ja siis ka katedraali, siis kaob usklike haavamise moment ära, siis venelased ei saa toonitada nende tagakiusamist. Mulle üteldi siis, et Jaani kiriku lammutamine olevat hull mõte ja elu läkski oma lohisevas päevakorras edasi.

Nüüd on katedraalist saanud nii kallis väärtus, et seda hoolega remonditakse.

Ja tuleb nii, et Jaani kirik enne kõike läheb liha teed. Jumala teed on imelised ja meie ei sega neisse."

Kangro-Pool teeb ettepaneku: Võetagu üks saksa kirikuist (Niguliste, Oleviste) Jaani koguduse jaoks. Saksu on väga vähe, neile pole kaht kirikut enam vaja.

*

„Üliõpilasleht", kellele nüüd „Akadeemia" näol on tekkinud käre võistleja — mitte niivõrd ainelise, kui just vaimse kandepinna poolest — tahab anda üht kõva „vastupirni" ülikooli seaduse arvustajale prof. Kliimannile, kes ülikoolide-seaduse kaitsja Perandi „Akadeemias" „maatasa" tegi. „Üliõpilasleht" toob ette niisuguse asja, et Kliimann olevat kord valmistanud ülikooli-seaduse eelnõu, mis olevat veel krobedam kui see, mis tehti hiljem teiste poolt. Nähtavasti on haridusministeeriumi arhiiv „Üliõpilaslehe" käsutuses, küllap ta siis neid projekte tunneb.

Muide, Tallinna kohvikuis oli selle „pommi" tulek juba varakult ette teatavaks saanud.

ORBITICUS.

Uus postimäärustik

tõi muudatusi senises korras

1. jaanuarist hakkas kehtima uus postimäärustik, mille wäljaandmise põhjuseks oli asjaolu, et senise 1927. a. antud määrustikus oli selle kümne aasta jooksul postitalituste arenemise tõttu palju paranduji täiendusi tehtud, mille tõttu määrustiku käsitlemine postiametnikel muutus raskeks. Peale selle on senises postimäärustikus hulk sääraseid postiasutusi, siseteenistuse eeskirju, mille õige kohi on postiametkonna siseteenistuse juhtnööres.

Kuna postivalitsusel ühes uue posti määrustikuga on postiasutuste jaoks wälja töötatud ka uued postitalituse juhtnöörid, siis kogu materjal määrustiku ja juhtnööride wahel on jaotatud nii, et uude määrustikku on üles wõetud ainult tähtsamad postiseaduse rakendamise eeskirjad — need, mis postisaadetiste ja talituste tingimuste alal kannatwad sundnormide iseloomu, reguleeriwad posti ja publiku wahekordi ning sisaldawad postikohustusi. Muu materjal on kõik jäetud postiametkonna siseteenistuse juhtnööride jaoks. Ühe postimäärustikuga on senises postitalituse korras ka mõningad wähemad tähtsusega muudatused läbi viidud.

Siseliikimises on äripaberite taksi asemel trükitoodete taksiga lubatud saata õpilaste parandamata ja parandatud koolitöid, ühest küljest, koolide ja teisest külje õpilaste wastastikuses liikimises.

Siseliikimises wõiwad wastawad korrespondendi trükitoodete taksiga saata teateid ka Eesti keele arhiiwile, Akadeem. Emakeele Seltsile, ülikooli kliinikule jne. § 30 tingimuste kohaselt.

Kes ijiklikult ei saa ilmuda oma tähtsaadetist, wäärtsaadetist, postipakki wõi rahakaardi järele raha postiwastu wõtma, waid wolitawad selleks kedagi teist, sõbraseile adressaatidele on wõimaldatud oma wolituse oma allkiri tõestada lihtsal wiisil seeläbi, et ta annab wolinikule kaasa oma ijikutunnistuse (§ 88).

Postiwedajaile lubatakse postisaadetiste adressaatide wolinikena postiasutusist wastu wõtta ja kätte toimetada postitrakti ääres asuwate adressaatide registriposisaadetisi — postiweolewingus wõi postiweo juhtnöörides kindlaksmääratud tasu eest (§ 107), misjuguse abiga on mõeldud eriti maaloudes posti tarwitajaile hõlbustuste loomiseks j. m. m.

Välismaised ettetellimised „Caritase" margiblokkidele

Sihtasutuse „Ühisabi" heaks wõetawa lisamaksu „Caritas" margiblokkidele wastu wõetud kodumaa telliimiji rahuldades jääb neid margiblokke üle umbes 70 tükki, mistõttu alwatakse nende peale wälismaiste tellimiste wastuwõimine. Tellimiji wõetakse wastu Tallinna peapostikontoris 3.—8. jaan. (incl.) 1938. a. Tellimuleb anda kirjalikult; temas tuleb üles anda tellija nimi ja täpne wälismaa aadress ja tellitawate margiblokkide arw; pealeselle on soowitaw tellimises tähendada, millised postmarke soowitakse saada ülejääwa raha eest juhtumil, kui tellimist täiel määral rahuldada ei suudeta, wõi soowitakse ülejäägi tagasisaamist rahas.

Ühes tellimisega tuleb ette maksa wõi saata tellitawate margiblokkide hind (2 kr. blokilt) ühes saatekuludega. Tellimised rahuldatakse samas korras nagu kodumaised tellimised, kuid ainult wälismaile saatmise puhul posti kaudu tähtsa wõi wäärtkirjas.

Kiviõlis võeti vastu uut aastat „kamaarinskiga"

Une põhiseaduse maksma hakkamise puhul olid Kiviõlis asuwad seltskondlikud organisatsioonid korraldanud tõrwikutega rongkäigu rahwamaja juure. Hiljem rahwamajas korraldatud kaitseliidu traditsiooniline aasta wastuwõtt, kus õhtu lõõknumbriks olid wene tantsude ettekanded, mis kohalikele eestlastele küll wõõrastawana tundus — seda enam, et pro korraldajaks oli mõni wene selts, waid kaitseliidu kompanii.

Omapärase austuse uuele aastale olid serweerinud mõned kaewurid, kes endale olid hankinud põlemapurustamiseks tarwitatawaid lõhkeainepadruneid, millega walmistati saabuwale aastale „maailma kõrgeimad".

Festimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

30

Pimeda saabudes süüdati tõrvatünn. Rahvas kogunes nüüd tule ümber.

Mai lahkus piduplatsilt ja tahtis kokalt küsida, mis kellaajaks ta homme peab tööle ilmuma.

„Kuhu nüüd ruttama?" küsis Dücker Maielt ja sulges talle tee. „Kas ei taha enam lustilik olema?"

Mai heitis pilgu küsijale. Kas nüüd algab mäng, mõtles ta endamisi.

„Pean koju minema."

„Ära minema koju. Patseerime veidi, pargis olema nõnda ilus."

„Ei mina tohi parki minna, see on külarahvale keelatud."

„Aga kui mina palun ja kahekesi minema, siis ei ole keelatud," seletas Dücker.

„Ma ei oska olla noorhärrale lõbus seltsiline," punnis Mai vastu.

„Sina võima olla väga lõbus seltsiline."

Dücker vaatas korraks ümber. Külalistest polnud ainustki lähedal, talgurahvas aga pidutses kaugel tulevalgel.

„Ma palun!" Ja Dücker võttis Maiel käest ja tõmbas ta kaasa. „Minema patseerima."

„Kui teised saksad seda näevad, kus selle häbi ots! Ma pole ju saksa soost."

„Siia ei nägema meid keegi," julgustas Dücker Maie. „Sina meeldima mulle väga, ilus preili."

„Ära meelita mind, noorhärra. Ma pole kellegi preili."

„Mulle oled sina preili ja meeldima väga, kui sa natukegi mu vastu kena oled." Dücker vaatas tagasi piki puiesteed. Ühtki hingelist polnud näha.

„Minema veel edasi, küll on ilus puude all patseerima."

„Ma ei julge võõra noorhärraga edasi minna. Pöörame tagasi."

Mai seisatas ja kuulas hinge pidades. Metsaalune oli vaikne. Mai tundis, kuidas ta süda hakkas peksma. Mis siis, kui vandevennad ei pannud tähele ta lahkumist piduplatsilt või läksid koguni teise külge otsima?

Dücker võttis Maiest kõvemini kinni.

„Meie võime heaks sõbraks saama... Ära karda, magus preili..."

See oli juba armusosin, mis kostis Maie kõrvu. Temalgi tekkis imeline tunne. Ta polnud veel kunagi nii lähedal seisnud mehele.

Läheduses murdus oks. Jalaastumine oli vaevalt kuuldav. Need olid vandevennad, kes liikusid ööpimeduses nende kõrval. Mai oleks rõõmust hõisanud. Nüüd oli abi lähedal ja Mai otsustas mängu viia lõpuni.

„Külm hakkab. kas me ei astuks kiiremini?" See polnud enam kartlik tüdruk. Ta tõmbas isegi Dückeri kaasa. Ikka kaugemale mõisast.

„Minema jõe ääre, seal on väga ilus."

Dücker tõmbas Maie enesele lähemale. Noore tüdruku kuum hingeõhk puudutas Dückeri nägu, kui ta kummardus Maie poole.

Nad olid jõudnud jõekaldale. Õhtutaevas oli veel veidi kollakas. Jõevesi peegeldus nõrgalt. Üle jõe aasal saagis rääk ühetooniliselt, jões kõrkjais häälitses part ja kutsus oma poegi.

Nüüd kuulis Mai selgesti, kuidas peale pardipere solistas jões veel suurem loom. Kõrkjad paindusid kahele poole ja tume kogu libises läbi jõe.

Dücker ei kuulnud ega näinud ümbrust. Ta neelas silmadega Maie kehavorme, ta rindade kumerust...

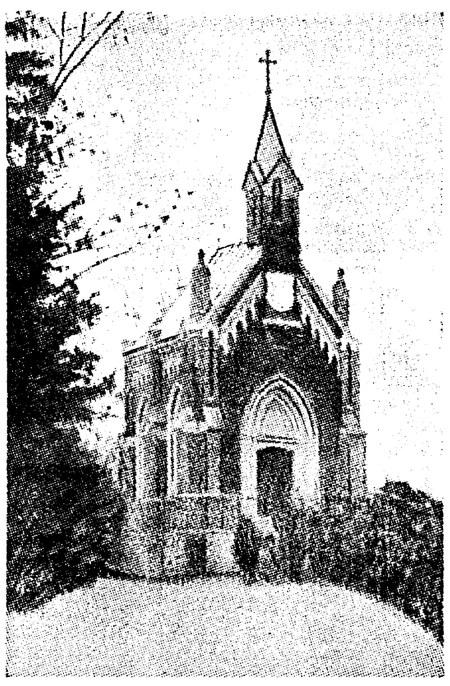

Kabel-kalmistu Uuemõisa pargis. Püstitatud pärastiselt omanikult miljonärilt Natalie v. Uexküllilt 1886. a.

Äkilise tõmbega vabastas Mai end Dückerist ja jooksis kaldast alla purde peale. Seal pööras ta end ümber ja hüüdis kaldalseisjale:

„Tule mulle järele, kui sa ei karda!" Ise aga läks pooljoostes üle purde teispoole kaldale. Siin seisatas ja viipas käega.

See tuli Dückerile ootamata. Külakaunitar võttis juba tuld, mõtles ta.

Kerge vile kõlas Dückerilt ja ta jooksis alla purde peale. Üleminek võttis küll rohkem aega kui Maiel, sest linnaelanik polnud selliste sildadega harjunud, pealegi pimedikus.

Vaevalt jõudis Dücker üle purde, kui Mai jooksis edasi heinamaale. Dückeril peksis süda ja lainetas veri. Mai pööras heinasao varjule ja jäi ootama. Dücker tahtis Maie tabada, see aga jooksis ümber sao. Tahtis Dücker teiselt poolt läheneda, pööras tüdruk ümber ja jooksis eest ära.

Dücker tüdines juba püüdmisest.

„Ära olema nõnda peru, lase mind kinni võtma!" nurus ta. Lõpuks tuli Dücker heale mõttele: ta lükkas heinasao ümber ja pääsis otse Maie poole.

Mai kergitas seeliku kõrgemale ja jooksis metsa poole.

„Donnerwetter!" kirus Dücker ning alustas uut tagaajamist. See mäng ajas ta marru. Tüdruk peab tema omaks saama. Juba täna õhtul, sest sobivamat aega ja kohta vaevalt veel leidub.

Dücker jooksis, mis ta jõudis. Mai vaatas korraks tagasi ja kohkus: vahemaa tema ja tagaajaja vahel vähenes kiiresti. Kaugemale ei tohi ta joosta, sest siis jõuab ta abist kaugele ette. Ta tegi jänese kombel haagi ja Dücker jooksis hooga mööda. Nüüd pööras Mai tagasi jõe poole.

Dücker oli kui vihane pull ja tormas tüdrukule järele. Veel kümmekond sammu ja Mai oligi käes.

„Läheme nüüd mõisa tagasi, oleme küllalt lõbusad olnud."

Dücker lõõtsutas ega saanud sõnagi suust. Ta surus tormilise suudluse Maie paljale õlale.

„Mina armastama sind ja ei laskma enam lahti."

Mai rabeles vastu ja püüdis purde poole. Dücker haaras Maie sülle ja hakkas teda heinasao poole kandma.

„Kas oled hulluks läinud?.. Lase mind kohe lahti!" Mai peksis rusikaga Dückeri käte pihta. Ta oli nüüd hirmul lähemate minutite pärast.

Dücker ei vastanud, vaid lisas jõudu juure.

„Lase mind lahti või ma karjun appi!" hüüdis Mai ja heitles hullunud mehega. Ta ei suutnud enam pussi haarata.

(Järgneb.)

Nõukogude Armeenia tahetsa juhti surma

Süüdlased valmistanud ette relvastatud mässu. Armeeniat tahetud kuulutada iseseisvaks

Moskwa, 3. 1. (ETA) (Reuter) Kahekfa silmapaistwat Nõukogude juhti, keda süüdistati Armeenia walitsuse kukutamise kawatuses, mõisteti surma Eriwanis.

Moskwa, 3. 1. (ETA) (DNB) Eriwanis surma mõistetud 8 Armeenia parteitegelase kohta üteldakse kohtuotsuse põhjenduses: Kaebealused olid ette walmistanud relwastatud mässu. Neude eesmärgiks oli eraldada Armeenia Nõukogude Liidust ja kuulutada wälja iseseisew Armeenia riik. See uus riik pidi seisma ühe kapitalistlikn riigi protektoraadi all. Peale selle kaebealused olid püüdnud laialdase kahjuritegewusega põllumajanduse alal tekitada rahwa keskel rahulolematust Nõkogude korraga.

Kuulnub, et surmamõistetute hulgas on ka Armeenia Nõukogude wabariigi põllumajanduse rahwakomissar Mamilonjan ja tema asetäitja. Kohtuotsus on lõplik.

Kollontai ei esinda enam SSSR-i Rootsis

London, 3. 1. Stokholmist teatatakse, et Nõukogude Wene saadik Rootsis pr. Kollontai on juba kolm korda keeldunud Moskwasse sõitmast, põhjendades oma haiglase seisukorraga. Praegu wiibib Kollontai ühes Stokholmi sanatooriumis.

Stokholmis liiguwad wisad kuuldused, et Nõukogude walitsus on Rootsi walitsusele teatanud, et Kollontai ei esinda praegu SSSR-i, seletades seda tema haiglase seisukorraga.

• SPORT •

Tartlaste võit ja kaotus

Treffneri gümn. käsipallimeeskond Tallinnas

Treffneri gümnaasiumi külalisvõistlusi eile Tallinnas oli kogunenud vaatama rohkearvuline pealtvaatajaskond. Enne võistluste algust rivistusid külalis- ja Vestholmi gümn. meeskonnad. Lühikeses tervituskõnes pöördus külaliste poole Vesth. gümn. õpil. Anderkopp, millele vastas Treffn. esindaja õpil. Saag, ühtlasi kutsudes vestholmlasi kevadpühadeks Tartu võistlema.

Esimeses võrkpallimängus kohtus Treffneri gümn. oma Vestholmi gümnaasiumiga. Esimese game'i võitsid tartlased 15:11, teise vestholmlased 15:12. Otsustavas setis tulid punktid vaheldumisi. Game lõppes Treffneri gümn. võiduga 16:14, kes sellega teenitult võitis ka oma esimese mängu 2:1.

Teise mängu pidas külaline korvpallis II gümnaasiumiga. Esimestel minutitel läksid tartlased küll juhtima, kuid poolaeg lõppes siiski II gümn. juhtimisel 16:10. Teisel poolajal tallinlased suurendasid veelgi korvide vahet ja võitsid mängu 39:25. II gümn. parim oli Reebel 17 punktiga ja tartlastel Tillemann 14 punktiga.

Naiste võrkpallis kombineeritud naiskond võitis erakolledži 2:0 ja meeste korvpallis Gustaf-Adolfi gümn. alistus saksa poegl. gümnaasiumile 18:30.

Täna võistleb Treffneri gümnaasium võrkpallis Gustaf-Adolfi gümnaasiumiga ja korvpallis Vestholmi gümnaasiumiga.

Tartu NMKÜ kaotas Riias 32:33

Riia, 4. 1. (ETA) Tartu NMKÜ korvpallimeeskond võistles eile Riia spordihoones umbes 800 pealtvaataja ees Läti meistermeeskonna ASK-ga. Võistlus lõppes lätlaste napi võiduga 33:32 (poolaeg 21:11). Esimesel poolajal lätlased olid tunduvas ülekaalus. Teisel poolajal tartlased kiirendasid tempot ja nendel läks peagu korda oma kaotust tasa teha.

Obligatsiooni kindlustusel soovib ettevõte laenu

kuni Kr. 50.000

ärisse paigutamiseks. Tingimused kokkuleppel. Pakkumised kirj. slt. «23/4463».

Kolm poksijat Roots'

Kutsutakse Linnamäge, Leeti ja Freimuthi

Tallinna Poksiklubile saabus eile Rootsist Eskilstuna Poksiklubilt ettepanek saata Eskilstunasse rahvusvahelistele poksivõistlustele võistlema 23. jaanuariks kolm poksijat. Rootslased soovivad nende kolmena näha M. Linnamäge, Valle Leeti ja H. Freimuthi. Kuna aga praegu on käimas kirjavahetus Saksa poksiliiduga Saksa poksimeeskonna võistlemiseks umbes samadel päevadel Tallinnas, mil peetakse Eskilstuna võistlused, siis saadeti omakorda rootslastele ettepanek lükata võistlused nädala võrra edasi. Sel juhtumil oleks võimalik meie poksijail Rootsi sõita.

Petra võitis Schröderi Pariisis

ja tuli Prantsuse tennismeistriks

Prantsuse rahvusvahelistel tennisesivõistlustel Pariisis oli üllatuseks prantslase Petra võit poolfinaalis rootslase Schröderi üle tulemusega 10:12, 7:5, 5:7, 9:7 ja 6:2. Rootslane oli seejuures neljandas setis juba võiduseisus 5:2, kuid prantslane suutis siiski selle seti võita lõpuks 7:2, ja lisaks sellele ka viimase seti. Teises poolfinaalis Bolelli võitis Brugnoni 6:1, 6:4, 4:6, 3:6, 6:4. Finaalis Petra võitis Bolelli 3:6, 12:10, :5, 6:3. Paarismängu finaalis Schröder-Brugnon võtsid Feret ja Boussus' 2:6, 6:1, 6:4. Segapaarismängus tulid võitjaiks prantslane Horner ja belglane Geelhand, lüües finaalis Schröderit ja Forsselli 2:6, 7:5, 6:2. Segapaarismängu finaalis Saunders ja Pelizza võitsid Buegner ja Boussus 6:4, 6:1.

Birger Ruud suruti Kongsbergis neljandaks

Norras suurtel suusahüppevõistlustel Kongsbergis tuli võitjaks Hilmar Myhra 229,7 punktiga, kusjuures hüpped olid 53—55—57 m. Teiseks jäi A. Kongsgoard, kolmandaks Asbjörn Ruud, alles neljandaks Birger Ruud, kuna Sigmund Ruud pidi leppima seitsmenda kohaga. Kongsberg on Ruudide sünnikoht.

Innsbruckis tuli esikohale norralane Reidar Andersen 220,9 p. Hüpped olid 72 ja 72,5 m Eilen Andersen tuli esikohale Garmisch-Partenkirchenis, hüpates 73 ja 80 m (punkte 227,5) ja samal päeval veel Oberammergaus, kus hüppas 73 ja 70 m.

Loodetav ilm

homme, 5. jaanuaril

Öösel Soome lahel veel kõvu, päeval üldiselt keskmise kiirusega kirdest loodesse pöörduvaid tuuli. Suuremalt jaolt pilves. Kerget lund ja tuisku. Öösel sisemaal kuni 13 ja päeval 3—8 kraadi külma.

Maleliidu juhatus jagas ametid

Eesti maleliidu uus juhatus jagas ametid järgmiselt: Liidu juhatuse esimeheks waliti dir. N. Talts; abiesimeheks sai A. Kesser, kuigi L. Laurist soowiti sellel kohal näha, kes aga paljude kohustuste tõttu loobus. Kirjatoimetajaks waliti A. Kalwe; warahoidjaks L. Laurine; laekur W. Kalde ja ametita P. Keres, H. Keres ja L. Sepp. Kalwatsetakse anda wälja uut maleraamatut, mis annaks ülewaate nii ajalooliselt kui ka maleliselt.

TEMS-i esivõistlustel

lõpetasid tegewuse 3 eelgruppi ja 10. jkp. algab mängu finaalwõistlejatega järgmises loosijärjestuses:

1. Willard, 2. Israel, 3. Laurine, 4. Tiirn, 5. Kalde, 6. (selgub hiljem Palm-Kundzinsch-A. Friedemann järelwõistlusest) 7. Sappberg, 8. Favre ja 9. Sepp.

TEMSi teise klassi turniiri segagrupis (4 nais- ja 9 meesmaletajat) sammus prl. Oraw seni wõidukt võidule waheta igemata kas wastasteks oli mees- wõi naismaletaja. Niiid prl. Oraw sai oma esimese kaotuse. Suurelikuks wõitjaks oli maletaja Rahno. Juhib endiselt siiski prl. Oraw +9—1 punktiga. Teisel kohal on H. Jeks +7—2. Daamidest selles grupis oli weel esinemud hästi pr. Rootare, kellel on 5 wõitu ja 4 kaotust.

Tartu maleturniir

üleriigiline seltsiklassi maleturniir hakkab juba jõudma lõpule. Eile mängiti eelwiimane woor ja lõpetati katkestuspartiid. Täna oli turniiri lõpp, kuna mängiti wiimast, s. o. 13. woorn. Kohtusid: Põder—Lepik, Jõgi—Sakowski, Rud. Prunn—Rajaweo, Tulew—Rich. Prunn, Golikow—Palen, Taich—Tiks ja Tamm—Peet. 12. woorus wõitsid: Tamm—Lepikut, Peet—Taichi, Rich. Prunn—Rud. Prunni, Põder—Sakowskit ja Jõgi—Rajaweed. Pooleliolewad partiid andsid mängimisel järgmiji tulemusi: Jõgi kaotas Peedile ja wõitis Tikii ning wiigistas Rich. Prunniga, Golikow wõitis Lepikut ja kaotas Tammele, kuna Tamm wõitis Tulewit. Rich. Prunn kaotas Põderile ja Lepik — Taichile. Wiigilise tulemuse andsid järgmised partiid: Rud. Prunn—Tamm, Rich. Prunn—Jõgi ja Tiks—Tulew.

Pärast 12. wooru on Tartu maleturniiri eesotsas Tamm 9 p., Rich. Prunn 8½ p., Põder ja Jõgi 8 p. Wähem punkte on Palenil ja Golikovil 7 p., Tulewil 6½ p., Taichil ja Tikfil 6 p., Rud. Prunnil 5½ p., Rajaweel 3½ p., Lepikul 2½ p. ja Sakowskil 1½ p.

Ei ole weel selge, kes jõuab wõita seda turniiri. Wiimasi sõna selle kohta annab alles lõplikult wiimane woor. Siiski wõib arvatawasti näha Tammes wärsket liiduklassi meest. Teiste kandidaatide saatus (Rich. Prunn, Jõgi ja Põder) selgub täna homnikul.

Kokkupõrkeid Egiptuses

Kairo, 3. 1. (ETA) (DNB) Kuna Egiptuse pealinnas wiimased päewad on möödunud rahulikult, on prowintsis aset leidnud poolehoimeelewaldusi ennetsele peaministrile Nahas paschale ja Wafdi erakonnale. Seejuures on tekkinud kokkupõrkeid politseiga. Tantas on meelewaldajate ja politsei wahelistes kokkupõrgetes jaanud haawata 45 isikut. Wafdi erakonna lehed jatkawad ägedalt kallaletungu uuele walitsusele.

Kairo, 3. 1. (ETA) (Reuter) Egiptuse parlamendis tekkis müra, kui sekretär luges ette kuninga dekreedi, millega parlament saadetakse koju. Endine peaminister Nahas paschu kutsuti korrale, kui ta tõusis püsti, et protesteerida parlamendi kojusaatmise wastu. Üldises müras esimees laskis puhastada ajakirjanduse ja publiku rõdud. Nahwasaadikud lahkusid koosolekusalist alles pärast seda, kui tuled kustutati.

Juudi riik Briti impeeriumi raames

London, 4. 1. (ETA) (Reuter) Briti sionistid on wõtnud wastu resolutsiooni, milles soowitatakse juudi riigi loomist Palestiinas Briti impeeriumi raamides. Briti sionistide arwamisel 95 protsenti Palestiina juutidest pooldaks niisugust otsust.

Juudid põgenevad Rumeeniast

Praha, 3. 1. (ETA) (Reuter) Kaks rühma esimesi juudi põgenikke Rumeeniast, peamiselt naised ja lapsed, saabusid Ustschorodi (Tschechoslowakkia idapiiril), kus neude jaoks on awatud abistamispunkt. On oodata uusi juudi põgenikke Rumeeniast.

Ulmanise koodeks astus jõusse

Riia, 4. 1. (ETA) Uue aastaga on astunud jõusse uus tsiwiilkoodeks, mis kannab president Ulmanise nime. Sel puhul korraldatakse 7. jaanuaril ülikooli aulas pidulik aktus, millest wõtawad osa senatorid, kohtu liikmed kui ka adwokaadid. Aktusele saabuwad ka delegatsioonid prowintsist.

Ülikooli teateid

Õigusteaduskonna eksamitähtpäewad

Eksamitähtpäewad õigusteaduskonnas on jaanuarikuus järgmiselt: õiguse üldõpetus — 15. ja 22. jaan., Eestimaa õiguse ajalugu — 18. ja 25. jaan., eksam põllumajandusteaduskonna üliõpilastele — 18. jaan., rooma-õiguse alajugu — 22. ja 26. jaan., tsiwiilõiguse erikursus — 22. ja 26. jaan., rooma-õiguse süsteem — 17. ja 24. jaan., tsiwiilõigus — 21. jaan., tsiwiil- ja kaubanduspротsess — 15., 22. ja 29. jaan., kaubandusõigus — 17. ja 28. jaan., rahwuswaheline õigus — 18. ja 29. jaan., riigiõigus — 17. ja 20. jaan., õiguse filosoofia — 17. ja 20. jaan., haldusõigus — 17. jaan., kriminaalõigus — 21. ja 27. jaan., kriminaalprotsess — 17. ja 24. jaan., poliitiline ökonoomia — 22. jaan., statistika — 27. jaan., kriminalistika — 18. jaan., kohtulik arstiteadus — 18. ja 19. jaan., pandiõigus ja -ost — 20. jaan., wene keel — 19. jaan., ladina keel — 15. ja 24. jaanuril. Tähtpäewad finantsõiguses, halduspротsessis ja sõjakriminaalõiguses selguwad hiljem. Eksamitele ülesandmine on 7.—13. jaanuarini.

EKSAMITÄHTPÄEVAD MAJANDUSTEADUSKONNAS

Eksamitähtpäevad majandusteaduskonnas jaanuarikuus on alljärgnevalt: Entsüklopeediline keemia 18. jaan., kaubateadus 21. jaan., inglise keele I lektori kursus 17. jaan., inglise keele II lektori kursus 18. jaan., inglise keele kirjavahetus 19. jaan., saksa keele I lektori kursus 17. jaan., saksa keele II lektori kursus ja kirjavahetus 17. jaan., majandusmatemaatika (1932. a. kava järele) 15. jaan., finantsmatemaatika 21. jaan. raamatupidamine I (üldkursus) kirjalik 17. jaan., suuline 21. jaan., raamatupidamine II (erikursus) 19. ja 26. jaan., kaubanduskirjavahetus kirjalik 18. jaan., suuline 22. jaan., majandusgeograafia kirjalik 19. jaan., suuline 24. jaan., valitud peatükid maailma suurwõimude majandus- ja poliitilises geograafias 24. jaan., majandusõigus 27. jaan., majandusõiguse erikursus 28. jaan., poliitiline ökonoomia 22. jaan., eriküsimusi teoreetilises poliitilises ökonoomias 22. jaan., statistika 27. jaan., käitismajandusteadus 24. jaan., bilansianalüüs 22. jaan., pangandus 24. jaan., kaubandusõigus 17. ja 28. jaan., majandusajalugu 20. jaan., ühistegevus 18. ja 24. jaan., tsiwiilõigus 21. jaan., wene keel 19. jaan. Eksamitähtpäevad majanduspoliitikas, majanduslike õpetuste ajaloos ja finantsõiguses selguvad hiljem.

Eksamitele sissekirjutamine toimub majandusteaduskonna dekanaadis 10., 11., 12. ja 13. jaanuaril.

Terueli pärast kestavad võitlused

Barcelona, 3. 1. (ETA) (Reuter) Hoolimata lõikawast külmast ja siigawast lumest kestab äge wõitlus Terueli pärast. Mõlemad pooled wõitlewad wihaselt.

Barcelona, 3. 1. (ETA) (Havas) Kaitseministeerium awaldas täna kell 17.30 järgmise teadanude: Täna hommikul meie wäed wõtsid tormijõuga tsiwiilwalitsuse hoone Terueli. Hoonel heisati kohe wabariiklik lipp. Osa waltisuswastaseid, kes selles hoones awaldasid wastupanu, langes wangi. Teistel õnnestus põgeneda naabruses olewasse hotelli, kust nad jatkawad wastupanu awaldamist.

Kahuripauk

Uue aasta wesse.

Äremaade pool oli uue aasta wastuwõtu seltskond koos. Oli kümmekond inimest. Noori ja wanu. Wanal Äremaal polnud teiste külaliste wastu midagi, aga noorel pikakoiwalisel Aadu Wesiojal otsustas ta pidada silma niiütelda peal. Ja üldse, oli seda lärmajat majja waja. Tuju wõtab ära, igawene udi.

Äremaa küsitles parajal hetkel oma noort naist:

„Kuidas see Wesioja siia sattus? Minu teada me pole kunagi rääkinud tema kutsumisest."

Majaproua tõmbas kulmu kipra. „Aga, Benno, härra Wesioja tuli ju preili Silleriga. Kui ma juba preili kutsusin, siis ei saanud ma ometi saata tagasi ta kawaleri."

„Siis sillerdagu poisS ka oma preili Silleriga, aga ärgu hiiligu sind," ütles Äremaa. Noorproua oli solwunud ja arwas: „Benno, sa oled wõimatu. Sa armukadetsed seal, kus pole selleks wähimatki põhjust."

„Ega tea, ega tea," urises Äremaa. „Kas sul polnud Wesiojaga seiklusi aastat paar tagasi?"

„Heldene aeg: ma olin ju siis waba."

„Mis tähendab waba. Inimene on alati waba, aga peab oskama walida oma sõpru. Mingisugune Ferdinand Wesioja, eh!"

Jutt katkes ja pidulik olemine kestis. Oodati rikkalikult kaetud laua ääres uut aastat ja kahuripauke, mis pidid kuulutama uue aasta ja uue põhiseaduse sündi. Ferdinand Wesioja, nagu hea jutumees tawaliselt, oli naiste silmis ookangelane. Ta pidas wana-aasta lõpukõne ja lubas ütelda ka uuele aastale sobiwaid terwitussõnu. Las aga saabuda waid see tähtis hetk.

Majahärra wõttis kõwasti napsi ja westles ta kõrwal istuwa ärikaaslasega. Samal ajal pani ta hoolega tähele, mis seltskonnas sündis.

Jah, preili Siller ei näinud suuremat hooliwat oma kawalerist Wesiojast. Preili tegi silmi kogu aeg noorele ametnikule Tuuwerile. Ja näis olewat wäga õnnelik. Proua Äremaa pilgud paitasid aga üsna tihti Wesiojat. Ja kui Wesioja lõpetas kõne, siis aplodeeris majaproua nii innukalt, et Wana Äremaa jõi südame täiega konjakit lausa teeklaasist. Nagu wett kallas sisse. Pagana poiss see Ferdinand Wesioja. Teab, mis need naised ses inimlõngardis õige leiawad?

Istumise järjekorras tehti mingi uus kombinatsioon. Äremaa nägi äkki, et ta istus preili Silleri kõrwal. Majaproua — noo, mis sa kostad — oli asetatud Ferdinand Wesioja lauanaabriks. Äremaa tahtis olla kohe wihane, aga kuidas sa oled wihane, kui noore tüdarlapse käeke langes ta randmele nagu päikesekiirtes kuumunud liilia. Ja need silmad...

Preili otse sõdeles elurõõmust. Aga miks ta kohendas end siia elatanud inimese kõrwale. Küll on ikka seisukord. Sunnib aga kokku jooma. Justnagu oleks siin sundimist waja: Äremaa jooks tühjaks terwe waadi weini, kui saab wiibida sellises nooruslõõmas.

„Kõlm minutit on weel aega!" hüüdis keegi. Proua Äremaa tõusis ja ütles: „Meie saali aknast wõib kuulda kõige paremini kahuripauke."

Ta siirdus saali ja teda saatis ustawalt Ferdinand Wesioja.

„Niiid lähewad saali palmi warju suudlema!" käis mõte Äremaa peast läbi. „Ma näile teen kahurimürinat!" Ta oli järgimas saali siirdujaid, aga siis haakis talle külge preili Siller. Raadios kõlas hümn, tänawalt kuuldi rahwa rõõmukära. Tuumedalt kõmahtas kaugusest kahuripauk. Äremaa toppas waherummis ja nägi preili Sillerit üsna enda lähedal.

„Head uut aastat!" piuksus õrn hääl ja preili punasnu ootas suudlust. „Pagana pihta," sumas Äremaa, „wiisakusreegleist tuleb kinni pidada. Milline mesilane on nii juhm, et lendab mööda ilusaimast õiest."

Benno Äremaa ei kuulnud wahepealseid kahuripauke. Küll aga wiimast. See raksatas tal üsna kõrwa ääres. Proua Äremaa oli wirutanud gipskujii postamendilt põrandale ja seisis leegitsewi silmi mehe ees. Ta kisas: „Aitab, Benno! Igal asjal on piir."

Külalisi jooksis kokku. Naerdi, et killud toowad õnne. Külaliste lahkudes oli aga klaarimist. Äremaa küsitles naist: „Nii wihasena pole ma sind warem näinud, Hella? See oli ju waid siiütu uue aasta õnnesoow."

Majaproua wastu: „Kinofilmiski on suudluste norm ja kestwus piiratud, sina ei tunnusta aga mingeid norme, wa ahnepäits!"

„Ei tea kui palju sinagi neid norme tunnustasid, kui seisite härra Wesiojaga seal saali akna juures," sähwas Äremaa.

„Härra Wesioja, päh. Kisa teeb nagu laadakaupleja, aga meest pole ollagi," ütles proua Äremaa ja kadus oma tuppa. **Heimi.**

JLMUS

Mart Rau

TUR

Romaan. Hind broš. Kr. 3.50, köites par. pab

M. Raua uus romaan „Turg" ei ole, nagu p mitte ainult kutseliste äritsejate laia massi k Tallinna turg on waid omapärasceks, satiirili jaks Lõuna-Eesti lopsakusest põlvneva noorlu romaanile. Esiarmastuse kibedate pettumuste tõukel ja suure vaimse ta kehvast kodutalust Tallinna, et seal ravida südamehaavu ning o kult sitke noorusjõu varal jõuda kuulsusele ja õigele õnnele. Omalaa autor selle ümberistutatud kangelase murrangut, mis ei arene kaug unistatud roobastel, waid teeb enne lõplikku selgumist üsna üllatavai pärane huumorimeel, mis „Kirve ja kuu" puhul sai arvustuselt kõrg saavutanud uusi võite.

O.-Ü. „NOOR EESTI KIR.

Tartus, Gustav Adolfi t. 8.

Tallinna börsi kursisede

31. detsembril 1937. a.

	Nominaalväärtus.	Teh K
1927. a. 7% E. V. välislaen . . . . . $	1000.—	—
„ . . . . . £	100.—	—
Riigikassa pantkirjad võõrand. maade eest tasumaksmiseks seeria A. B. C. (55 a.) 2,66%	100.—	—
Majandusminist. rah.-osak. pantkirjad seeria D. (20 a.) 2,66%	100.—	—
Majandusminist. rah.-osak. pantkirjad seeria E. (20 a.) 2,66%	100.—	—
Majandusminist. rah.-osak. pantkirjad seeria F. (9 a.) 2,66%	100.—	—
Pikalaenu Panga pantlehed (20 a.) 6%	5000.—	—
„ „ „ „ (20 a.) 6%	1000.—	—
Pikalaenu Panga võlakirjad (20 a.) 5%	5000.—	—
„ „ „ (5 a.) 5%	5000.—	—
„ „ „ (5 a.) 4½%	5000.—	—
„ „ „ (5 a.) 4%	5000.—	—
4% Asunduskapitali võlakirjad	100.—	—
4% Asunduskapitali võlakirjad, mis on antud Eesti Maapanga poolt krediitasutustele nende nõudmiste ümberlaenustamisel	100.—	—
6% Eesti Hüpoteegipanga pantlehed	100.—	90.
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100.—	96.
5% Tallinna Immobiilpanga pantlehed . . . Rbl.	100.—	—
4½% Eesti Maapanga pantlehed (7. s.) . . Kr.	100.—	—
4½% Eesti Maapanga pantlehed (8. s.)	100.—	—
4½% Eesti Maapanga pantlehed (9. s.)	100.—	—

Tallinna börsi kursisedel

AKTSIAD.	Nominaal väärtus.	Viimane divid.
Eesti Pank	50.—	8%
Krediit Pank	50.—	5%
Pärnu Krediit Pank	50.—	3%
Tartu Tööstuse Pank a/s.	50.—	4%
Balti Puuvilla ketr.- ja kud.-vabr. a/s.	50.—	2½%
E. Elektrimasinate ehit. a/s. end. „Volta"	100.—	8%
„Eesti Union" kindl. a/s.	50.—	6%
„Ephag" Eestimaa rohu & apteegi kaub.-üh. . . .	100.—	8%
Eestimaa trükikoda a/s.	50.—	—
„Ilmarine" a/s.	100.—	—
„Franz Krull" a/s.	50.—	—
„Hansa' kinnit. a/s.	50.—	20%
„Kinnisvara" o/ü.	50.—	—
„Kütte Jõud" a/s.	100.—	—
„Majaomanik" kinnisvarade kasut. o/ü.	50.—	—
„Massoprodukt" a/s	50.—	—
„Mootor" o/ü.	50.—	6%
Narva Kirjastuseühisus	50.—	—
Piirituse puhastamise vabrikute o/ü.	500.—	2%
„Polaris" Eesti kindlustuse a/s.	50.—	12%
„Port Kunda" a/s.	50.—	6%
„Põhja Kindlustuse a/s."	50.—	8%
„Saku Õlletehas" a/s.	50.—	—
G. Siegel a/s.	50.—	7%
Sindi Tekstiilvabrikute Ühisus	50.—	—
Türi Paberi- ja Puupapi-vabr. a/s.	50.—	—
„Ühiselu" a/s.	50.—	—
„Tarlon" o/ü.	50.—	—
Kreenholmi Puuvillasaaduste Manuf. o/ü.	5000.—	1%
„Eesti Kiviõli" a/ü.	50.—	—
O/ü. Raadio-Elektritehnika Tehas „RET"	100.—	—
A/S. Tallinna Laevaühisus	50.—	8%

Tallinna fondibörs

4. jaanuaril 1938. a.

Diskont	Tšekid			Ostjad	Müüjad
2	London	1	£	18.11	18.35
1	New York	1	$	3.60	3.67
4	Berliin	100	Rmk.	145.25	147.45
4	Helsingi	100	Smk.	7.98	8.10
2,5	Stokholm	100	Rkr.	93.40	94.60
4	Kopenhaagen	100	Dkr	80.85	82.05
4	Oslo	100	Nkr.	90.95	92.15
6	Riia	100	Latti	71.40	72.50
6	Kaunas	100	Litti	60.70	62.20
2	Amsterdam	100	Guldn.	201.00	204.50
3	Pariis	100	Pfr.	12.26	12.51
1,5	Zürich	100	Sfr.	83.55	84.95
2	Brüssel	100	Belgat	61.20	62.20
4,5	Milaano	100	Liiri	18.97	19.32
4,5	Varssavi	100	Zlotty	68.60	70.30
3	Praha	100	Tškr.	12.67	12.89
3,5	Viin	100	Šillingit	68.50	70.20
4	Danzig	100	Guldnat	68.60	70.30
Berliin clearing keskm. kurss				146.63	
Milano clearing keskm. kurss				19.23	

Väärtpaberid	Nominaalväärtus	Ostjad	Müüjad
6% Eesti Hüpoteegi Panga pantlehed	100.—	90	91
1927. a. 7% Välislaen (dollarites)	$ 1000.—	3650	3750
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100.—	96	97

Politseipeegel

Warastati 10 pudelit weini. Endla tän. 71—3 elutsew Olga Põder awaldas politseile, et keldrist warastatud 10 pudelit temale kuuluwat weini 10 kr. wäärtuses.

Joobnud olekus lamas Nõmmel tänawal Marie Faani t. Sööt.

Walgustamata autod. Sõidumautode nr. A-1841 ja A-2126 juhid wõetakse wastutusele seepärast, et nad oma sõidukid tänawale jätsid walgustamatult.

Registreerimata ürnik. Koidu tän. 50—6 asetsewa korteri omanik wõetakse wastutusele seepärast, et ta enese juures sissekirjutamatult lubas elada allüürnikku.

Joobnud isiknid paigutati politseiatrestimaja 4.

Tabati varas

Tallinna-Harju kriminaalpolitsei tabas ja paigutas wanglasse 47-a. Jüri Rõksi, kes Nõmmel Waigu tän. nr. 37 asetsewast korterist warastas 160 kr. wäärtuses riideid.

Riig

Administratiiw-osak jaanuaril 1938. a. kel tusele määratud järgm Pärnu ühishaigekassa ühine haigekassa, Alek kassa, Jaan Pakal, Ale Abel Teetlaus, Kuimet lie Suik, Tõnis Jürine

25. jaanuaril ell arutusele määratud jä linnawalitsus, August Jewwow, Nikolai Gri Gwozdkow, Marie Bor Wilhelm ja Olga Pom randustomp, Rubin R kauplewad firma all rab", Robert Männik.

Tulekahju

Täna hommikul kell ka tän. nr. 35 asetseva söök, mis olid ühise t Prenjewile.

Tuld märgati üsna joni teel kohe informee Wiimane jõudis juba n ning suutis poolteisetun Hoone sai aga siiski majaomaniku kahju ei wana.

Tule tekkimise põhj selgunud. Näib aga ol pesuköögist, kus eelmisel

Varasta

Aadu Jaanilin nr. 144 warastati sau wäärtuses.

Neli las

London, 4. 1. (ne'is on ühe korteri p kolme kuni wiie aasta feks ajats korterist lah ole teada.

Laevade k sa

Riia, 4. 1. (ETA lahes tihe udu, mis t mist. Kella 16 paigu Rootsi reisijate aurik „ Wene aurik „Ochta" faid wigastada.

Jääolud Riia lahe Lähemal ajal ajub te Waldemars".

Kohalikke teateid

Algas kesk- ja gümnaasiumiõpetajate kongress

Täna ja homme peetakse õpetajate koja keskkooli- ja gümnaasiumi-õpetajate sektsiooni ja E. keskkooliõpetajate kogu poolt keskkooli- ja gümnaasiumi-õpetajate kongress. Kongress algas kell ½10 hommikul tütarlaste kommertsgümnaasiumi ruumes.

Koolieluküsimusi köneles kooliwalitsuse direktor W. Alttoa, millele järgnesid läbirääkimised. Ajaloomu käsitamisest köneles A. Waigla, kooli-distsipliinist F. Klement.

Homme kell 10 hommikul jatkub kongress. M. Meinsi köneleb koolis tarwitatawatest karistustest. G. Kõõsel õpetajate teenistuslikust olukorrast.

Draamateatri jõulupuu

Eile õhtul oli E. Draamateatri awarais ruumes Piiskopi tän. korraldatud selle teatri tegelastele, juhatusele, seltsi liikmeile ja kutsutud külalistele traditsiooniline jõulupuu. Sellele eelnes teatri üldjuhi L. Kalmeti elaw ja humoorikas westlus tschehhi ja poola teatrist, mida jälgiti suure huwiga. W. Alew jõuluwanana jagas kinke ja tarbekorral ka kiitust wõi manitsusi. Elawas westluses weedeti aega siiries, juues ja tantsides koos waraste hommiktunnini. Tuju oli kõigil algusest peale parim.

Raadiomaks!

Raadioringhäälingu abonendid on kohustatud tasuma raadiomaksu poolaasta wiisi ette. 1938. a. esimese poole maksu tasumise tähtajaks on 1. weebruar. Raadiomaksu wõtawad abonentidelt wastu kõik postkontorid, telefoniwõrgud ja ka postiagentuurid. Maksu tasumisel tuleb ette näidata kwiitung eelmise maksuperioodi maksu äiendamise üle.

Tallinnas wõtab Tallinna telefoniwõrk (Wene 9) raadiomaksu wastu, elates 7. jaan. kuni 7. weebruarini äriväeviisi kella 9—21, pärast sedä kuupäewa aga harilikul tööajal. Peale selle on wõimalik kogu aasta läbi raadiomaksu tasuda äriväeviisi kella 9—21 Tallinna STadama (Narwa mnt. 63) ja Tallinna Waksali (Balti jaam) postkontoris.

Tapaloomade ja lihahinnad

Teisipäeval, 4. jaanuril

Põllutööstuja Tallinna alatisel looma- ja lihaturul tegewus peale pühi eelpühisest tendentsiist tunduwalt nõrgem. Tapaweisesid on turule toodud keskmiselt. Nõudmine weiselihale rahuldaw. Tendents püsib. Tapakaalu alusel maksawad rammusad pullid 60 s. piires ja keskmised 58—60 s. kilo. Pullidega wõrdset hinda maksawad ka mullikad. Eluskaalu hinnad pullidel ja mullikatel on 25—30 s. kilo.

Rammusad lehmad 55—60 s., keskmised 52—55 s. ja lahjad 47—50 s. tapakaalu kilo. Eluskaalu hinnad lehmadel 17—20—28 s. piires kilo.

Wasikaid wähe. Tapetud kaup koos nahaga maksab 55—65 s. kilo. Eluswasikad 35—45 s. kilo.

Lammaste pakkumine wäga wähe. Lambalihale ei ole ka praegu nimetamiswäärset nõudmist. Tapetud lambad ilma nahata ja pudemeteta maksawad 50—65 s. ja eluslooma 30—35 s. kilo.

Sigade pakkumine keskmine. Nõudmine rahuldaw. Tapetud sead maksid tawaliselt 78—82 s. piires kilo. Eelnimetatud tasemest 2—3 s. wõrra madalamat hinda maksid ainult suured ja wanad raswasead. Tendents on püsiw.

Nahkade hinnad.

Nahaturul walitseb hindades püsiw, kuid tegewuselt waikne tendents.

Weiste nahkadest maksetakse sama hinda mis enne pühigi, s. o. 80 s. kilo.

Wasikanahkade hinnad 3.00 kr. tükk, kuid wõimalik on wäike hinnatõus.

Lambanahad 2—3.50 kr. tükk.

Toodud hinnad on arwatud ostude ja müügikide kohta Tallinnas.

Töötuid

oli 31. detsembriks m. a. registreeritud Tallinna töötõrjeil 259, neist 141 naist ja 118 meest.

Apteekide öövalve

Tallinnas

TEISIPÄEVAL VASTU KESKNÄDALAT:

R. Georgini apteek, Viru tän. nr. 15. Tel. 450-89
Schnickeri apteek Paldiski mnt. nr. 6. Tel. 431-18
V. Kuigi apteek, Liivalaia tän. nr. 34. Tel. 461-70
K. Schneideri apteek Raekojaplats 11. Tel. 431-65

Nõmmel

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

Teater • Muusika

Viimaseid etendusi „Vanemuises"

Tänavu on „Vanemuine" uute tükkide lavale toomisega olnud õige agar. Paari viimase kuu jooksul on lavastatud 5 uut tükki: Werneri „Inimesed jäälʼ", Raudsepa „Mees, kelle käes on trumbid", operett „Viimne valss", Jaigi „Põrgu" ja üks lastetükk. See on kõigiti tervitatav, kui võrelda olukorda mööduvad aastaga, kus samal ajal ligemale paarikuine uuslavastuste põud valitses.

Parimaks lavastuseks nimetatute seast olid „Inimesed jäälʼ", kuigi see tükk kassa-seisukohalt tulutoov pole. Lavastaja A. Mering näitas siin järjekordselt, et tal annet pole üksi operettide lavastamiseks, vaid et ta samavõrra edukalt võib tegutseda ka sõnalavastuste juhina. Parima kuju andis A. Randviir keskkooli professori osas läbimõeldud ja viimistletud mänguga. Teataval määral üllatuse valmistas A. Tammemets, kes seekordse esinemisega tõendas, et tal on annet ka peale karakterosade. Nii oli Tammemetsa esitusel professori hoolitsev abikaasa täiesti õnnestunud kuju. Vastuvõetavad olid ka E. Aumere ja H. Aren professori laste osades. Koosmäng üldiselt hea.

Raudsepa komöödia „Mees, kelle käes on trumbid" sai Tartus kuulsaks juba enne lavaletulekut, kuna olid levinud kuuldused, et autor selle tüki peaosalise all olevat mõelnud üht Tartu tuntud õigusteadlast. Komöödia lavastas K. Aluoja. Peale peaosaliste J. Põderi Sinisalu ja R. Ratasepa Lehmuse osades, kes olid tüki kandvamateks kujudeks, tundus, et ülejäänud osad polnud seekord näitejuhil küllalt õnnestunult jaotatud Lilli Laonii du püüdis küll kostüümide abil endast tantsijannat kujutada, kuid see osutus seesmiselt võltsiks. Mitte päris oma tavalises sõiduvees ei olnud ka L. Tubin ja E. Tamul, kuna E. Pärn oma üliõpilasest tegi mingisuguse juhmi ja totaka kuju.

Esimese muusikalavastusena toodi värskendatult sel poolaastal lavale operett „Viimne valss". Lavastas A. Mering, muusikajuhiks Ed. Tubin, tantsud Ida Urbelilt. Kas poleks siiski otstarbekohasem olnud lavastada hoopis uut tükki? „Viimne valss" seisis omal ajal juba „Vanemuise" repertuaaris ja teda mäletavad paljud.

Nii või teisiti, kuid seekordne muusikalavastus tõendas jälle, kui suurt vajadust tuntakse „Vanemuises" tenori järele. Primadonna-küsimus lahenes aasta tagasi Elsa Maasiku isikuga päris õnnelikult. Tenorit ei läinud teatril ometi korda saada pingutava otsimise peale vaatamata.

„Viimse valsi" lavastusega võib üldiselt rahule jääda. Rõõmustavál kombel antakse teatris viimasel ajal üksikuid osi ka nooremate näitlejatele. Nii avaneb publikul võimalus näha mitmeidki andekaid ja lootustäratavaid jõude. Eeskätt tahaksin siinkohal nimetada Erna Pallo't, E. Aumeret, V. Aderit ja E. Neemret.

J. Jaigi „Põrgu" esietenduse kohta „Vanemuises" oleme juba varemalt muljeid avaldanud. See tänapäeva kritiseeriv revüü-näidend tõotab oma aktuaalsusega igale järgnevale etendusele ikka rohkem publikut juure tõmmata.

Üldiselt võib öelda, et „Vanemuises" on viimasel ajal tehtud päris tõhusat teatritööd, vaatamata sellele, et ehituste tõttu on tegevus kahe hoone vahel laiali paisatud. *E. L—a.*

„Estonia" teater

Täna, 4. jaanuaril. I. Kalmani operett „Sügismanööver" *Ants Eskola* 10-aastase lavategevuse tähistamiseks. „Estonia" teater loodab, et sel puhul peetavast noore, kuid juba kõigi poolehoiu võitnud näitleja tuluõhtust võtab publik osa rohkearvuliselt, pealegi kuna Ants Eskola esineb oma tähtpäeval õieti esmakordselt „Sügismanöövris" kadett Marosina. Kahtlemata on A. Eskolal selles värvikas osas võimalust näidata oma annet, mida meie teatripublik on operetis üha suurema rõõmuga jälginud „Viktooria husaarist" (a. 1930/31) alates. Loetlemata siinkohal enam A. Eskola seniseid ehtsaid ja mitmekülgseid lavakunstilisi saavutusi, peaks neist siiski meenutama näiteks draama alalt „Oi nooruse" peent peaosa ja koomiku osa operetis „Mootorpruut". Kui nende kõrval nimetada rasket ja tõsist pastoripoja osa „Raidaru kirikumõisas", siis seega olgu publikule meele tuletatud A. Eskola meelduva ja üha enam ubava ande ulatus.

Kesknädalal, 5. jaan., kell 4 p. l. lastetendus Lõunatuule eksirännak"; kell ½8 õhtul Tšaikovski ooper „Eugen Onegin".

Esmaspäeval, 10. jaan., ja neljap. 13. jaanuaril, esineb külalisena ooperis „Tosca" ja „Müüdumõrsja" bulgaaria tenor, alatine külalisesineja Pariisi Suures Ooperis, Milano La Scalas ja Berliini Riigiooperis, Peter Raitšeff.

Aleksander Uninski kontsert

Täna, teisipäeval, 4. jaanuaril, esineb Estonia kontsertsaalis kuulsaim vene klaverikunstnik Aleksander Uninski. Kontserdi kavas: Bach-Busoni — Toccata, Scarlatti — kaks sonaati, Schumann — Novelett fis-moll, Brahms — variatsioonid Paganini teemale, Chopin — kaks etüüdi, Nocturne, Polonees As-duur, Liszt — 104, Petrarca sonett jvm. Kontserdi algus kell 8 õhtul.

IV SÜMFOONIAKONTSERT

Teisipäeval, 11. jaanuaril, on Estonia neljas sümfooniakontsert, mida juhatab teeneline dirigent prof Raimund Kull. Solistina esineb kuulus prantsuse klaverikunstnik Magda Tagliafero.

Töölisteater

Täna „Tootsi pulm" 6. korda. Algus kell ½8 õhtul. Pääsmed 20—125 senti.

Kolmapäeval „Mehe küljeluu" 28. korda.

Neljapäeval „Tootsi pulm" 7. korda. Algus kell ½3 p. l. Pääsmed 20—125 senti.

Neljapäeva õhtul „Inimesed ajujääl" 13. korda.

Reedel „Tagahoovis" üldhindadega.

Laupäeval jälle „Tootsi pulm".

Täna on L. Õbergi 25-e aasta juubel

Täna, teisipäeval, on Vene teatris Leo Õbergi juubelietendus ta 25-aastase lavategevuse puhul. Juubilar omandas teatriharidusе Moskvas, lõpetades 1913. a. suurepäraste teatripedagoogide F. Kommissarževski ja K. Braviči lavastuudio. Noore andeka näitlejana ta astus 1914. a. sügisel, kui asutati V. F. Kommissarževskaja nimeline teater, sellesse teatrisse. Seal ta töötas ühtjärge 1920. a. sügiseni, kus ta opteerus Eestisse. L. Õberg on oma lavategevuse jooksul loonud terve galerii tabavalt joonistatud lavakujusid. Juubelietendusena tuleb ettekandele Juri Beljajevi kuulus näidend „Psiša", milles juubilar mängib mõisnik Kalugini osa. Lavastab juubilar.

„Vanemuise" tegelaskonna jõulupuu

Esmaspäeva õhtul oli „Vanemuise" tegelasperele korraldatud „Vanemuise" einelaua ruumes jõulupuu, mis möödus väga meeleolukalt ja sõbralikus vestluses. Jõulupuu juures pöördus näitlejaskonna ja teiste „Vanemuise" tegelaste poole kõnega „Vanemuise" teatrivalitsuse esimees dr. H. Paris.

Järgnevalt jagas jõuluvana, kelleks oli sedakorda näitleja E. Pärn (kuigi ilma jõuluvana habemeta ja smokingis) rohkesti kingitusi. Mõned said neid päris sületäie viisi.

Sünnipäewalapsi

Timotheus Kuusik 75-aastane

Homme pühitseb oma 75. juubelisünnipäeva tuntud wanemõpõlwe koolitegelane Timotheus Kuusik.

Juubilar sündis 5. jaan. 1863. a. Muhu joarel Hellamaal. Algharidusе sai ta Kuresõsaares, mille järele 1882. a. lõpetas Tartu õpetajate seminari. Õpetajaametit algas ta Arukülas, Harjumaal, kus tegeles ka agara seltskonnategelasena, olles laulukoori asutajaks jne.

1892. a. siirdus Kuusik Tallinna, kus wahepidamata õpetaja- ja koolijuhataja-ametit pidas kuni 1932. a., millal määrati üle 50-a. tegewuse järele koolipõllul pensionile.

Tallinnas jatkas juubilar tegewust ka laulukoorijuhina ning weel praegu kogunewad sageli tema juure laulupõhdusi ja laulupõjtlustest.

Peaeselle on Timotheus Kuusik tegutsenud ka kirjanduspõllul, alwaldades mitmesuguseid tõlkeid, lasteraamatuid ja õpperaamatuid. Samuti on ta olnud tegew Tallinna linnawolikogus ja wäga paljudes seliskondlikes organisatsioonides.

A. Saarva 50-aastane

Homme pühitseb oma 50-a. sünnipäewa Tallinna-Harju kriminaalpolitsei assistent August Saarwa.

Juubilar sünd. 5. jaan. 1888. a. Tartumaa Rõngu wallas, Puidaku talu peremehe kojana. Haridusе omandas Rõngu kihelkonna koolis ja Tartu H. Treffneri gümnaasiumis. Maailmasõjast wõttis osa 158. Kutaiski jalgwäe polgus, kust 1917. a. läkitati Riiewisse aero-foto kooli, mille lõpetamise järgi teenis mitmesuguseks leerimäe osades kuni sõja lõpuni. Eesti wabadussõjast wõttis osa Inseneriväe pataljoni 3. sapöörirooda joonestajana kuni sõja lõpuni. Peale wabadussõda astus teenistusse Tallinna-Harju kriminaalpolitsei-sse, kusjuures määrati agendiks-fotograafi kohale. 1. jaanuaril 1926. a. ülendati ta assistendiks, millisel kohal teenib ka praegu.

Edgar Kigaste, riigiametnik, sündinud 5. jaan. 1901. a. Päri w. Wiljandimaal. Riikliku propaganda juht.

Hans Kubu, kirikuõpetaja ja koolitegelane, sündinud 5. jaan. 1892. a. Tuhalaane w. Wiljandimaal.

Paul Radmee Pärnu jupelinspektor, sündinud 5. jaan. 1885. a. Keina w. Hiiumaal.

Bernhard Rostfeldt, pangategelane, sündinud 5. jaan. 1885. a. Edise mõisas Wirumaal. Pikalaenu Panga president.

Artur Thom, riigiametnik, sündinud 5. jaan. 1884. a. Pihtla w. Saaremaal. Wiljandi tuletorni ja ornitoloogiajaama ülewaataja.

Töölisliikumise tegelase juubel.

Aastawahetusel pühitses kitsamas ringis oma wiiekümne aastast juubelit tuntud töölisliikumise tegelane Karl Kiimann. K. on töölisliikumisest osa wõtnud juba alates 1905. aastast, istunud selle tagajärjel tsaariajal üle wiie aasta katorgas ja olnud Siberis asumisel. K. pääsis Eestisse 1921. a., oli Tallinnas paaril korral linnawolikogus, üürnikkude seltsi esimehes ja wiimati kuni 1936. a. jügiseni Eestimaa Töölisühingute Keskliidu esimehes, mil tagandati sisekaitseülema poolt. Praegu tegew ehitus- ja puutööliste organiseerimise alal.

30 a. ühistegelist tööd

2. jaan. mälestas Peetri walla Meriküla elanik Johannes Schulbach oma 30-a. tegewust ühistegelistes ettewõtetes. Praegu on juubilar tegew Meriküla tarwitajateühisuses juhatusliikmena ja raamatupidajana ning Ida-Alutaguse piimaühisuses rewisjonikomisjoni esimehena.

Siseriigist

Harjumaalt

Rakkus' aigusi registreeritud wana-aasta lõpunädalal Harjumaal ainult 6 juhtumil. Nimelt sarlakeid 4 juhtumil Juuru, linnaümbruse ja Järwakandi arstijaoskondades ning kopsutüügisust 2 juhtumil.

Rae seltsid saarad kodu. Rae wallawolikogu wiimasel koosolekul otsustati Rae wana koolimaja müüa 1000 kr. eest kaitseliidu Rae üksikule rühmale j. t. Rae seltsidele oma kodu soetamise olstarbel.

Koje konwendi tulev kokku. Lähem Koje põllumeeste konwendi täiskogu koosolek peetakse 8. skp. ell 10 e. l. Koje konwendi ruumes. Arutusele tulewad sel koosolekul tähtsaimate küsimustena ülewaade konwendi tegewusest, teenewuskawa käesoleaks aastaks, põllutööliste küsimus, jne mewilja küsimus, Kaitsewalda punaskarja pullijaama asutamine jne.

Tartust

Malewale uued pealikud. Tartu malewas olid seni mõnda aega mahad propagandapealiku ja majanduspealiku kohad. Nüüd on need kohad täidetud. Kaitseliidu ülema otsusega on majanduspealikuks nimetatud dir. Ernst Haabpiht ja propagandapealikuks ajakirjanik H. Paalmann.

Rahwarinde juhid Tartumaal. Rahwarinde Tartumaa keskkorralduse juhatuse waliti wana-aasta eelwiimasel päewal H. Lauri, prof. J. Uluots, Ulila wallawanem L. Antik, A. Laas ja H. Treial. Juhatuse esimeheks on H. Lauri.

Tartumaalt

Suurem annetus kaitseliidu heaks. Nõos laskis mõni aeg tagasi keegi tundmatu seada elektrivalgustuse sisse Meeri kompanii kodusse. Tööd läksid maksma 300 kr., mis oli tundmatu poolt tasutud. Kompanii juhatus selgitas nüüd annetaja, kelleks osutus toetajaliige — taluperemees Joh. Lõhmus.

Elvast

Elwas surewuse wähenemine. Elwa koguduses wähenes möödunud aastal surewus, kuna sündimus jäi endiseks. Nii registreeriti 51 sündi ja 40 surma-juhtumit, seega ilmnes 20-protsl. sündide ülekaal. Tunduwalt suurenes leeritatute ja ka laulatatute arw. Koguduse liikmete arw tõusis 2685-le. Õpetajale maksetakse waid 40 kr. kuus.

Orkestrandid said pillid. Elwas kutsuti ellu Tartumaa malewa orkester, mida hakkab juhatama J. Luo. Aastawahetusel anti 30-le orkestrandile pillid kätte. Pillid, mis saabusid Tschehhoslowakkiast, läksid maksma 5000 kr. Esimene harjutus peeti 2. jaan.

Türilt

Türi ärimehe äkisline surm. Reedel, 31. detsl., suri werejoone lõhkemise tagajärel peas Türi wanimaid ärimehi ja majaomanik Wilhelm Saal 58 a. wanuses. Kadunu omas Türil suurima rohu- ja wärwikaupluse.

Sündimuse tõus, suremuse langus. Türi-Wahastu koguduses registreeriti 1937. kirikuaastal 158 sündi eelmise aasta 151 wastu. Sündinust olt poeglapsi 89 ja tütarlapsi 69. Wäljaspool abielu sündis 24 last. Samal ajal on surnud ja maetud 138 inimest eelmise aasta 184 wastu. Suri 81 meest ja 57 naist. Surnult sündis 2 last. Üle 80 a. wanaks elasid 10 meest ja 16 naist. Kõige wanemaks elas Leena Reinberg Särewere wallast — 88 a. ja 10 kuud. Õnnetut surma sai 4 inimest, enesetapmisi oli 4. Leeritati 111 noort ja laulatati 70 paari. Armulaual käis 1663 (1771) inimest. Aasta kestes kaswas koguduse liikmete arw 37 wõrra, olles aasta lõpuks 11.681.

450-kr. wekslivõltsimine. Türil elutsew Johannes Wiilup teatas politseile, et tema allkiri on wõltsitud Jüri Tambergi poolt wälja antud wekslil, millsuurus on 450 kr.

Narvast

Narwa üldise haigekassa ostab maja. Narwa üldise haigekassa wolinike koosolekul otsustati juba enne pühi maja ostmise küsimus jaatawalt, kuid nüüd on jõutud niikaugele, et maja ostmine on teoks saamas. Haigekassa tahab nimelt osta endale Peetri platsi ääres asetseva Iwanowi maja, kus praegu on ka haigekassa apteek. Maja hinnaks olewat 8 milj. senti. millise summa kokkujaamine ei tegewat raskusi. Kui majaomanikuga jõutakse kokkuleppele, siis teostub maja ost juba lähemal ajal. Oma majja wiiakse siis üle haigekassa kantselei ja ambulatoorium, mis praegu asetseb teises majas.

Narwa-Wiru pensionäride ühingu rahenduskoosolek on Narwas 9. jaan. kell 2 p. l. „Ilmarise" seltsi ruumes.

Virumaalt

Puhkowa tuletõrje juubel. 5. jaan. pühitseb Wiru-Peetri walla Puhkowa küla tuletõrje 25. a. juubelit. Ühing asutati pärast suurt tulekahju Puhkowa külas. Praegu on ühingul juba rohkesti warandust ja ühingu tegewust juhib H. Mets.

Kaewurid jäid palgatõusust ilma. Kohtla-Järwe põlewkiwikaewurite poolt esitati juhatusele palwe tõsta palganorme, sest praegused töötajud ei wõimaldawat töölistele korralikku äraelamist. Nüüd teatati käitise juhatuse poolt, et kaewurite palwele ei saada wastu tulla, sest palgad nii Kohtla-Järwe kui ka Käwa ja Kukruse kaewandustest olewat küllalt kõrged.

Järvamaalt

Rahwamajade olukord jätab soowida. Rahwamajade wõrku on Järwamaal wõetud 40 rahwamaja, kuid neist on waid 13 enam-wähem nõudeid rahuldawad, kuigi ka nende juures esineb puudusi, mis peaksid tulema kõrwaldamisele õige pea. Paljudes kohtades kasutatakse rahwamajadena koolimaju, kus kohati jee kõigiti on soodustatud, kuid kohati wägagi raskendatud. Rahwamajadeta on aga praegu mitmed suuremad keskused, nii Järwa-Jaani, Koeru jne. Praegustel andmetel wajaks Järwamaa umbes 20 uut rahwamaja, milleks aga kohalikel organisatsioonidel ainelised wõimalused puuduwad.

Valgamaalt

Pukas wihatt pudel omnibuse aknasse. Puka-Tõrwa wahel ühendust pidawa omnibuse aknasse wisati wana-aasta õhtul pudeliga. Pudel purustas aknaklaasi ja eesriide. Pärast mõõtmetunnilist juurdlust läks politsei korda selgitada, et „wägiteoga" oli hakkama saanud Tartus ratsarügemendis aega teenim jõdur Orest-Oskar Anko. Poiss saadeti wäeosa üleema korraldusse.

Kuressaarest

Osteti rohkesti kirjandust. Wajtmöödunud aastal oli Kuressaares kirjanduse ostmine elaw, ülekaes tunduwalt waremad aastad. Algupäraseist teoseist osteti kõige rohkem A. Mälgu „Taewa palge all".

Raamatuäride omanike arwates oleks ost weelgi suurem olnud, kuid jügawa lumega halwaks muutunud ühendusteede tõttu ei pääsnud suurimad kirjanduse ostjad — maa-algkoolide õpetajad — enne jõulupühi linna.

Raadio

Teisipäew, 4. jaanuar.

16.55 reklaam. 17.05 lastetund. Juhan Jaigi „Suuskadele" ja muid talwejutte. 17.35 jäätcade wõi heliplaate. 17.50 dr. med. Nikolai Kilf: Sarlakid. (Eesti Terwishoiu Muuseumi loeng, Tartust.) 18.10 kohwikontsert „Kultaseit". 18.40 päewaundiseid. 19.00 õige aeg. Ilmateade. Homne saatekawa. 19.05. A. Lemba klaverihelindeid. Hilja Saarne. 19.30 eesti keel — R. Kress. 19.55 RR orkestri kontsert. Juh. prof. R. Kull. 20.50 aktuaalne kümmeminutit. 21.00 Tschaikowski: Süit nr. 3. RR orkester. Juh. prof. R. Kull. 21.45 kirjanduslikke uudiseid. (Tartust.) 22.00 õige aeg. Päewaundiseid. 22.10—23.00 muusikaline matk Euroopas. (Popurriisid heliplaatidelt.)

Esperantokeelseid programme

Teisipäeval kl. 19.00 Mor. Ostrowa: Dr. A. Schimeki kõne: Hollandi üliõpilased meist ja meie nendest. 22.20 Kaunas, Klaipeda: Kroonika.

Kolmapäew, 5, jaanuar.

7.00 ärätusmäng. Wõimlemine. 7.20 hommikontsert heliplaatidelt. 7.35 päewaundiseid, (kontserdi wahele). 8.15 hommikpalwus Jaani kirikust — abipraost P. Kunsik. 8.35 jäätcade wõi heliplaate. 9.00 Tallinn: Turuteade.

16.55 reklaam. 17.05 prantsuse keel — mag. K. Kann. (Tartust.) 17.35 jäätcade wõi heliplaate. 17.50 põllumajanduslikke teateid. 18.00 maanoorte-nõunik agr. E. Nugis: Maanoorte ringi töökawa. 18.15 kandlemuusika. 18.40 päewaundiseid. 19.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud. Homne saatekawa. 19.05 wana tantsulugusid. 19.30 A. Kasemets: Eesti muusika arengutee (VIII). 20.00 Jazzkontsert. Suur jazzorkester Fritz Weebeli juhatusel. 21.00 wälispoliitiline westlus — toimetaja H. Rahamägi. 21.25 wälsse. RR orkester. Juh. F. Nikolai. 22.00 õige aeg. Päewaundiseid. 22.10 lühipalu ooperitest. RR orkester. Juh. F. Nikolai. 22.45—23.30 öömuusika. (Heliplaadid.)

Kino

Lilian Harwey Fanny Elsslerina

Uut aastat on „Gloria-Palace" alustanud „Fanny Elssleri" linastamisega, mis pakub suurt naudingut balletisõpradele. Aastasada tagasi võidutses see viinlannast priimabaleriin kõikjal — Viinis, Roomas, Berliinis, Londonis, Pariisis ja lõpuks Peterburis. Väike ja habras Lilian Harwey kehastab nüüd filmis seda tantsijannat, kes omal ajal vallutas kogu Euroopa teatrilavadel, nagu varem Napoleon oma sõjaretkedel. Mängu astub siis Napoleoni poeg, Viinis nagu puuris elutsev Reichstatti hertsog, keda saatus Fanny Elsslerіga enne kokku viib, kui seda jõuavad teha poliitilistel põhjustel kantsler von Metternichi soovid. Käsikäes Fanny Elssleri omaga hargneb siis Napoleoni poja traagiline saatus. Lilian Harwey partneriteks selles balletirohkes filmis on Ralf Moebius Reichstatti hertsogina ja Willy Birgel õuenõunik von Gentzina, kes pakuvad kaasakiskuvat mängu.

Nõmme teateid

Majaomanike seltsi jõulupuu korraldati pühapäeval, 2. jkp., seltsi kodus, Männi t. 2, seltsiliikmeile ja nende lastele. Jõulupuule oli ilmunud saalitäis rahwast oma uudisläste.

Nahwamaja asukoha küsimuse selgitamiseks pidas kaitseliidu Nõmme malewkond oma koosoleku, kus seisukohale asuti, et tulewane Nõmme rahwamaja peaks asetsema Nõmme raudteejaama ümbruses, kuhu on praegu kujuneud ka Nõmme äriline keskus.

Praegu on käimas rahwamaja ehitamiseks wajaliku osaühisuse jaoks põhikirja koostamine ja tui sellega lõpule on jõutud, wõib loota, et rahwamaja asutamine Nõmmele jälle laiemas ulatuses kõne alla tuleb.

Vastutav toimetaja J. TAKLAJA
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus

Müüakse

Müüa purjelaev „Hiiulaid"

Teateid saab J. Koolmeister'ilt Nurste p.-ag., tel. Nurste nr. 2-b.

Rentida
2 korras talu

Järvamaal. Müüa 1 talu Kolga vallas, majad Pärnus, krundid Raplas ja Kloogal. Tingimused väga soodsad. Küsida hra J. Vellerand, Tallinn, Niguliste tän. 14—2, tel. 446-68.

Pappkarbitööstus

odawasti müüa. Wõib tulla kella 4—6 Nataskaewu tän. 20—1.

Müüa muhve

ja walmiskraesid odawasti ja tellimiste wastuwõtmine. Kiirellimised 2—24 tunniga. Girgensoni t. 6—3.

Suuski

brungiind, müüa. Näha kl. 1—5 Saue tän. 8—5.

Ajakohase hinnaga müüa 10-aastane jõur (120 punt)
viljapuuaed
wäikese elumajaga Tallinna läh. laiaroop. raudteejaama juures. Margistatud soowiatwald. Sõt. „9/5169".

Vanas tuntud headuses
KOHVI
erisegud
TH. KAARMANN
RAEKOJA 8

Nõmmel, 3 minuti tee jaamast, omaniku elumuutuste tõttu rutulisel müüa
üksikelamu
Teatada sõt. „15/5175".

Oravanahad,
helehallid, siberi, müüa. Sealsamas müüa ka moodne karakulmantel. Näha kl 11—1 Kreutzwaldi 11—3.

Müüa
2 hobust,
üks noor ja teine wanem tööhobune. Teateid saab Uus tän. 28—4, pärast kella 5.

Aivaz'i KEEDUPLAAT
tagab puhtust, kokkuhoidu
//
Saadava igas rauakaupluses

Müüa
riietekapp ja puuwoodi (kast, poleeritud ja pähklikandid). Tellimise peale igasugust mööbli. Graniidi 5, töötuba

Kasutage juhust!
⅔ hinnaga müüa weel mõned eht joome woodid, mis saab teha päewaks üheks diiwaniks, öösiks 2 wooditks. Tartu mnt. 40, mööbliäri.

Odavasti müüa
raamatuid, raamatukapp, partii meeste kaabusid, raadio ja muud. Uus tän. 28—1.

Kaalutööstus
TAARA
Tallinn, Narwa mnt. 43, tel. 315-09.
Soodsa hinnaga parandame, rihime ja tembeldame vanu
KAALE
ja vihte
Tembeldamise ajaks anname oma kaalud tarwitada. Viime ise ära ja toome kohale.
Palume helistada.

Juhuslikuli müüa 3 odawat
lapsevankrit
Kr. 25, 35 ja 40. „Modern", Wiru t. 2, hoowimajas.

Müüa hea pumajekirju noor
lüpsilehm
wärskes piimas, alles tulnud. Pärnu mnt. 144—3, Tallinnas.

Müüa joome lambanahajt
naisterahva kasukas
keskmisele kaswule ja hõberebaseboa. Tatari t. 38—9.

Wäike-Maarja alewikus, Kiltsi raudteejaamast 7 km, müüa
maja
ühes förwalhoonetega ja wiljapunaiaga. Küsida Wäike-Maarja ühisvangalt, telefon 36.

Omaniku haigusе tõttu müüa delikatessi-
poe sisseseade
ja wiitriinid. Näha saab iga päew kella 11—4, Kullasepa tän. 3, paraadukseest, rackoja tagant sissekäik, 2. korral.

Müüa erilisiel põhjustel wanem minew
juuksetööstus
Teat. sõt. „38/4678".

Müüa
hobune
(kena saarlane), regi ja abimootorratas. Kaupmehe tän. 13—6.

Hobune
müüa Waestepatuste 8—2.

Surmajuhtumi tõttu müüakse
meesterahva kantud riideid, jalanõusid ja muud kraami
kolmapäeval, 5. jaanuril kella 1—2, W. Ameerika t. 27 maja õuel kuuris.

Maja
müüa Nõmmel. Kaubelda Raudalu maanteel 8—3.

„Päevalehe" üksiknumbrid on müügil
Vaivara iaamas

Mitmesugust

Soovin üürida uuemat tüüpi
kirjutusmasina
paariks kuuks. Teatada sõt. „28/4548".

Üksik daam soovib
tutvust
vanema intellig. härraga. Välja kohtama ei ilmu. Kirj. sõt. „1/4481".

Palun seda
daami sinises,
kes oli 31. dets. „Draamateatris" loož nr. 13 iste 2, teatada end. sõt. „1/4561".

Prouad ja preilid!
Kes laenaks riigiteenijale, arenenud poissmehele, mõneks ajaks 100 kr., tagasimaks kindlustatud protsentidega. Kirjad sõt. „31/4511".

Rottidele,
lutikatele ja prussakatele kindel surm ainult Pikk tän. 43—1. Trõkov.

Hallo, preilid,
kes olete võlutud lumiseist metsist ja suusatamisest, aastais 20—35, tutvuge arenenud noorepoole vanapoisiga. Eelistan tüsedamaid ja jõukamaid. Kirjad sõt. „21/4541".

Seda härrat,
kes sõitis Tallinnast pühade laupäeval Pärnu suunas ja kellega pidin kohtama Estonia ees pärast pühi teisel päeval kell 4, palun endast teatada. Vabandan, sest hilinesin rongiga maalt tulema. Kirj. sõt. „39/4519".

Soovitakse
3000 krooni
laenu kindla obligatsiooni kindlustusel. Kirjad sõt. „36/4516".

Daami,
kes istus 2. jaanuaril s. a. „Bi-Ba-Bo's" I platsis, II seansil — oli hallis kleidis, rohelise kübara, musta lakknahast käsitaskuga, punaste kinnastega, palun väga tutvust võimaldada. Teat. sõt. „36/5156".

Noor daam!
Sain Teie kirja alles 3. jkp. Ootan Teid Teie poolt määratud kohal 5. jkp. samal ajal. Ilmumise mittewõimaluse korral palun kirjutada sõt. „9/4569".

Võlgade sissenõudmine
ja selgitamine. Jukasjõbüroo „Wabendus", Harju (enne Pikkjalg) t. 17, kella 10—12 ja 2—½4.

Suured ilusad nukud odavasti müüa. **Nukukliinik „Rondo"** Pikk 45 (F-a Kopfist Oleviste kiriku poole).

Noorumees, kes kaotanud äri olude sunnil, otsib jõukamate daamide hulgast
tutvust
et uuesti alata äriga, sest ettewõte on tulutoow, ühiselt töötades wõib järgneda abielu. Foto soowitaw. Kirjad sõt. „28/4668".

Walmistan wäga häid
lõunaid
ja saadan tellijale soowi korral koju. Soow. jätta aadr. sõt. „2/4642".

Vanem soliidne mees,
kiriuta mulle
Olen keskealine iseseisev naine. Kirjad sõt. „15/4535".

Sube saun,
Reimani tän. 37,
köetud
kesknädalal, 5. jaan. 1938. a., awatud kella 2 p. l.

Härrad, jõunad jõia!!
Reinu soowiwad
kirjavahetust
A. W.; A. O.; E. J.; L. J.; H. L. Kirjad sõt. „18/4738".

Keskealine neiu
tutvuks
wastawa mehega hea sõbra leidmiseks. Kirjal. sõt. „8/4688".

Kadunud

Reedel, 31. dets. 1937. a., kell 16.30 kadus hõbedast
tulesüütaja,
monogrammiga E. V. N., teel S. Tartu maanteel „Sõdurite Kodust" raudteeni. Leidjat palun vaevatasu eest teatada Liivalaia tän. 89—20.

Kaotatud 3. jõulupüha õhtul südalinna meesterahva
käekell.
Hea vaevatasu eest ära tuua Olevimägi 6—1.

Palutakse seda daami, kes
eksikombel
kaasa võttis tühja rohelise naister. käekoti Pikk 36, jõuksetööstuscärist, see samasse tagasi tuua või saata. Daam on äris tuntud.

Kaotatud
kaks uksevõtit
rõnga ja kettaga Wana Kalamaja t. kuni Pika tän. Leidjat palun waewatasu eest wõimed anda Jahu ja Wana Kalamaja nurgal olewasse kioskisse

Juhan Grulo't

sünd. 5. sept. 1873. a., surn. 29. dets. 1937. a.

mälestavad leinas **abikaasa ja lapsed.**

Muldasängitamine 6 I 1938. a. kell ½12 Pühavaimu kirikust vanale Kaarli kalmistule

---

Raske kannatuse järele uinus waikselt igawesele rahule mele kallis õde ja tädi

Ella Liebert

sünd. Peterburis 14. V 1885, surn. Wigalas 1. I 1938.

Matmine Tartus Maarja kalmistu õnnistamismajast 4. I 1938 kell 3 p. l.

Sügawas leinas õed ja õetütar.

Armast õpilast

Ingrid Raud'a

mälestab kurbuses
Nõmme Linna Hiiu algkool.

Tunnid

Ищут русскую
для разговорнаго языка на час по воскресеньям. Leegi 19, Pääsküla.

Õhtused.
vene keele kursused
algajaile, edasijõudnuile, sõjaväelaste ja riigiteenijate ettevalmistamine eksameiks. Karu tän. 16, Juudi gümnaasiumi ruumes.
Õppetöö toimub väikestes ja 10-liikmelistes rühmades. Uute rühmade moodustamine 10. jaanuarist kuni 15. jaanuarini.
Lähemaid teateid ja registreerimine Karu tän. 16 (sissekäik õuest 1. korral) äripäeviti kella 18—20.

Kaubalaevastiku **mehaanikud,** kes teist aitaks hea tasu eest noormeest kevadisele assistentide eksamile ette valmistada? Teat. kirjal. slt. „7/4527".

ELAN NÜÜD
Pärnu m. 20–2
(end. V. Roosikrantsi) Tavasti majas
ARVID REDLICH,
dipl. helikunstnik.

Keelte tunnid
Pärnu mnt. 96—8.
Inglise ja saksa
keel paralleelselt, lastele ja täiskasvanuile, üksikult ja gruppides. Kodus kl. 2—4 p. l.

Konservatooriumi van. kurs. üliõp. annab
klaveritunde
odavasti ja edukalt, algajaile ja edasijõudnuile. Õpetus huvitava kava järele. Ka teooria-solfeggio õpetus ning ettevalm. eksameile. Kõnet. 10—12 ja 4—6 Lembitu 10—2, tel. 475-44.

Vilunud keelteõpetajanna annab õpilastele tunde keeltes (keskk. ja gümnaas. kava ulat.), järeleaitamine prantsuse, saksa, inglise ja vene keeles, täiesealistele rääkimistunde. Gonsiori tän. 10—2 (ülal korral, paraadsissek.) rääkida kella 10—12 ja 6—8 pärast lõunat.

Masinakirjatunnid
Nunne tän. 1—2. Õpilaste vastuvõtt kella 10—1 ja 4—6 õhtul.

Kõrgema muusikalise haridusega viiulidaja annab
viiulitunde,
ka koju käies. Ettevalmistus konserwatooriumi, edasijõudnuil koswinen vrat ja ka. Soowiawaldused „13/4493".

Kes võib kiiresti
saksa keele
rääkimise ära õpetada noorele preilile? Palun teatada kirj. slt. „35/4475".

Soovin
algkooli 6 kl. eksamiteks ettevalmistuseks kõigis aineis aitamist. Teat. slt. „15/4455"

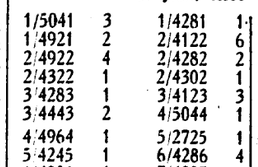

Rahvusvahelised akad. juurelõikuse
KURSUSED
Tallinn, Niguliste 16
Telef. 438-50.

Masinakirja
kiirkursused ja harjutused.
Harju 35—1

Tööpakkumised

Tisleritele
ära anda tööplatsid. Soovi korral tööpingi ja tarwiliste riistadega. Majinad töökojas olemas. Küsida Müürivahe 60—2.

Heasse perekonda wajatakse
toatüdrukuks
noort lapsi ja puhtust armastajat neidu, kes omast korterist käiks. Tunnistused ja soowitused tarwilised. Pakkumised palutakse slt. „38/4598".

Vaja täiesti vilunud
lokkijat,
kes kõiki daamide töid teeb. Kirj. slt. „36/4636" või telefonil 459-72.

Tüdrukut
tarvis, soowitaw, kes enne on pesumajas teeninud. Lennuki tän. 32—1.

Tallinna lähedale suremasse tallu wajatakse
tüdrukut
Kaubelda täna kl. 5—6 ja homme kl. 2—3 Sõnne tän. 8 krt. 1.

Suurem kirjastus vajab
kirjanduse levitamiseks ja kontoritöödele
haritud ja energilisi
mees- ja naisjõude.
Andmed oma senise tegevuse, hariduskäigu ja oskuste üle esitada Tallinna, postkast 47, märgusõnaga „Kirjastuse kaastööline".

KUULUTAJAILE TUNNUS KIRJAD

3. jaan. sisse tulnud kirjad.

1/5041	3	1/4281	1	21/4061	1	21/4901	1
1/4921	2	2/4122	6	22/4302	19	22/4062	1
2/4922	4	2/4282	2	22/4862	10	22/4982	1
2/4322	1	2/4302	1	22/2982	3	23/4223	4
3/4283	1	3/4123	3	23/5063	1	23/4863	6
3/4443	2	4/5044	1	23/4103	1	23/4303	2
4/4964	1	5/2725	1	23/5053	1	23/4943	1
5/4245	1	6/4286	4	24/4264	3	24/5024	1
6/4806	1	7/4287	4	24/4824	1	24/3957	1
7/5087	5	7/4247	1	25/4265	19	25/4945	4
7/4887	2	8/4848	2	25/4985	2	25/5025	3
8/3968	2	8/4168	3	25/4905	1	25/4425	1
8/5128	1	9/4169	1	26/4266	2	26/4946	1
9/4889	4	9/4089	1	27/4027	1	27/4227	2
9/2689	1	9/3649	1	27/5027	2	28/4028	5
10/4290	28	10/4890	5	28/4863	1	28/4948	1
10/5050	5	10/4130	1	28/5068	1	29/5069	16
10/4810	2	10/5010	2	29/4905	1	29/4229	2
10/4170	1	11/5091	6	29/5029	5	29/2989	1
11/2931	5	11/4291	3	29/4109	1	29/3909	1
11/5051	3	11/4981	1	30/5650	1	30/5070	1
12/4892	3	12/5092	40	31/4271	45	31/4151	4
12/5012	4	12/4212	8	31/5071	1	31/4275	1
12/4292	4	12/5052	1	32/5072	4	32/5032	1
12/5002	1	13/4253	9	33/4273	15	33/4999	2
13/5218	1	13/5053	4	33/2953	3	33/5033	5
13/4853	4	13/5058	1	34/4954	2	34/4074	1
13/4173	1	14/4214	4	34/3994	1	34/4874	2
14/4254	3	15/4855	2	34/4234	1		
15/4295	1	15/5059	1	34/4955	1	34/4994	1
15/4255	1	16/4216	1	35/4235	2	35/4995	7
16/5056	1	16/2936	1	35/4275	10	35/4076	1
17/4297	4	18/4978	7	35/2955	1	35/5035	2
18/4138	1	18/4218	6	36/2996	5	39/4076	1
18/5016	1	18/5018	3	37/4957	11	37/2997	7
18/4858	2	18/4258	3	37/4277	2	37/3957	1
18/4253	1			38/4198	2	38/4273	2
19/5059	55	19/5019	4	38/4278	2	38/4958	1
19/4139	1	20/4300	3	38/4078	1	39/4239	1
20/4900	6	20/4260	5	39/4999	1	39/999	1
20/3900	3	20/5060	1	39/5039	2	40/5000	1
20/5020	4	21/4282	1	40/4200	1	A. 9923	1
21/4931	2	21/5061	1	B. 5218	9		

Kokku 605 kirja.

Noorem daam,
kes on töötanud spedisiooni alal, wöib kohe koha saada. Kohal. keeled nõutawad. Pakkumised ühes elulookirjeldusega ja palganõudmisega saata aadressil: Tallinn, postkast 242.

Ettekandjat
ja köögiteenijat waja Wene tän. 9, einelauda, hoowis.

Esimesejärgu moeateljee wajab kiires korras head intelligentset
juurelõikajat
töökoja juhatajaks, kes omab kirjc. Teat. slt. „B. 26".

Suuremasse trükikotta vajatakse vähemalt algkooli lõpetanuid ja 17 a. vanu
õpilasi
ladumise ja trükkimise alale. Soovijail esitada oma käega kirjutatud sooviavaldused kuni 8. skp. slt. „32/4632".

Juuksurit,
kes on wilunud meestetöös, tangiloffide tegemises ja manikiiiri tegemises, waja leiklinna äärisse. Kirjal. slt. „34/4674".

Wilunud
kokka
waja. Restor. Merepuiesteel nr. 10.

Wajatakse kohe
pesutrikikjat.
Soowitaw, kes klantspesutööd tunneb. Kaupmehe tän. 26, pesumaja.

Korralikku
teenijat tarvis
linna ligidale tallu. Kaubelda täna „E. Munacksport" läw hoowis, Estonia puiesteel 21 (apteegi kõrval).

Waja lastearmastajat
abilist
wäikesemasse majapidamise. Tulla Koidu 85—5.

Teenijat
waja maale tallu Kehra jaama lähedale. Kaubelda 4. jkp. kella 3—6 Hollandi tän. 40—3, telef. 300-86.

H. Gutman'i kontor, Wäike Karja 3—6, tel. 432-59.
Vabad kohad majateenijaile.

Maale tallu tarwis korralikku töötat
tütarlast.
Kaubelda igal ajal Wäike Ameerika tän. 10, lukusepatöökojas.

Moeateljee „AiMe" wajab esimesejärgu
kleidiõmblejaid ja õpilasi.
Läbi rääkima tulla Pärnu mnt. 8, telef. 472-08.

Tallu wajatakse tublit
sulast ja tüdrukut
(soowitaw saareenu, kes ka tududa oskab). Kaubelda täna turukaubamajas 15-a.

Puhvetipreillit ja triod
tarwis. Restoran „Passaaž", Tauna tän. 1.

Juuksur,
kes on wilunud daamide ja härrade töödes, saab kindla koha. Teatada 7. jaan. slt. „21/4661".

Vanainimest
wõi tütarlast wajatakse lapsele ja kergem. koduste le töödele; wõib ka pärast lõunat koduit käia. Tulla kl. 8—9 õht. Magasini tän. 3-a, krt. 37.

Wajatakse
tõlkijat
jaktakeelsete raamatute tõlkimiseks eesti keele. Kirj. slt. „28/4588".

Pikolot
tarwis. Hotell-restoran Europa, Wiru 24.

Majahoidjat
waja, keikealist abielupaari. Leurbiru 19—1.

Karjatalitajat-perenaist,
kes on täiesti wilunud, tarwis tallu. Tartu m. 6—1.

Tarwis wilunud
daamidetöölist,
soowitaw meesretöö tundminc. Hea palk. Soow. kirj. kuni 8. jaan. slt. „7/4647".

Tööotsimised

Lp. tööandjad!
Palun wõimalikult passijaks, kraamijaks wõi tööstusse wõi wabrikusse. Olen korralik. Kirj. slt. „24/4624".

Üksik usiaw noorem naister. soowib head kestwat
teenistust.
kas majapidamisse, aiandusse wõi teenijaks-perenaiseks maale. Teeb iseseiswalt kõiki talutöid. Pal. teat. ühes palgasuurusega kuni 10. jkp. slt. „17/4657"

Aus korralik 19-aastane noormees otsib mingit
kestvat tööd
(tunneb kaielsepatööd), kas wabrikusse, ametio peale wõi muud kestwat teenistust. Pal. teat. kirj. slt. „40/4640".

Lasteta abielupaar soowib
majahoidjakohta.
Kirj. slt. „19/4610".

Müüjanna
palub kohta, ennem töötamd delikatessäris. Kirj. slt. „12/4612".

Palun wõimaldage noorele tütarlapsele
tööd,
kas tööstusse, pikoloks wõi kuskile kauplusse õpilaseks. Kirjad slt. „29/4669".

Maalrid soowitwad toa- wõi mööbli-
tööd.
Teatada slt. „18/4618".

Aus korralik
noormees
palub kingitwalt mingit tööd: wabrikusse, tööstusse, lattu, autole wõi ükskõik mis. Kirjad slt. „4/4644".

Aus töökas
passija
soowib passija- wõi pesukoha, wõi ruumide kraamijaks. Kirj. slt. „22/4622".

Neiu palub
iseseisvaks teenijaks üksiku juure wõi maale meiereisse. Kirjad slt. „12/4652".

Sümpaatne neiu palub
ettekandjakohta
väljaspoole Tallinna. Kirj. slt. „11/4651".

Puusepad
otsivad tööd remondi alal. Wõib ka krohwimine olla. Malmi 3, krt. 9. J. M.

Karske ja igapidi korralik
saarenoormees
palub mingisugust tööd, kas tööstusse hobusemehe ks, wäljawedajaks pagari juure wõi midagi muud, tunneb linna hästi, soowi korral endiselt töökohtadeli head soowitused. Teat. pal. slt. „23/4663".

Korralik 16-a. maalt tulnud
tütarlaps
palub pisarjälmi kohta, kas pikoloks, tööstusse õpil., teenijaks-perenaiseks wõi laste juure. Kohaneb kiiresti kõigega. Teat. slt. „22/4662"

Wilunud
kokaabl ja ettekandja
otsivad tööd. Kirj. slt. „24/4664".

Wanem leskproua palub mingit kergemat
teenistust,
Tunneb raamatupidamist ja ka majapidamist, tunnistused ja soowitused olemas. Pakk. slt. „A. 63".

Äriliselt wilunud meesjõud, 29-a., otsib
vastavat kohta,
soowitaw naha- wõi koloniaalkauplus. Tunneb ka raamatupidamist. Tunnistused olemas. Kautsjon wõimalik kuni 5000 kr. puhtas rahas. Ligemaid teateid ühes kuupalga suurusega palun saata kuni 15. jaan. Linnamäe ag., p.-k. 54.

Korteripakkumised
TALLINNAS

Lihakauplus
odavasti ära anda. Teateid Paldiski mnt. 31-a, söögisaalist.

Töötoaruum
(sissekäik tänavalt) vaikselle tööstusele ühes korteriga ära anda. Küsida Heeringa tän. 15—3.

Üürile anda
2 tuba
kööginõu tarvitamisega. Imanta tän. 5—2.

Kooliõpilane
(poiss) leiab korteri ühes kostiga, ka klaver tarvitada. Jakobsoni tän. 38—1.

Mugav
korter
— 1 suur tuba, kõõk, W. C. ja esik — ära anda Taime tän. 19—7.

Korter
— 4 tuba, kõõk ja teenijatuba üürile anda. Kuke t. 4.

Ära anda int. härrale wõi abielupaarile suur omaette
mööblita tuba
vanni ja kõõgi tarvitusega. Gonsiori tän. 11—3.

Mööbliga tuba
ära anda soliidsele isikule. Tatari tän. 48—5.

Hea 4-toaline, vanni ja kõigi mõnusustega
korter
vaikses kohas üürile anda. Soov. kirj. slt. „27/4507".

Neljatoaline
korter
välja üürida Sakala tän. (Eesti Panga lähedal) ühes keskkütte ja alatise sooja veega, hind 120 kr. kuus. Järele küsida Kaupmehe t. 5—1, tel. 467-70.

Edasi anda
puuviljakiosk,
mis eriti suvel hästi läheb. Soov. kirj. slt. „32/5152".

Üksik proua soovib korralikku kindlas ametis käijat tütarlast wõi prouat
kaasüüriliseks
Tulla pärast kl. 6. Israeli tän. 9—8.

2 erasissekäiguga suurt sooja
tuba
mööbliga wõi ilma soliidsele üürilisele, koos wõi eraldi ära anda. Omnibusepeatus ukse ees. Koidu tän. 43—1.

Kolmetoaline
korter
ära anda keskküttega majas Tähe tän. 1-a. Küsida majahoidjalt.

Tuba
— ilus, erasissekäiguga, köögi ja vanni tarvit., mööbliga wõi ilma ära anda Volta tän. 22—8.

Kiiresti ära anda sissetöötatud
toiduainetekauplus
ühes piimapoe ja korteriga. Pronksi tän. 4.

Kaubandustänavas ära anda
äriruum
suure vaatakanaga. Teateid saab iga päev kella 9—12 Sakala tän. 2—1.

Äriruum
käidavas tänavas ära anda Pärnu mnt. 38—8.

Tuba
kohane wastuwõturuumiks, ära anda W. Karja tän. 9, krt. 20, 3. korral (telefon nr. 464-69).

Ilus suur
mööblita tuba
välja üürida (ilma köögita, üksikule) keskküttega majas, erasissekäiguga. Soov. kirj. slt. „21/4381".

Korter
saada — 3 tuba, kõõk ja veranda; vesi, elekter ja klosett sees, üldvann, Kr. 35. Pärnu maanteel 152, trammipeatuse juures.

Kiosk
keldriga välja üürida Imanta tän. 10.

Müüdaw, erasissekäiguga
mööbl. tuba
ära anda täiesti korral. waikselle inimesele. Kõidula 10—1.

Päikesepoolne
tuba
üürile anda, vanni ja kõõgi kasutamisega. Niine 2—4.

Korteri-kaalaseks
wõib tulla korralik noormees üksiku wanema meesterahwa juure. Liivalaia 89—7.

Tühjad õllekauplusse
ruumid
wälja üürida mõnes puhtamaks töötuseks. Küsida Hollandi 22—2.

Toiduainete-
ja piimapoeruumid, tühjalt, ära anda Kuke tän. Wõib olla ka mõnes muuks äriks. Teat. saab Maakri tän. 22—27.

Keldrikorter
— 2 tuba ja esik — ära anda Ü. Kalamaja tän. 32, küsida korter 14.

Hästiminew
kiosk
ära anda Ü. Kalamaja 18.

1—2 õpilast
saawad odawasti omaetre toa kostiga, klaver, wanni tarwitada. Kaupmehe tän. 15—3.

Koolilaps
wõetakse kostile kristliku perekonda. Imanta 23—22.

Mööblita tuba
keskküttega majas wanni tarwitusega üürile anda Roosikrantsi tän. Helistada kella 3—4 telef. 300-59.

Erasissekäiguga
mööbl. tuba
ära anda Liivalaia tän. 83—2.

Korter
— 2 tuba, kõõk, esik, W. C. — wälja üürida kahele ametiskäijale inimesele. S. Patarei 21—4 (mitte 21-a)

Tuba
üürile anda, üldvann, üldgaasiköök, leskkütte, pärileepoolne, isolceritud nagu korter omaette, üksikule härrale wõi prouale. Kreutzwaldi 13, küsida 2.

Puhas soe erasissekäiguga hästi
mõbleeritud tuba
ära anda soliidsele härrale. Kotsebue 11-a—2.

Sissetöötatud puuvilja- ja maiustuste-
kauplus
kohe ära anda. Lähemaid teat. A. E. G. juures olewast ajalehekioskist Raekojaplatsil.

2 tuba pliidiga
lasteta ja kindl. teenistuses abielupaarile leiklinnas wälja üürida. Teatada slt. „4/4684".

Lihakauplus
hästi töötaw, haigusse tõttu kohe ära anda. Wabriku t. 13—14.

Väike tuba
ühes kostiga ära anda leiklinnas, kooliõp. wõi muule. Küsida Raekojapl. ajalehekioskist.

Wäikesem kirjutusmaterjali- ja
pudukauplus
käidawas tänavas elumuutuse tõttu edasi anda. Wäljamaks 2000 kr. Kirjal. slt. „20/4620".

Ajalehekiosk
üle anda. Teateid saab Tehnika tänawal ajalehekioskist.

Kooliõpilased
leiavad sõbraliku kodu ilusates lahketes ruumides, hinnaga 30—35 kr. kuus ühes kostiga ning hea hoolitsusega. Kõleri tän. 15—6.

Mööbliga tuba
ära anda ametiskäijale meesterahwale. Liivalaia t. 95, krt. 1.

Hästi
mõbl. tuba
erasissekäig. soliidsele harit. härrale ära anda. Koidula tän. 15—3.

Mööbl. tuba
ära anda. Girgensoni tän. 6—4.

Korter
ära anda: 2 tuba ja kõõk. Endla tän. 49, küsida krt. 3.

Korterid:
2 tuba, kõõk, esik; 3 tuba, wann, esik; 4 tuba, wann, teenijatuba, esik, uues walmimas leskküttega majas ära anda. S. Patarei tän. 18, hoowis.

Mööbliga tuba
ära anda puhtas ameti härrale ja üks wäike
tuba-korter
Roheline aas 12—7, telef. 307-40.

Üürile anda waikselle elanikule moodsas majas liitiga päikesepaisteline meeldiw
tuba
möbl. tuba
erasissekäiguga, wanni sooja weega, walgustusega ja küttega, telefoni ja teenimisega. Näha kl. 12—19 Kentmani tän. 11-B, krt. 6.

Rohu- ja värvikauplus
hästi siisse töötatud, käidawas kohas, elumuutmise tõttu ära anda. Teat. saab J. Aprilliselt Pärnu mnt. 33

Lihakauplusе-ruum
ära anda. Magasini tän. 13—5.

Äriline elumuutuse tõttu kohe ära anda toiduaineteja
piimakauplus
ühes korteriga. Küsida Raekoja wäljali lehekioskist.

Kesklinnas ajuw walge ja ruumikas 2-toaline
kontoriruum
ühes esikuga, W. C. ja pesemisruumiga wälja üürida. Lähemaid andmeid Tallinnas Pikk 10, kalewikauplusest.

Saapakauplus
Laadaplatsil wähese kaubaga heas kohas ära anda. Kirjad slt. „20/4700".

Kaasüüriliseks
saab Endla tän. 43—8. Vaatama tulla iga päev pärast kella 3.

Mööbliga tuba
ära anda kindlas teenistuses 1—2 isikule Valgevase tän. 5—19, tulla Girgensoni tänavast.

Välja üürida 2 ilusat
möbl. tuba
heas rajoonis uues majas, parkettpõrand, vann ja telefon. (Wõib ka pansioniga). Kirjad slt. „34/4514".

Korter
— 3 tuba, kõõk, vann ja ühetoaline välja üürida. Kaupmehe tän. 10—1, näha kella 3—½5. Sealsamas vaba kojamehekoht.

Korteripakkumised
NÕMMEL JA MUJAL

Kaks 5-toalist talvekorterit
(üks leskküttega) köögi, wanni, paltoni ja kõigi mõnusustega ära anda Nõmmel, Nelgi 1 (Staadioni 10), Haawa omnibusepeat.

Hea juhus!
Pensionär wõi korralik naisterahwas wõib saada sooja ja puhta toa tallu, Aegviidu jaamast 1 km. Kuuüür ühes küttega 2 kr. Koht. asub ilusas kohas. Kirjad slt. „3/4563".

Ilus kaupluseruum
Harjumaal suures alewis, wähese kaubaga, elumuutuse tõttu kiiresti ära anda. Teateid igal ajal Narwa mnt. 8, teisel korral.

Nõmmel
leskklinnas ära anda wäike kauplusruum, wõib ka mingile töötusele. Küsida Tallinnas, Pärnu mnt. 38—2.

Nõmmel,
Randtee 23, jaama wastas äriruumid ära anda. Näha kl. 12—2. Läb. Tallinn, Kullasepa 5, äris.

Korteriotsimised

Proua soovib
mõbleeritud tuba
1. linnajaos, kuuüüriga mitte üle 20 kr. Kirjad slt. „5/4565".

Korralik kindlas ametis preili soovib
mõbleeritud tuba
soovitav kesklinnas, Veneturu wõi jaama lähedal. Teat. slt. „31/5151".

Toakaaslaseks
soovib kindlas teenistuses preili puhtate inimeste juure. Teat. slt. „20/4540".

Soovitakse mööbliga
tuba
Täpne maksja. Teat. 7. jaan. slt. „2/4522".

Soovitakse kohe üürida
korterit
— 2 tuba ja kõõk, soovitav 3. pol.-jsk. rajoonis. Kindel maks. Kirj. ühes hinna ja tingimustega slt. „33/4513".

Otsitakse
äriruumi
kesklinna. Teatada slt. „30/5150" wõi telefonil 431-73.

Wäikest korterit
— tuba pliidiga — vajab 3-liikmeline perekond. Teatada slt. „4/4564".

Vajatakse
2-toalist korterit
wõimalikult kesklinna ligiduses, vanni ja keskküttega. Teatada hinnaga slt. „38/4558".

Vajan sooja, mõnusustega
mõbleeritud tuba
Rahumäe-Hiiu rajoonis rongi- wõi autobusepeatuse lähedal. ühes teenimisega ja wõimalikult täielise ülalpidamisega. Teat. slt. „6/4526".

Üksik kindlas teenistuses naisterahwas otsib omaette wähese mõõbliga wõi ilma
mõõblita tuba
(ühetoaline korter). Kirjal. jkt. „21/4581".

Otsitakse
mõbleeritud tuba
täielise pansioniga kahele wiimse klassi õpilaseile (tütarl.). Pakk. slt. „11/4571"

Mõõbl. tuba
soowib korralik neiu leiklinna lähedale. Hind kuni 15 kr. Korralik maksja. Kirjad slt. „6/4566".

Vajatakse
tööstuse-ruume
põrandapinnaga umb. 50 r.-mtr., ja kuuri ühes õue kasutamise wõimalusega materjalide hoidmiseks. Pakkumised hinnaga ja lähema kirjeldusega slt. „36/4556".

Waikne kaheliikmeline perekond soowib
korterit
— tuba pliidiga wõi wahesseinaga. Pakk. kirjal. slt. „26/4666".

Waikne neiu, kindlas teenistuses, soowib
tuba
pliidiga wõi köögi tarwitamisega, soowitaw erasissekäik. Pakk. kuni 7. jaanuarini. Kirjad slt. „5/4685".

Hobusemees
soovib korterit ühes talliruumidega, wõivad ka olla ainult talliruumid. Kirj. slt. „35/4635".

Noormees wajab
mõõbl. tuba
erasissekäiguga, ühes täielise ülalpidamisega. Teat. ühes hinna ja aadr. slt. „20/4660".

Wajan töötuse jaoks
ruume.
Pakkumistes ära tähendada ruumi suurus r.-m. Soowitaw, kus on tööstuswoolseos. Kirj. slt. „27/4667"

Wäikest tuba
soovib vaikne kindlas teenistuses noormees kas Tallinna wõi Nõmmele. Kirjad slt. „29/4509".

Riigiteenija otsib
korterit
— 1 tuba ja kõõk wõi tuba wahesseinaga, 1. wõi 2. linnajaos. Teat. slt. „8/5163"

Üksik pangaametnik otsib ühetoalist
korterit
wõi mõõblita tuba, erasissekäiguga, soowitaw leskküttega majas. Teat. slt. „12/5172".

Otsin
toiduainete-kauplust
kaubaga wõi ilma. Kirjad slt. „20/4500".

Ostetakse

Soovin osta
lapsevankri.
Kirj. slt. „32/4592".

Ostan
igasugu pruugitud asju, riideid, pööningukolu jne. Teatada slt. „33/5153".

Koloniaal-
kaupluse sisseseade
soovitakse osta wõi teha lasta. Pakk. kirjal. slt. „8/4528"

Maja
soovin osta, hinnaga kuni Kr. 50.000.—. Kirj. slt. „39/4479".

Soovin osta
ehituskrundi
Piritale wõi Meriväljale. Kirjad slt. „30/4550".

Soovin osta
Jahipüssi,
kal. 16. kukkedega wõi kuketa. Teat. kirjal. slt. „25/4505".

Ostan
kantud ja muji ülikondi, pukaideid ja walgeid vandipiletid, köisingu paltinid ja mantleid, üksikuid pintsakuid, õmblusmasinaid ja muud. Pärnu mnt. 33.

Ostan
2 meesterahva mannekeeni
nr. 48—50, wõiwad olla pruugitud, ja kodusfoonid jõhwriiet. Teat. ühes hinnaga slt. „19/4579".

Ostan
postmarke
soliids, partiid, ja kollekts., ka vene raamatuid Vene tän. 1—9 II korral.

Ostan
igasugu pruugitud asju, riideid, rõõnangukolu, soowi korral tulen koju. Wäike Ameerika tän. 4, ost-müük.

Surma läbi lahkunud kauaaegset ausat teenijat

Ado Piperal'i

mälestawad **restorani „Liit“ omanik ja kaasteenijad.**

Oma armast unustamatut abikaasat ja ema

Aliine Põlder'it

sünd. **Klein**

mälestawad tema surma-aastapäewal, 4. jaanuaril 1938. a.,

lesk, pojad, minia ja pojalapsed.

---

† Jakob Jakobi p. Wiira

sünd. Tarwastus 13. jaan. 1860.
surn. Kiwimäel 1. jaan. 1838.

Kirstupanek 4 jaan. kell 19 Kiwimäel, Kadaka pst. 94.
Matmine 6. jaan. kell 12 Nõmmel, Rahu kirikus.

Mälestawad **perek. Saarik (Sahwa) Maser.**

Wilhelm Saal'i

mälestab
Eesti Drogistide Selts

Neljapäeval, 6. jaanuaril, 9. päeval pärast

Ekaterina Brut'i

surma, kell 1 päeval peetakse hingepalve Nikolai kirikus (Vene tänaval).

Perekond Oja.

„ESTONIA“ KONTSERTSAAL.

Teisipäeval, 4. jaanuaril 1938. a.

KLAVERIKUNSTNIKU

ALEKSANDER UNINSKI

AINUS KONTSERT.

Kavas: Bach-Busoni, Scarlatti, Schumann'i, Brahms'i, Debussy, Liszt'i, Chopin'i j. t. helitöid.
Algus kell 8 õhtul.
Pääsmed kr. 3.10—60 s., õpilastele à 35 s., eelmüügil „Estonia“ teatri kassas.

„Estonia“ kontsertbüroo.

Tartus, heas rajoonis müüa kolmekordne

kivimaja

wõõrastemaja, restorani, sissesõiduhoowi ja kauptuste ruumidega. Teateid saab Roosikrantsi 4—2, kl 9—10 ja 5—7, tel. 446-87.

Pidud

ESTONIA TEATER

Teisipäeval, 4. jaanuaril, kell pool 8 õhtul
Ants Eskola
10-aastase lawategewuse tähistamiseks ja tuluõhtuks
„Sügismanööver“
J. Kalmani operett 3 waat.
Pääsmed Kr. 3 kuni 30 s.
Neljapäeval, 5. jaanuaril, kell 4 p. l.
5. korda
lasteetendus
„Lõunatuule eksirännak“
Paul Rumno jõulunäidend 3 waatuses (5 pildis).
Pääsmed Kr. 1.— kuni 10 s.
Kell pool 8 õhtul
harilike hindadega
„Eugen Onegin“
Tšaikowski ooper 3 waat., 7 pildis.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.
Neljapäeval, 6. jaanuaril, kell pool 3 p. l.
20. korda
harilike hindadega
„Tatra tüdruk“
Operett 3 waatuses, 15 pildis. Tekst: Juuli Rõõmusaare. Ümber töötanud: Agu Lüüdik.
Priit Ardna muusika.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.
Kell ½8 õhtul
14. korda
alandatud hindadega
„Mees, kelle käes on trumbid“
Hugo Raudsepa komöödia 3 vaatuses.
Pääsmed Kr. 1 kuni 10 s.
Teatri kassad awatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6-st poole 9-ni.

Kas eaks aastaid 5 või 3×5, kas tasuks kroon või sente 25, kuid
„Laste Rõõm“
saab ostet.

EESTI DRAAMA TEATER

Neljapäeval, 6. jaanuaril, kell ½8 õhtul
41. korda
„Suvi“
A. Särewi - O. Luitsu dramatiseering 6 pildis.
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee.
Laupäeval, 8. jaanuaril, kell ½8 õhtul
26. korda
„Mees trumpidega“
Hugo Raudsepa komöödia 3 waatuses.
Näitejuht — Ed Türk.
Dekoraator — P. Raudwee.

NOORSOOTEATER.
Pühapäeval, 9. jaanuaril, kell ½3 p. l.
wiimast korda
„Aladini imelamp“
2. jagu
Muinasjutt muusika, taluude ja tantsudega, 8 pildis samanimelise muinasjutu järele kogust „1001 öö“.
Lawastus — Elmar Nerep
Lawapildid — P. Raudwee
Riietus — Karin Luts
Muusika — W. Jakobson
Tantsud — G. Neggo ja S. Bärenklau.
Pühapäeval, 9. jaanuaril, kell ½8 õhtul
36. korda
„Must suvi“
Rudolf Sirge näidend 3 waatuses.
Näitejuht — Andres Särew.
Lawapildid — Pärn Raudwee.
Kassa awatud kl. 11—1 e.l. ja 5—8 õhtul.

TÖÖLISTEATER

Teisipäeval, 4. jaanuaril, kell ½8 õhtul
6. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm“
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu jutustuse järele 3 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 20—125 sendini.
Kolmapäeval, 5. jaanuaril, kell ½8 õhtul
28. korda
harilike hindadega
„Mehe küljeluu“
M. Jotuni naljamäng lauludega
3 waat. 15 pildis.
Pääsmed 20—125 s.
Neljapäeval, 6. jaanuaril, kell ½3 p. l.
7. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm“
Pääsmed 20—125 s.
Neljapäeval, 6. jaanuaril, kell ½8 õhtul
13. korda
harilike hindadega
„Inimesed ajujääl“
V. Werneri komöödia 3 waatuses.
Pääsmed 20—125 s.
Reedel, 7. jaanuaril, kell ½8 õhtul
102. korda
üldhindadega
„Tagahoovis“
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu jutustuse järgi 3 waatuses 5 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Kassa awatud iga päew kl. 12—4 p. ja 6—½9 õht.

KINO HELIOS

5, 7, 9
Pola Negri laulab suurfilmis
„Tango Notturno“

Adwokaadid

Minu kontor asub nüüd Pärnu mnt. 8, krt. 2, o/ü. „Glamu“ majas.
Paul Peterson
vann. advokaat.
Telef. 448-30.

Vann. advokaat
B. Niidu
üle kolinud W. Karja 9.
Telef. endiselt nr. 464-69.

Arstid

Naisarst.
Dr. R. Brehm.
Sugu- ja nahahaigused.
Wäike Karja 3—7.
Kõnet. 10—1 ja 4—7.
Telef. 484-68.

Töötsimised

Noor proua
masina-kirjutaja-korrespondent
kauaaegse praktikaga otsib kohta kontorisse, ärisse või kassasse. Valitseb hästi kohalikke ning osalt inglise keelt ja on vilunud kõigis kontoritöödes. Lahk. pakkum. kirjal. slt. „12/4452“.

Kes võimaldab
kahele korralikule noormehele kestva teenistuse ükskõik kuhu, tasuks 100 kr. Pal. teat. slt. „12/4492“.

Aus maatütarlaps
palub kohta
õmbleja käealuseks, tööstusse või ärisse, on rahul kõigega. Kirj. slt. „10/4490“.

Maalt tulnud noor aus
Hiiu tütarlaps
palub linna laste juure või perenaiseabiks või nõudepesijaks, on kõigega rahul. Kirj. slt. „14/4454“.

Tütarlaps
palub majateenijaks. On alati kodune. Kirjad slt. „24/5144“.

Korralik ja asjatundlik
1-liigi autojuht
vilunud metsa- ja rasketes vedudes, sõitnud ka pikemat aega diiselmasinal, suuteline masinat korrastama ja korras hoidma, soovib kohta ärisse, tööstusse, veo-, omaniku või taksomasinale. Kirj. slt. „4/4524“.

Soovin
õpilaseks
parimasse juuksetööstusse. Kirjad slt. „19/4499“.

Lp. tööandjad!
Palun, võimaldage kaitseväest vabanenud noormehele mingit tööd. Kirjad slt. „13/4533“.

Palun
võimaldage töökale ja ausale neiule tööd, kas tööstusse, vabrikusse või midagi muud. Nõus ka ärasõiduks. Teat. slt. „39/5159“.

Saaremaa
noormees
otsib teenistust ükskõik mis alal, on aus. Pal. teat. kirj. slt. „32/4472“.

Võimaldage
korralikule noormehele mingit tööd ladusse või veomasinale, on harjunud kõvema tööga, tööd ei põlga. Kirjad slt. „40/4560“.

Aus korralik keskealine
majateenija
palub kohta. Küpsetab ja keedab iseseisvalt ja teeb kõik majas ettetulevad tööd. Kirj. pal. slt. „37/4557“.

Keskealine, ustav proua, heast perekonnast, otsib
teenistust
kassa juure, ladusse, ärisse või kontorisse. Pakk. kirjal. slt. „12/4532“.

Härrad
töösturid-ettevõtjad!
Palun, võimaldage korralikule 25-a. maanoormehele mingit kehalist tööd. Kirjad slt. „4/4484“.

Kui teil on tarvis täiesti karsket ja töökat
autojuhti,
siis kirjutage maapäritoluga noormehele. Võib ka auto peale töömeheks. Kirjad slt. „29/4469“.

Noor
juuksur-neiu
otsib kohta, teeb ka veidi daamide tööd. Kirjad slt. „21/4461“.

Täiskarske usaldusväärne
I-a liigi autojuht
soovib kohta omaniku juure või uuele taksole. Räägib saksa keelt. Hea sõidupraktika. Teatada slt. „25/5145“.

---

20 kr. sellele,
kes võimaldab või soovitab kindla teenistuse karskele korralikule abielus noormehele kas vabrikusse või ladusse ükskõik mis alale. Kirjad slt. „32/4512“.

Halastajaõde
kes on imikukasvatuses täiesti vilunud soovib kohta. Lennuki tän. 38—17.

Töökas neiu,
kes oskab käsitelgedel kududa, palub lp. tööandjaid võimaldada vastav töökoht, kas nüüd kohe või edaspidi. Nõus esialgu ka väiksema tasuga. Kirjad slt. „22/5142“.

Kohusetruu täiskarske
noormees,
1-järgu autojuht, soovib teenistust. Tunneb remontlukusepa- ja teisi töid. Valitseb ka vene keelt. Kirjad slt. „23/4503“.

Energiline neiu palub
mingit tööd.
Võib ka olla passikoht. Oskab keeta. Kirjad slt. „18/5138“.

Kaks maanoormeest paluvad
kindlat tööd
vabrikusse või mujale. Kirj. slt. „15/4495“.

Hästi keetja naisterahvas soovib
passikohta
oma korterist käimisega. Kirjad slt. „14/4494“.

Pesupesija
tuleb koju teile pesema. Teatada kirjal. slt. „32/4552“.

Soovin kohta,
teen sepa- ja lukusepatööd. Girgensoni tän. 13—9.

Wäitese kautsjoni w. 24-a. günn. harid. noormees otsib ükskõik misjugust
tööd.
Pal. teat. slt. „14/4574“.

Wilunud
müüjanna
soovib kohta äriste, on töötanud igal alal, omab tunnistused ja iseikitud soovitused. Kirj. slt. „4/5164“.

Maalt tulnud noor neiu, majanduskooli lõpetanud, palub majateenija- wõi
lapsehoidjakohta.
Kirj. slt. „11/5171“.

Teenija
soovib kohta Nõmmele. Keeduoskus, korralik. Paiste t. 5, hoovimajas, paremat kätt, Nõmmel.

18-aastane
noormees
soovib kohta ükskõik mis alal. Kirj. slt. „36/4596“.

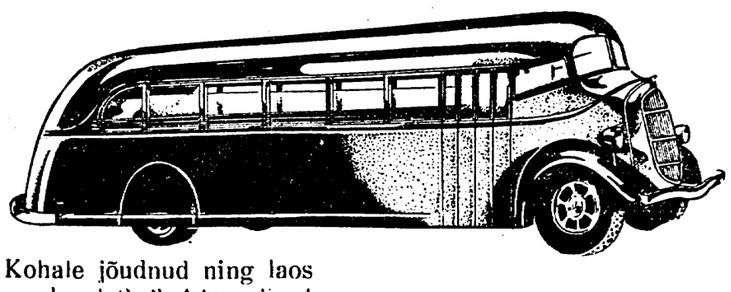

Kohale jõudnud ning laos saadaval 2 3. 4-tonnilised

STUDEBAKER
VEOAUTO- NING AUTOBUSEALUSED.

J. Freybach TALLINN V. KARJA 5.

Usaldusväärne karske 28-a.
töökas mees
palub ükskõik mis tööd. On töötanud mõnesugustel aladel ja majinail. Kirj. slt. „39/4599“.

Korralik
maaneiu
palub teenistust lastele perekonda Liivalaia 92—15, tulla täna kl. 2—6.

Korralik karske tööks 25-aastane
noormees
soovib mingit teenistust, ükskõik mis alal. On ennem kontrolktöö alal töötanud. Kirj. slt. „31/4591“.

Tööpakkumised

Raamatupidaja
koha (kõrvalteenistusena) võimaldan tööstusse isikule, kes laenab lühemaks ajaks Kr. 500.—. Kirjad slt. „21/5141“

Vajatakse korralikku, puhast, täiesti iseseisvat
üksiteenijat,
kes hästi keeta mõistab. Teateid Raua tän. 51—3, õhtuti pärast kella 7.

Rätsep vajab kohe
meesabilist
meesteriiete-tööle. Aadress: Esna, pk. 6, Joh. Kolnes.

Tütarlast
tarvis perenaiseabiks. Oma käega kirjutatud kirjad ühes palgasuurusega anda slt. „22/4542“.

Vajatakse kohe
üksiteenijat.
Ilmuda Vabriku tän. 25—18.

Auto-parandajat-lukuseppa
tarvis. Kopli tän. 72.

Treial,
kes ühtlasi on hästi vilunud lukusepatöös, võib suuremas tööstuses teenistuskoha saada. Teated senise praktika kohta ja elukirjeldus saata slt. „38/4518“.

Korteri eest vajan üksikut inimest, kes teeb
kojamehetöö
minu äraoleku puhul. Teat. Kungla tän. 8—11.

Rätsep vajab vilunud
naiskäealust
meesterahva laagripalitu-tööle Teatada kirj. slt. „19/4539“.

Lapsehoidjat
vaja Oskari tän. 44—4.

Wajatakse tublit
teenijat
äraõiduks maarestorani. Teateid saab kella 4—7 p.l. Ilus Tatari 4—15.

Tallinna-Harju Prefektuur vajab kohe diplomeeritud
rätsepmeistrit
politsei vormitööde alal. Koha tingimuste asjus pöörata ratsareservi politseikomissari poole. Lennuki tän. 17, telefon 460-12.

Ettekandjat-puhvetipreilit
tarvis Haapsalusse I järgu restorani. Tulla täna kella 4—5½ p. l. hotelli Imperial, küsida ukseholdjalt.

Vajatakse pikemaajalise praktikaga priima kroomnaha
parkijat meistrit.
Kirjad slt. „A. 31“.

Tarwis
puuseppade artelle
raua-betoon ehaalungite tegemiseks Kehra. Teateid saab Toompuiestee 30—5, W-d inj. Edenbergid.

Tüdrukut
kes on wilunud talutöödega, wajatakse Tallinna lähedale maale. Tina 17—7, kella 4—6.

Müüakse

Pärijad müüvad
mõttelise ¼ osa kinnisvarast, mis asub Tallinnas, Koidu tän. 51 ja Tähe tän. nr. 2 all ja koosneb kahest kahekordsest majast. On võimalus omandada tervet kinnisvara. Teateid annab vann. adv. A. Saar, Tallinnas, Pärnu mnt. 16—5, telefon 473-35, ainult äripäevadel kella 12—13 või Keilas, Jõe tän. 52, tel. 5, kella 18—21.

Müüa täiesti töökorras
kudumismasin
9. kl., 45 sm lai. Nõmmel, S. Pärnu mnt. 159—5, Hiiu jaam.

Häid aasaheinu
müüa vähemal ja suuremal arvul, ühes koju kättetoomisega. Küsida Habersti mõisast, tel. 450-42.

Fordson-traktor
ühes sookünniadraga müüa, võib ka pool osa. Kirj. slt. „7/4487“.

Krunt
müüa paremas rajoonis, hea fassaadiga, ühes vanade majadega. Vahetan uuema maja vastu. Juuremaks võimalik. Kirj. slt. „38/4478“.

Nädala pärast lüpsma tulija suure piimaanniga
lehm müüa
Pääskülas, Tooma talus.

Müüa heas korras 6 h.-j.
tõldauto,
sõitnud 60.000 km. Teatada L. Kundla, Rakvere, Kreutzvaldi tän 4.

Metsaheinu
müüa. Nõmmele kojutoomisega. Kivimäe, Koidula tän. 5—2. kella 16—20.

Sepatöökoda
välja rentida või soovikorral tööriistad müüa Tallinnas. Läbi rääkida kella 5—10 õhtul Orava tän. 20 (Liiva omnibusepeatuselt).

Looma-
kartuleid
müüa Lai tän. 31.

Juhuslikult müüa väike
tiibklaver
— 250 kr., ja kantseleilaud — 10 kr. Tina tän. 19—2.

Tallinna Linnavalitsuse Tervishoiuosakond
vajab:

1) kantselei MEESAMETNIK-KU, kellel on tarviline vilumus kantseleitöös ning tunneb kohtuasjade ajamist. Põhipalk Kr. 110.— kuus, ja

2) LABORANTI Linna Keemia-Bakterioloogia Laboratooriumile, kellel on kogemused laboratoorsetes töödes. Põhipalk Kr. 120.— kuus.

Sooviavaldused esitada Tervishoiuosakonna direktorile, Nunne t. 2, 1) ametniku kohale kandideerijail hiljemalt 10. I 38. ja 2) laborandi kohale kandideerijail hiljemalt 15. I 38.

Tervishoiuosakond.

Teatan lugupeetud ostjaskonnale, et olen oma äri S. Tartu mnt. 8 **üle viinud**

S. Tartu mnt. 12

A. Träss
„EKSTRA“ villatööstus

Müüa töötamiskorras vähe kapitali nõudev
seebitööstus,
ühes vajalike masinate, elektrimootori ja inventariga. Hind soodus. Võimalik ka järelmaks.
Järele pär. S. Karja 3, kardinakaupl., tel. 437-11.

Trüki- ja köitekojale wajatakse
tehnilist juhatajat
Soowiawaldused ühes dokumentide ja senise tegewuse kirjeldusega saata slt. märgusõnaga „A. 33“.

Risti Majandusühisus, Risti alevikus, Läänemaal, vajab kohe oma peakauplusesse
vastutavat
meesmüüjat
Sooviavaldused saata ühisuse juhatuscle kuni 8. jaan. s. a.
Juhatus.

Suurem paberiäri wajab wilunud
meesmüüjat
Teat. kirj. slt. „3/4483“.

Daamide juuksetööstus
käidavas kohas, hästi sissetöötatud, moodsalt ja täielikult sisustatud kohe
MÜÜA
Tartus omaniku haiguse pärast, hind Kr. 1350.—. Kirjad Tartu „Pressa“, Rüütli 11 „Daamide juuksetööstus“.

Neljavärviline
Tallinna linna plaan
1938
rahuldab kõiki. Hind 35 snt.
Lao telef. 316-72.

Maja
müüa, puuchirus, hind 26 000 kr., pool wõlgu
Kirj. slt. „22/4582“.

Tervisl. põhjustel müüa
2 maja
ühes kaupluseruumiga ja leivaahjuga. Hind 10.000 krooni. Majade asukoht Pärnus. Teatada „Pärnu Päevaleht“, Pärnus, kv. nr. 5158 ettenäitejale.

„Päevalehe“ tellimisi
võtab vastu iga postiasutus

KÕIK POSTIASUTUSED ÜLE MAA

võtavad „Päevalehe“ ja „Laste Rõõmu“ tellimisi vastu 1938. aasta peale

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk